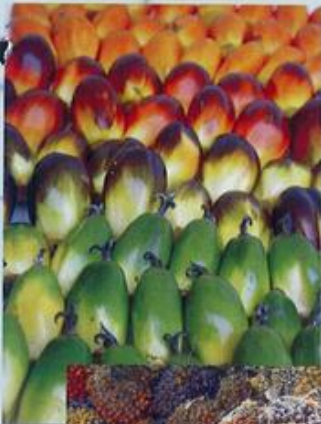

วารสารฟ้าราชดารา

ปีที่ ๕๐ ฉบับที่ ๕ เดือนกันยายน-ตุลาคม ๒๕๔๘

ไบโอดีเซลสำหรับชุมชน
แก๊สโซฮอล์

บทบรรณาธิการ

สวัสดิ์ดีค่ะ

วารสารข่าวสารภาพฉบับนี้ ขอแนะนำให้ท่านได้รู้จักกับนายปวิษฐา รัชชามัย เลขชาติการ ก.พ. คนใหม่ พหุสัมพันธ์กับทิศทางการบริหารองค์การ ควบคู่ไปกับสไลด์แผน ขอบรู้ ขอบคอบ และรวดเร็ว ติดตามด้วยเรื่อง “การพัฒนาระบบราชการไทย (ไม่) ปรับใครของส้างส่วนราชการ” จะเห็นทางออกของกาชพัฒนาระบบราชการได้ ขิงหรือไม่ และในช่วงวิกฤตของพลังงาน ขอท้าท่านผู้อ่านรับทราบความก้าวหน้า เกี่ยวกับพลังงาน ด้วยเรื่อง “นโยบายพลังงานของประเทศไทย” ซึ่งทุกภาค ส่วนจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันรับผิดชอบผลักดันให้นโยบายพลังงานของประเทศไทย ได้รับการสานต่ออย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นในด้านกาชจัดหาพลังงานกาชอนุรักษ์ พลังงานและพัฒนาพลังงานทดแทน ตลอดจนเรื่องของราคาและสิ่งแวดล้อม ด้านพลังงานและเมื่อกล่าวถึงเรื่องพลังงาน หลาย ๆ ท่านคงอยากทราบเรื่องของ NGV ที่กำลังได้รับการเชิญชวนให้ติดตั้งในรถยนต์ ท่านจะตัดสินใจอย่างไร วารสารข่าวสารภาพฉบับนี้ จึงขอแนะนำเรื่อง “โครงการรถยนต์พลังงานร่วม ก๊าซธรรมชาติ-ไบโอดีเซล ของกองทัพเรือ” และเรื่อง “ไบโอดีเซลสำหรับชุมชน” เพื่อทางเลือกใหม่และคอส้มนี้ประจำ ที่สุดไปด้วยเนื้อหาสาระเพื่อเพิ่มความรอบรู้ พหุสัมพันธ์นี้เองใหม่ประจำวารสารข่าวสารภาพเรื่อง “แนะแนวการศึกษาต่อต่างประเทศ”

บทบรรณาธิการ

สารบัญ

เจ้าของ

สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.

โทร. ๐-๒๒๘๑-๙๔๕๕, ๐-๒๒๘๑-๓๓๓๓ ต่อ ๒๐๓๔

ที่ปรึกษา

นายสีมา สีมานันท์
นายปรีชา วัชรากัญ
นางสาววนิดา นวลบุญเรือง
นางสาวดรุณี บุญสิงห์
นางสาวทัศนีย์ อรรถมลิทธิ

บรรณาธิการ

นางสาวเอมอร อร่ามกุล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางฉันทิพย์ จำเต็มเผด็จศึก

กองบรรณาธิการ

นางมณฑนา บรรจงแต้ม
นายเอกศักดิ์ ตริกรฤณสวัสดิ์
นางสาววันเพ็ญ นาคแจ้ง
นายธงชัย เจษฎาธิวิน
นางอัจฉรา ภูริคุปต์
นายสมพงษ์ เกษตรอำนาจ
นางสาวอุทุมพร เลื่องลือเจริญกิจ
นางสาวเหมวดี บรรเทา
นางสาวบุญญารัตน์ กลัดทอง

ออกแบบปก

นางฉันทิพย์ จำเต็มเผด็จศึก
นายวุฒิกร กัมพลานูวัตร์

ผู้จัดการสวัสดิการ

นายเกียรติศักดิ์ บุญจนิรติชัย

พิมพ์ที่

บริษัท พันนา บรรจุกง์

โทร. ๐-๒๒๓๖-๖๕๕๐-๘ แฟกซ์ ๐-๒๒๓๘-๐๐๗๔

วัตถุประสงค์การจัดทำ

๑. เพื่อเผยแพร่งานวิชาการและความเคลื่อนไหวทางด้านการบริหารงานบุคคล
๒. เพื่อเผยแพร่แนวความคิดในการปฏิบัติราชการ
๓. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการในการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อราชการ
๔. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาข้าราชการ

ต้องการให้ข้อเสนอแนะ ตามปัญหา ระเบียบราชการหรือส่งบทความ แสดงความคิดเห็น

โปรดส่งไปที่

บรรณาธิการวารสารข้าราชการ
สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต
กทม. ๑๐๓๐๐

หน้า

บทความ

- เลขาธิการ ก.พ. คนใหม่ ...
ศิริวรรณ เมนะโพธิ ๑
- นโยบายพลังงานของประเทศไทย
เจ็ดพงษ์ ธีร์วิธ ๗
- โครงการรถยนต์พลังงานร่วม ก๊าซธรรมชาติ - ไบโอดีเซลของกองทัพเรือ
ดร. สมัง ใจอินทร์ ๑๙
- ไบโอดีเซล สำหรับชุมชน
ดร. ชลัมภ์ โสมภพ ๓๓
- การพัฒนาระบบราชการโดย(ไม่) ปรับโครงสร้างส่วนราชการ
ดร. ชังอนันต์ สมุทวณิช ๓๙

คอลัมน์ประจำ

- จากภาพสู่ข่าว
- สรุปสาระสำคัญการประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการ
ระดับปลัดกระทรวง ประจำเดือนกันยายน ๒๕๕๘
- เรื่อง “แนวคิดในการปฏิบัติงานของนายกรัฐมนตรี”
ฉันทิพย์ จำเต็มเผด็จศึก
สมพงษ์ เกษตรอำนาจ ๔๕
- มติ ก.พ. ที่น่าสนใจ
มณฑนา บรรจงแต้ม ๖๐
- มุม “เพื่อนบุคลากร”
ส.ต.ป. ๖๔
- ท่อไอเสีย
เทอร์โบ ๗๐
- รู้ศัพท์รู้แสง
ไกรวิทย์ ๗๗
- อุทาหรณ์ก่อนทำผิด
เอกศักดิ์ ตริกรฤณสวัสดิ์ ๗๘
- สื่อสารเรื่องการสอบ
เหมวดี บรรเทา ๘๓
- กฎ ระเบียบ และเรื่องที่น่ารู้
ธงชัย เจษฎาธิวิน ๘๕
- แนะนำการศึกษาต่อต่างประเทศ
ทิพจางรณ์ ภูัญญ์ญ์ ๙๖
- ข่าว กบข ๑๐๑

เลขาธิการ ก.พ. คนใหม่ ... ปรีชา วัชรากัย

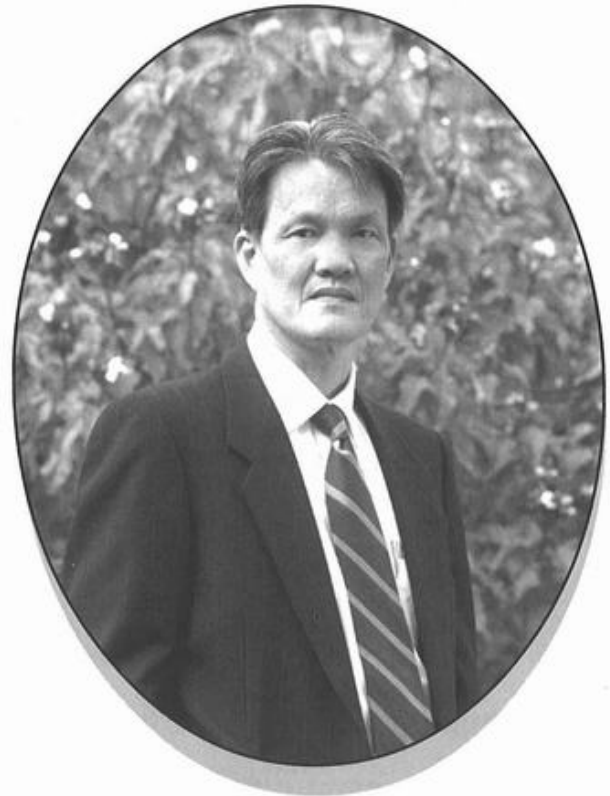
กับทิศทางการบริหารองค์กร

ศิริวรรณ เมนะโพธิ*

๒๗ กันยายน ๒๕๔๘ คือวันที่ คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งให้ ปรีชา วัชรากัย รองเลขาธิการ ก.พ. อันดับหนึ่งของสำนักงาน ก.พ. ขึ้นดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ก.พ. ต่อจากสีมา สีมานันท์ ที่ครบเกษียณอายุ

จุดของความสนใจในราชการจึงรวมกันที่ สำนักงาน ก.พ. อีกวาระหนึ่ง เนื่องจากตลอดเวลาที่ผ่านมา ปฏิเสธไม่ได้ว่าการเคลื่อนไหวของ ก.พ. และสำนักงาน ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐย่อมส่งผลกระทบต่อระบบราชการโดยรวม ดังนั้น นโยบายการทำงานของสำนักงาน ก.พ. ภายใต้การบริหารของเลขาธิการ ก.พ. คนใหม่จึงเป็นที่จับตามองอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ปรีชา วัชรากัย มีเวลาทำงานก่อนที่จะเกษียณอายุราชการถึง ๔ ปีเต็ม ซึ่งแน่นอนว่าเวลาที่ยาวนานและต่อเนื่องนี้ จะเป็นเครื่อง “การันตี” ว่าผลงานที่เกิดขึ้นจะต้อง “ไม่ธรรมดา” เมื่อมีโอกาสสนทนากับเลขาธิการ ก.พ. ถึงนโยบายการทำงานของสำนักงาน ก.พ. จึงขออนุญาตที่จะ

นำมาเล่าต่อ เพื่อให้เห็นทิศทางการทำงานภายใต้การบริหารงานของนักบริหารท่านนี้

บทพิสูจน์จากผลงาน

ผมบอกกับเพื่อนข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ในวันมอบนโยบายว่า ผมคงไม่สามารถทำงาน

* เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล ๗๖ กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ สำนักงาน ก.พ.

ได้ด้วยตัวคนเดียว หรือแม้ว่าจะรวมท่านรองเลขาธิการทั้ง ๔ เข้าไปด้วย ก็คงไม่สามารถผลักดันภารกิจงานให้ลุล่วงได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือจากข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ทุกคน เพราะงานของสำนักงาน ก.พ. มีมากมาย และจำเป็นต้องได้ “พลัง” จากทุกคนมาสนับสนุน มาถึงวันนี้ สำนักงาน ก.พ. มีความชัดเจนในบทบาทของการเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลภาครัฐ โดยเน้นที่ข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นหลัก ในเวลาเดียวกันก็เป็นผู้นำด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐโดยรวมด้วย ที่ผมพูดอย่างนี้ก็เพราะว่าสิ่งที่สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลในราชการพลเรือนสามัญมักจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงกับข้าราชการประเภทอื่นๆ ด้วย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการปรับเพิ่มค่าตอบแทน การบริหารโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์หรือยึดตามผลการปฏิบัติงาน การบริหารกำลังคน รวมถึงโครงการสนับสนุนให้ข้าราชการเกษียณอายุก่อนกำหนด ซึ่งเป็นเรื่องที่ ก.พ. คิดขึ้นเพื่อดำเนินการกับข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่องค์กรกลางประเภทอื่นก็รับแนวคิดเหล่านี้ไปปรับใช้ด้วย หรือแม้แต่เรื่องการปรับระบบจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทน ผมได้รับคำบอกเล่าว่าหลายฝ่ายก็คอยจับตาดูอยู่ว่าเราจะเดินหน้าอย่างไร ซึ่งผลที่ได้ก็อาจจะนำไปปรับใช้กับองค์กรกลางประเภทอื่นด้วยเช่นกัน

ผมถือว่าเรื่องนี้เป็นสิ่งที่สำนักงาน ก.พ.

ภาคภูมิใจ เพราะเป็นเครื่องพิสูจน์ว่าเราเป็นผู้นำด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐอย่างแท้จริง โดยที่ไม่ต้องมีกฎหมายอะไรมาบังคับ แต่มีผลงานเป็นเครื่องพิสูจน์โดยตัวเอง เพราะฉะนั้น คำถามที่ว่า “ทำไม ก.พ. ยิ่งทำงานแล้วตัวเองยิ่งเล็กลง” คงจะไม่ใช่เรื่องที่ต้องกังวล เพราะแม้ว่าโครงสร้างจะเล็กลงแต่ภารกิจยังคงความสำคัญไม่น้อยไปกว่าเดิม ผมบอกกับเพื่อนข้าราชการว่า สิ่งที่เราทำมาในอดีตนั้นเป็นเรื่องที่ดีที่จะต้องภาคภูมิใจร่วมกันและต้องสานต่อเราตั้งใจให้กับตัวเองว่า จะต้องทำงานเพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลภาครัฐมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และยกระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการให้มีความสุขทั้งกับการทำงานและชีวิตครอบครัว รวมทั้งสามารถใช้ชีวิตได้อย่างสุขสบายสมฐานะ

รอบรู้ รอบคอบ และรวดเร็ว

เมื่อแรกผมเข้ารับราชการในสำนักงาน ก.พ. เมื่อปี ๒๕๑๗ สมัยท่านพันเอก จินดา ณ สงขลา สำนักงาน ก.พ. มีหลักในการทำงานมาแต่ไหนแต่ไรแล้วว่า ให้ทำงานบนหลักของความรู้ วิชาการ หรือการศึกษาวิจัย ซึ่งก็เป็นหลักยึดขององค์กรมาโดยตลอด เรื่องนี้ชัดเจนยิ่งขึ้นในสมัยของท่านเลขาธิการ สิวา สิวานันท์ ที่ท่านย้ำเสมอว่า เราต้องทำงานบนฐานของความรู้และการศึกษาวิจัย หรือ Research Based ซึ่งเป็นสิ่งดีที่เราจะต้อง

สานต่อ นอกจากนั้น ผมเห็นว่าเราจำเป็นต้อง
เพิ่มประเด็นเรื่อง “ความเร็ว” เสริมเข้าไปด้วย
เพราะการทำงานในยุคนี้ เพียงแต่ทำตัวอย่าง
เดียวคงไม่พอแล้ว ต้องทั้งทำดีและทำเร็ว จึงจะ
ทันการณ์ ดังนั้น ทุกภารกิจจะต้องมีเงื่อนไข
เป็นตัวกำหนดควบคู่ไปกับเรื่องงานด้วย แต่ก็
ไม่ใช่จะเน้นที่การ “ทำเร็ว” จนลืมนึกถึงเรื่องความ
ถูกต้องไป จำเป็นต้องสร้างสมดุลระหว่างความ
ถูกต้องและความเร็วนี้ให้ได้อย่างพอเหมาะพอดี
อีกประการหนึ่ง ผมได้ขอให้ข้าราชการปรับ
กระบวนทัศน์ในการทำงาน โดยต้องเป็นคน
“หูกว้างตากว้าง” ยิ่งขึ้น จะมามัวม่งเฉพาะงาน
ที่ทำอยู่เพียงอย่างเดียวคงไม่ได้ เช่นว่า แม้จะ
ทำงานเรื่องการบริหารคน ก็จำเป็นที่จะต้องรู้
เรื่องการค้า เรื่อง FTA เรื่องนโยบายเมกกะโปรเจกต์
ของรัฐบาล หรือแม้แต่เรื่องการจัดทำแผน
ยุทธศาสตร์ทางการค้า การต่างประเทศ หรือเรื่อง
อื่น ๆ ด้วย พวกเราต้องปรับความคิดในการทำงาน
ให้ทันเรื่องเหล่านี้ และตามติดความเคลื่อนไหวที่
เป็นนโยบายหรือประเด็นหลักของบ้านเมืองให้ทัน
ในขณะเดียวกันก็ต้องมาพิจารณาว่า ภารกิจของ
สำนักงาน ก.พ. จะมีส่วนช่วยสนับสนุนให้นโยบาย
เหล่านั้นมีความเป็นไปได้หรือบรรลุผลได้อย่างไร

ยุทธศาสตร์องค์กร

สำนักงาน ก.พ. ทำงานโดยมียุทธศาสตร์
เป็นตัวกำหนดทิศทาง และในปี ๒๕๔๙ นี้พวก

เราก็ได้ช่วยกันวางยุทธศาสตร์การทำงานไว้ ๖
ประการด้วยกัน คือ การบริหารทรัพยากรบุคคล
ภาครัฐเชิงกลยุทธ์ระดับมหภาค การบริหาร
ทรัพยากรบุคคลแบบบูรณาการเชิงรุก การเสริม
สร้างศักยภาพทรัพยากรบุคคล การพิทักษ์ระบบ
คุณธรรม การเสริมสร้างราชการใสสะอาด และ
การสร้างคามเข้มแข็งของสำนักงาน ก.พ. ซึ่ง
ทุกยุทธศาสตร์เป็นความต่อเนื่องจากการทำงาน
ในช่วงที่ผ่านมา

วัฒนธรรมที่ดีประการหนึ่งของสำนักงาน
ก.พ. คือ ความชัดเจนในการทำงานที่ว่า พวก
เราทุกคนทำงานเพื่อองค์กรมิใช่เพื่อผู้บริหาร
ดังนั้น เมื่อมีการเปลี่ยนตัวผู้บริหารก็ไม่ได้
หมายความว่าเราจะต้องยุบเลิกหรือพลิกโฉม
ยุทธศาสตร์การทำงานตามไปด้วย ยุทธศาสตร์
ทั้งหลายนี้ไม่ใช่ของผม ไม่ใช่ของท่านเลขาธิการ
ท่านเดิม ไม่ใช่ของท่านรองเลขาธิการคนใดคน
หนึ่ง แต่เป็นยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ก.พ. ที่

กำหนดขึ้นมาจากการพิจารณาร่วมกันของทั้งฝ่ายบริหารและไล่ไปถึงระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ トラบไคที่เห็นว่า เรายังเดินไปในทิศทางที่เราคิดว่าเป็นทิศทางที่ถูกต้อง สอดรับกับแผนบริหารราชการแผ่นดิน เราก็จะคงเดินหน้าต่อไป และต้องย้ำกับตัวเองตลอดว่า จะต้องทำไม่น้อยกว่าที่เคยทำมาในอดีต ... และอาจต้องทำมากขึ้นด้วย ฝ่ายบริหารชุดปัจจุบันของสำนักงาน ก.พ. ได้ตกลงร่วมกันว่า จะไม่เปลี่ยนยุทธศาสตร์การทำงานของสำนักงาน ก.พ. แต่จะทำงานให้มากขึ้น และดีขึ้น หากสามารถทำได้ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดียิ่งขึ้นกับภาคราชการและประชาชนที่รอรับบริการจากราชการ

ภารกิจหลัก

สำหรับปี ๒๕๕๙ สำนักงาน ก.พ. จะให้ความสำคัญที่สุดกับ ๔ ภารกิจหลัก คือ การบริหารความเปลี่ยนแปลงการปรับใช้ระบบจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทนในกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งเป็นภารกิจที่ได้รับการจัดลำดับความสำคัญไว้เป็นอันดับต้น โดยจะเน้นที่การทำงานร่วมกับส่วนราชการในการปรับเปลี่ยนระบบจำแนกตำแหน่งใหม่ รวมถึงการให้คำปรึกษาแก่ข้าราชการที่อาจจะยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนระบบตำแหน่งที่วางนี้ เพื่อช่วยให้การปรับเปลี่ยนระบบตำแหน่งเป็นไปอย่างราบรื่นที่สุด ภารกิจต่อมาคือ การพัฒนาผู้นำที่มี

วิสัยทัศน์และคุณธรรมในภาครัฐ ด้วยการเน้นหลักสูตรสำหรับนักบริหารระดับสูง และการจัดเวทีเฉพาะ ตามสมรรถนะหรือกลุ่มเป้าหมาย หรือที่เรียกว่า Public Leadership Forum เพื่อสร้างผู้นำที่มีความพร้อมที่สุดสำหรับราชการ เรื่องการเตรียมผู้นำนี้ผมเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ เพราะการพัฒนานักบริหารไม่ได้เริ่มต้นเมื่อเขาอายุ ๔๕ ปีหรือเมื่อเขาดำรงตำแหน่งระดับ ๘ หรือเมื่อเขาเข้าอบรมหลักสูตร “นักบริหารระดับสูง” เท่านั้น แต่การสร้างและพัฒนานักบริหารต้องทำตั้งแต่เริ่มเป็นข้าราชการระดับปฏิบัติ หากเป็นกลุ่มนักเรียนทุนรัฐบาลก็อาจจะหมายตาไว้ล่วงหน้าได้ว่ามีแนวโน้มที่จะเป็นผู้บริหารในอนาคต หรือหากหรือเป็นข้าราชการที่อยู่ในระบบแล้วและมีแววโดดเด่น ก็หมายตาไว้ล่วงหน้าได้เช่นกัน ซึ่งเราจะช่วยให้ส่วนราชการเตรียมความพร้อมให้ข้าราชการเหล่านั้นแต่เนิ่น ๆ เพื่อให้มีความพร้อมที่สุดเมื่อต้องรับหน้าที่เป็นผู้บริหารหรือข้าราชการระดับสูงของหน่วยงาน

การพัฒนาศูนย์เครือข่ายองค์ความรู้ สาธารณะด้านการจัดการทุนมนุษย์ ก็เป็นอีกหนึ่งภารกิจสำคัญในปี ๒๕๕๙ ของสำนักงาน ก.พ. โดยเราวางแผนงานที่จะจัดตั้งศูนย์เครือข่ายองค์ความรู้สาธารณะด้านการจัดการทุนมนุษย์ พัฒนาลังความรู้สารสนเทศ จัดตั้งกองทุนเกี่ยวกับนวัตกรรมด้านการจัดการทุนมนุษย์ เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ เผยแพร่แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และสร้างมาตรฐานการบริหารทรัพยากร

บุคคล เพื่อกระตุ้นให้ข้าราชการทำงานโดยมี
ฐานความรู้สำหรับการอ้างอิง และในเวลาเดียวกัน
ก็มีแหล่งสำหรับศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ มีเวที
สำหรับแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีค่าระหว่าง
กันในการทำงานด้วย

อีกหนึ่งภารกิจคือ การพัฒนาเพื่อวาง
ระบบการดำเนินการด้านการพิทักษ์ระบบคุณ
ธรรมในระบบข้าราชการพลเรือนสามัญ งานนี้มี
จุดประสงค์เพื่อนำ “คุณภาพชีวิต” ให้กับ
ข้าราชการทุกคน ให้ได้รับความเป็นธรรมในการ
ทำงาน ด้วยการวางระบบการพิจารณาขององค์
คณะวินิจัยระบบ และพัฒนาเพื่อเตรียมความ
พร้อมของบุคลากร

สร้างพันธมิตรในการทำงาน

ผมมอบนโยบายการทำงานให้กับเพื่อน
ข้าราชการไปว่า เราจะต้องทำงานด้วยการสร้าง
“พันธมิตร” ซึ่งก็หมายถึงส่วนราชการทั้งหมด
เพราะหากส่วนราชการไม่เอื้อออกกับการทำงาน
ของเราหรือไม่ยอมเป็นพันธมิตรด้วย สำนักงาน
ก.พ. คงทำงานไม่สำเร็จ สำนักงาน ก.พ. ในยุคนี้
จะทำงานด้วยการสร้างเครือข่าย โดยส่วนราชการ
จะไม่เป็นเพียง “ลูกค้า” แต่จะกลับกลายมาเป็น
“พันธมิตร” และพร้อมที่จะจับมือทำงานร่วมกัน

ผมอยากให้คุณคิดถึงความหมายของคำว่า
“พันธมิตร” กันอย่างง่าย ๆ ว่า เมื่อส่วนราชการ
ติดขัดในกระบวนการทำงานในเรื่องใดที่เกี่ยวกับ

การบริหารทรัพยากรบุคคล หรือต้องการความ
ช่วยเหลือในเรื่องใดเกี่ยวกับการจัดการหรือ
การบริหารกำลังคน คน ๆ แรกที่เขาจะนึกถึง
เพื่อขอคำปรึกษาแนะนำหรือขอความช่วยเหลือ คือ
สำนักงาน ก.พ.

ในขณะเดียวกัน เมื่อเรามีนวัตกรรมใหม่ ๆ
เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ซึ่ง
เห็นว่าจะเป็นผลดีกับส่วนราชการ เราคงจะไม่
ออกมาในแนวของการสั่งการให้ส่วนราชการนำ
ไปใช้ หรือเรียกเขามาให้ทำตามที่เราอยากได้
แต่จะทำในลักษณะของการสำรวจหรือพูดคุยร่วม
กันก่อนว่า ส่วนราชการมีความพร้อมที่จะทำ
แบบนี้ไหม มีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคอย่างไร
หรือเปล่า หรือเขาอยากจะทำอะไร
จากสิ่งที่เราเสนอให้ ซึ่งจะออกมารูปของการ
Customized จะไม่ใช่การวางระบบเดี่ยวแล้วให้
ทุกส่วนราชการนำไปใช้ตามใจที่เราอยากเป็น
สำคัญ แต่ต้องพิจารณาถึงความแตกต่างและ
ความเหมาะสมของแต่ละส่วนราชการเป็นสำคัญ
ลักษณะเช่นนี้ต้องบอกว่า “สุขใจทั้งผู้ให้ สบายใจ
ทั้งผู้รับ”

การสร้างเครือข่ายนี้ นอกจากจะสร้าง
กับส่วนราชการในประเทศแล้ว เท่าที่ผ่านมา
สำนักงาน ก.พ. ได้ “เปิดประตู” ของความสัมพันธ์
กับองค์กรและหน่วยงานของต่างประเทศไว้มิ
น้อย เช่น ก.พ. อาเซียน คณะกรรมการพิทักษ์
ระบบคุณธรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา มูลนิธิ
คอนราด อาเดเนาเวร์ International Public

Management Association (IPMA) และอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นที่เราต้องคงความสัมพันธ์นี้ให้แนบแน่นต่อไป

เรื่องของการสร้างเครือข่ายนี้ สำนักงาน ก.พ. ให้ความสำคัญอย่างมากในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งผมก็ได้ขอให้เพื่อนข้าราชการได้ช่วยกันสานต่อและขยายขอบข่ายความสัมพันธ์ไปยังเครือข่ายอื่นที่เห็นสมควรเพิ่มอีกด้วย

นักบริหาร - นักการตลาด

ในโลกปัจจุบันนี้ ผมให้ความสำคัญกับการวางแผนการตลาดควบคู่ไปกับการทำงาน การวางแผนการตลาดในที่นี้ไม่ได้หมายความว่า การจะต่อสู้ช่วงชิงลูกค้าอะไรกับใคร หรือการลงทุนโฆษณาแก่นักใหญ่เพื่อ “ขาย” สินค้าหรือผลงานของตัว การตลาดของผมหมายถึงการวางแผนให้ งานของเราออกไปสู่ส่วนราชการ “ด้วยความพอเหมาะพอดี” คือ ในเวลาที่พอเหมาะ ในปริมาณที่พอดี และในจังหวะที่ทุกฝ่ายมีความพร้อมที่สุดยกตัวอย่างง่าย ๆ เช่นการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ. ซึ่งเราเดินเข้าหาจังหวัดอย่างมากในปีที่ผ่านมาเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำพร้อมทั้งมี “สินค้า” มากมายที่จะช่วยให้จังหวัดสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น สำนักงาน ก.พ. เราไม่เดินหน้าในลักษณะที่ว่า

ต่างคนต่างไป หรือเป็นแบบ ... สำนักนั้นไปที่ สำนักนี้ไปที่ ... ลักษณะเช่นนี้จะเป็นการสร้างภาระให้กับจังหวัดมากกว่าที่จะเข้าไปช่วยเหลือแนะนำ ซึ่งผมเห็นว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดี นำสินค้าที่จะมอบให้กับจังหวัดมารวมให้เป็น package เดียวกัน แล้วมอบหมายให้รองเลขาธิการ และที่ปรึกษาระบบราชการเป็นแม่ทัพนำทีมเจ้าหน้าที่เข้าไปพบกับจังหวัดโดยตรง หากจังหวัดโดยยังไม่พร้อมที่จะรับสินค้า ก็จะไม่ดำเนินการโดยบังคับหรือสั่งการ แต่จะพิจารณาร่วมกันว่าจะปรับแต่งอย่างไรให้มีความเหมาะสมกับผู้รับมากที่สุดเหมือนการตัดเสื้อนะครับ จะเหมาะให้ทุกคนใส่เสื้อขนาดเดียวกันหมดคงไม่ได้ บางคนไหล่ใหญ่ไปนิด บางคนรอบเอวบางไปหน่อย ก็ต้องปรับขนาดให้เข้ารูปพอดี จึงจะออกมาสวย

“...อะไรที่ไม่เคยทำก็ไม่ใช้สิ่งที่จะทำไม่ได้ เราจะไม่ติดอยู่กับกรอบเดิมหรืองานเดิมที่เคยทำอยู่ เพราะโลกเปลี่ยนไปทุกวัน เราเองก็ต้องขวนขวายตัวเองเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงนั้นด้วย ในเวลาเดียวกัน ก็ไม่ได้หมายความว่า เรื่องทุกอย่างจะต้องทำให้ได้โดยไม่คำนึงถึงเหตุถึงผล การทำงานโดยยึดฐานของความรู้หรือการศึกษาวิจัยยังคงเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ ควบคู่ไปกับการทำงานที่มีเวลาเป็นตัวกำกับด้วย...”

นโยบายพลังงานของประเทศไทย

Thailand's Energy Policy

เชิดทอมป์ สิริวิชัย*

บทคัดย่อ

การกำหนดนโยบายพลังงานต้องก่อให้เกิดความมั่นคงด้านพลังงานภายในประเทศ โดยให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการใช้พลังงานกับการจัดหาพลังงาน ซึ่งหลักการในการกำหนดนโยบายนั้นต้องมีความชัดเจน ให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมระบบการค้าเสรี และให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบต่อผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเทศไทยมุ่งเน้นนโยบายหลัก ๔ ประการ ได้แก่ ๑) นโยบายความมั่นคงด้านการจัดหาพลังงาน ๒) นโยบายด้านการอนุรักษ์พลังงานและพัฒนาพลังงานทดแทน ๓) นโยบายราคาและการปฏิรูปตลาดพลังงาน ๔) นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมพลังงาน

Abstract

The domestic energy security is a prime objective of energy policy determination. Therefore, the energy policy must create the balance between energy demand and energy supply. The principles underlying the policy determination must be accountable and create fairness for all parties concerned. Moreover, they must contribute to the free trade system and stimulate all concerned to be responsible for the environment. For Thailand, emphasis is placed on the following four major energy policies: 1) the policy on energy supply security, 2) the policy on energy conservation and renewable energy development, 3) the policy on energy pricing and energy market reform, and 4) the policy on energy impact on the environment.

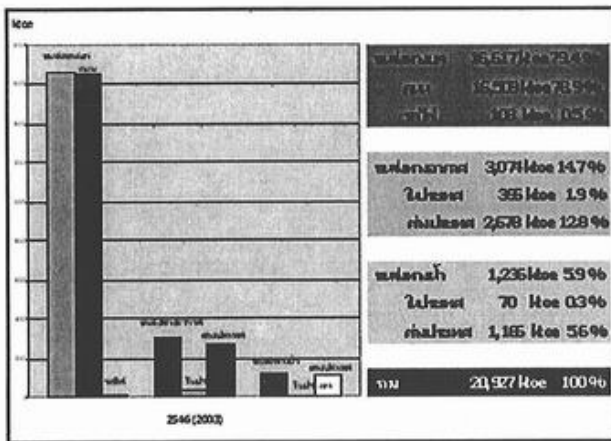
---

* ปลัดกระทรวงพลังงาน

๑. สถานการณ์พลังงานของประเทศ

ในปี ๒๕๕๖ ประเทศไทยมีรถยนต์จดทะเบียนประมาณ ๒๖ ล้านคัน และมีสถานีบริการน้ำมันประมาณ ๑๘,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ การคมนาคมขนส่งในประเทศส่วนใหญ่ใช้การขนส่งทางถนนเป็นหลัก ปริมาณการใช้พลังงานในการขนส่งทางถนนนี้คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๙ ของปริมาณการใช้พลังงานในภาคขนส่งทั้งหมด

รูปที่ ๑ การใช้พลังงานภาคขนส่งแยกตามวิธีการขนส่ง ปี ๒๕๕๖

เชื้อเพลิงที่ใช้ในภาคขนส่งเกือบทั้งหมดคือน้ำมันสำเร็จรูป ในปี ๒๕๕๖ มีปริมาณการใช้รวมทั้งสิ้น ๒๕,๔๗๕ ล้านลิตร หรือเฉลี่ยวันละ ๔๓๘,๙๘๗ บาร์เรล คิดเป็นสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ ๖๗ เมื่อเทียบกับปริมาณการใช้น้ำมันสำเร็จรูปในสาขาอื่นทั้งหมด ส่งผลให้ประเทศต้องจัดหาน้ำมันดิบวันละ ๘๗๑,๖๙๖ บาร์เรลต่อวันเพื่อกลั่นเป็นน้ำมันสำเร็จรูป โดยผลิตได้จากแหล่งน้ำมันดิบในประเทศเพียง ๙๕,๘๒๒ บาร์เรล

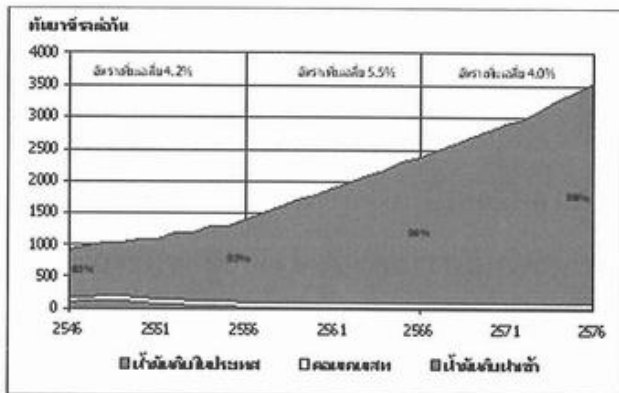
หรือคิดเป็นเพียงร้อยละ ๑๑ เท่านั้น ที่เหลืออีกร้อยละ ๘๙ ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าในปี ๒๕๕๖ รวมทั้งสิ้น ๓๔๕,๖๕๒ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๖ ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของประเทศ

แหล่งน้ำมันดิบที่ประเทศต้องพึ่งพาการนำเข้านั้น ส่วนใหญ่จะเป็นจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลางถึงร้อยละ ๗๘.๖ ของปริมาณการนำเข้าน้ำมันดิบทั้งหมด ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วในภูมิภาคนี้กำลังทำให้ราคาน้ำมันดิบขาดเสถียรภาพและมีแนวโน้มสูงขึ้นโดยไม่มีทีท่าว่าจะลดลง ประเทศไทยต้องเผชิญกับผลกระทบของราคาน้ำมันแพงนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

เพื่อเป็นการลดผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน รัฐบาลจึงจำเป็นต้องออกมาตรการตรึงราคาน้ำมัน โดยประกาศตรึงราคาน้ำมันมาแล้ว ๑ ครั้ง ปัจจุบันก็ได้ประกาศตรึงราคาน้ำมันเป็นครั้งที่ ๒ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๗ เป็นต้นมา ณ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๘ ปรากฏว่ามีจำนวนเงินชดเชยสะสมอยู่สูงถึง ๘๓,๕๙๕ ล้านบาท เป็นจำนวนเงินที่ต้องจ่ายคืนให้กับกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

จากสถานการณ์ด้านพลังงานของประเทศดังที่กล่าวมา จะเห็นว่าประเทศไทยมีความต้องการใช้น้ำมันสำเร็จรูปในระดับสูง ทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศ ต้องได้รับผลกระทบด้านราคาและความเสี่ยงจาก

วิกฤตการณ์ต่างๆ และจากการประมาณการความต้องการใช้น้ำมันของประเทศไทยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี คาดว่าในอีก ๓๐ ปีข้างหน้า คือในปี ๒๕๗๖ ประเทศไทยต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันดิบถึงร้อยละ ๙๘

รูปที่ ๒ ประมาณการการใช้น้ำมันดิบและคอนเดนเสท

ประเทศไทยมีการใช้พลังงานที่ขาดประสิทธิภาพโดยเปรียบเทียบสัดส่วนการใช้พลังงานต่อมูลค่ารวมของผลผลิตในประเทศ (Energy Intensity) กับประเทศที่พัฒนาแล้วที่มีแนวโน้มลดลง และพลังงานทดแทนยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่จึงทำให้ไม่สามารถนำพลังงานทดแทนที่มีอยู่ภายในประเทศมาใช้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ทำให้การจัดหาพลังงานของประเทศยังคงต้องพึ่งพาน้ำมันจากต่างประเทศเป็นพลังงานหลัก ประกอบกับสถานการณ์พลังงานของโลกที่มีความผันผวนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นนี้ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านพลังงาน ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

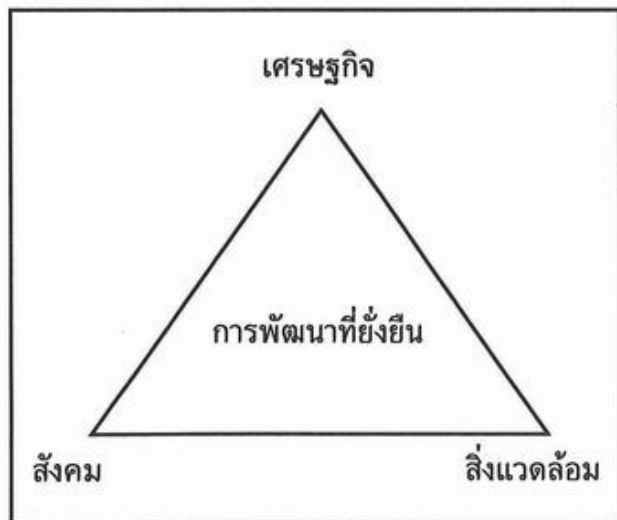
และสังคมของประเทศ และถ้าหากสถานการณ์พลังงานในประเทศไทยยังเป็นเช่นนี้ต่อไป จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของทรัพยากรพลังงานในอนาคต การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างไม่ยั่งยืน และเกิดความไม่สมดุลต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง

๒. พลังงานกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

คณะกรรมการโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (The World Commission on Environment and Development : WCED) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ว่าเป็นรูปแบบของการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบันโดยไม่ไปขัดขวางความต้องการพื้นฐานของคนรุ่นต่อไปในอนาคต [๑] กล่าวคือ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ เพื่อผลประโยชน์ของคนรุ่นปัจจุบัน จะต้องไม่ใช่ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง แต่ควรเป็นการใช้ทรัพยากรในเชิงอนุรักษ์และพัฒนาให้เต็มศักยภาพตลอดเวลา ดังนั้น การพัฒนาที่ยั่งยืน จะต้องพิจารณาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กันอย่างสมดุล ดังนี้

☛ ระบบเศรษฐกิจ คือ ความเสมอภาคในการได้รับการตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐาน

☛ ระบบสังคม คือ ความเป็นธรรมในสังคม การมีส่วนร่วมจากคนในสังคม ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการมีสถาบันทางสังคมที่ยั่งยืน

รูปที่ ๓ แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

☛ ระบบสิ่งแวดล้อม คือ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การมีระบบนิเวศที่ยั่งยืน และการนำไปสู่ความหลากหลายทางชีวภาพ

ดังนั้น การพัฒนาที่ยั่งยืนกับพลังงานจึงมีความเกี่ยวเนื่องกัน เนื่องจากพลังงานเป็นทรัพยากรอย่างหนึ่งที่ต้องมีการใช้และมีการพัฒนาพลังงานอย่างยั่งยืน เพื่อที่จะส่งผลให้เกิดความสมดุลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การพัฒนาพลังงานที่ยั่งยืนนั้นต้องเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรพลังงานในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ในขณะเดียวกันต้องไม่ขัดขวางหรือทำลายโอกาสในการใช้ทรัพยากรพลังงานในอนาคต การใช้พลังงานในปัจจุบันจึงต้องเป็นการใช้พลังงานในเชิงอนุรักษ์ ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด มีการพัฒนาทรัพยากรพลังงานให้เต็มศักยภาพอยู่ตลอดเวลา มีการส่งเสริมการแข่งขัน มีระดับราคาที่เหมาะสมและเป็น

ธรรม ทั้งนี้ การใช้พลังงานต้องพิจารณาถึงความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุล อันจะนำไปสู่การพัฒนาพลังงานอย่างยั่งยืน ซึ่งจะสามารถก่อให้เกิดความมั่นคงด้านพลังงานภายในประเทศได้

๓. หลักการในการกำหนดนโยบายพลังงาน

การกำหนดนโยบายพลังงานของประเทศไทยเป็นการกำหนดกรอบและแนวทางในการดำเนินงานด้านพลังงานของประเทศ ซึ่งการกำหนดนโยบายพลังงานนั้น อาศัยกรอบแนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่จะทำให้เกิดความมั่นคงด้านพลังงาน ลดการพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศ เกิดการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดความสมดุลต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย โดยการกำหนดนโยบายพลังงานของประเทศไทย ได้คำนึงถึงหลักการดังนี้

(๑) การมีส่วนร่วมของภาครัฐและภาคประชาชนในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการด้านพลังงาน โดยเป็นการทำงานในลักษณะบูรณาการ

(๒) มีนโยบายและการกำกับดูแลที่ชัดเจน เชื่อถือได้ เพราะโครงการด้านพลังงานเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องใช้เงินลงทุนสูงและใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน

(๓) นโยบายด้านพลังงานควรมุ่งมั่น

ในการแข่งขันของระบบการค้าเสรี ที่ให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

(๔) ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้ใช้ต้องร่วมกันรับผิดชอบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม

(๕) มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ เพื่อใช้ประกอบการกำหนดนโยบาย

๔. นโยบายพลังงานของประเทศไทย

แนวทางในการกำหนดนโยบายพลังงานของประเทศเพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านพลังงานนั้น ต้องพิจารณาในลักษณะของกระบวนการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบพลังงานของประเทศให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการใช้พลังงาน (Demand Side) กับการจัดหาพลังงาน (Supply Side) ผ่านทางกลไกด้านตลาดพลังงาน โดยรัฐช่วยส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม เพื่อส่งผลให้เกิดการพัฒนาพลังงานอย่างยั่งยืน ในที่สุด ดังนั้นการกำหนดนโยบายพลังงานของประเทศไทยที่สอดคล้องกับสถานการณ์พลังงานของโลกและเกิดความยั่งยืนในการพัฒนา จึงมุ่งเน้นนโยบายหลัก ๔ ประการ ดังนี้คือ

๔.๑ นโยบายความมั่นคงด้านการจัดหาพลังงาน

การสร้างความมั่นคงในการจัดหาพลังงาน เพื่อให้มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของประเทศ โดยลดสัดส่วนการพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศ ซึ่งความมั่นคงด้าน

จัดหาพลังงาน จะต้องพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งด้านการผลิตและการจำหน่าย รวมถึงการจัดหาพลังงานหมุนเวียน หรือพลังงานทดแทนอื่น ๆ ด้วย โดยการจัดหาพลังงานควรพิจารณาถึง

(๑) การสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน

การสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน เป็นการจัดหาพลังงานให้เพียงพอกับความต้องการของประเทศ โดยส่งเสริมให้มีการสำรวจและพัฒนาแหล่งพลังงานภายในประเทศ และแสวงหาแหล่งพลังงานจากภายนอกประเทศเพื่อพัฒนาขึ้นมาใช้ประโยชน์ โดยมีแนวทางในการสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ดังนี้

☛ มีแหล่งสำรองพลังงานที่มีปริมาณเพียงพอและแน่นอน เพื่อความมั่นคงในการจัดหา

☛ มีการกระจายแหล่งพลังงานและชนิดพลังงานเพื่อลดความเสี่ยง โดยการหลีกเลี่ยงการพึ่งพาพลังงานจากแหล่งเดียวหรือพลังงานชนิดเดียว

☛ มีโครงสร้างราคาที่มีความเหมาะสมเป็นธรรม และส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขัน

ของประเทศ

- ๑) คำนึงถึงคุณภาพชีวิตและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชนและท้องถิ่น

- ๒) ต้องใช้ทรัพยากรพลังงานภายในประเทศ ที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เหมาะสมกับคุณค่าของทรัพยากร

(๒) การปรับประเทศให้เป็นศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาค

การปรับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาค (Regional Energy Hub) จะเอื้ออำนวยให้ประเทศมีความสะดวกในการจัดหาพลังงาน ลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนพลังงาน เพราะประเทศไทยจะกลายเป็นแหล่งรวมและแหล่งกระจายพลังงานของภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นไฟฟ้า น้ำมัน หรือก๊าซธรรมชาติ ซึ่งการที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาค เนื่องจาก

- ๑) มีความได้เปรียบด้านที่ตั้งภูมิศาสตร์ (Geographical Advantage)

- ๒) มีตลาดพลังงานในประเทศขนาดใหญ่และมีประสบการณ์ในธุรกิจพลังงาน

- ๓) มีระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานที่ดี

- ๔) มีโอกาสด้านการตลาดพลังงานในประเทศต่างๆ ในแถบภูมิภาคอาเซียน และประเทศจีนตอนใต้

โดย มีแนวทางในการปรับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาค ดังนี้

- ๑) พัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการค้าขายพลังงาน (Energy Trading Hub) โดยปรับโครงสร้างและบทบาทจากผู้ซื้อมาเป็นผู้ค้าพลังงานในอนาคต

- ๒) สร้างมูลค่าเพิ่มจากการซื้อขายพลังงานที่เพิ่มขึ้น

- ๓) พัฒนาเส้นทางยุทธศาสตร์การขนส่งน้ำมัน (Strategic Energy Land Bridge) ทางภาคใต้ของประเทศ

๔.๒ นโยบายด้านการอนุรักษ์พลังงานและพัฒนาพลังงานทดแทน

การอนุรักษ์พลังงาน เป็นการส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์พลังงานจึงเท่ากับเป็นการเพิ่มต้นทุนทางธรรมชาติ เพื่อเพิ่มโอกาสให้กับคนในรุ่นต่อไปในอนาคตได้มีพลังงานใช้อย่างเพียงพอ

การอนุรักษ์พลังงาน ควรใช้มาตรการจูงใจผ่านกลไกของกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ควบคู่กับมาตรการบังคับผ่าน

กลไกของกฎหมาย และนโยบายราคาเพื่อให้ราคาพลังงานสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง ซึ่งจะช่วยให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้จะต้องมีการส่งเสริมและกำหนดเป้าหมายให้มีการพัฒนาพลังงานทดแทนให้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนและขยายขอบเขตให้กว้างขวางขึ้น ดังนั้นนโยบายด้านการอนุรักษ์พลังงานและพัฒนาพลังงานทดแทน จึงมีแนวทางหลักที่ประกอบด้วยการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาพลังงานทดแทน

ดังนั้น จึงได้กำหนดเป้าหมายการใช้พลังงานให้มีประสิทธิภาพ โดยการลดค่าความยืดหยุ่นการใช้พลังงาน (Energy Elasticity) ของประเทศลงจาก ๑.๔ : ๑ ในปัจจุบัน ให้เหลือ ๑ : ๑ ภายในปี ๒๕๕๐ เท่ากับเป็นการลดค่าใช้จ่ายพลังงานได้ถึง ๓.๑ ล้านล้านบาท ในช่วงปี ๒๕๕๐-๒๕๖๐ การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพจะมุ่งเน้นให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในภาคการขนส่งและภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก ซึ่งเป็นภาคที่มีการใช้พลังงานสูงสุด คือ มีสัดส่วนการใช้พลังงานอยู่ร้อยละ ๓๖ และ ๓๔ ตามลำดับ

ปัจจุบัน ตามกรอบแผนอนุรักษ์พลังงานระยะที่ ๓ ในช่วงปี ๒๕๔๘-๒๕๕๔ ได้ให้ความสำคัญต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและพัฒนาพลังงานทดแทนให้มีสัดส่วนการใช้เพิ่มขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการเผยแพร่ความรู้ด้านอนุรักษ์พลังงาน และมีการพัฒนาบุคลากร

ด้านพลังงานมากขึ้น ซึ่งองค์ประกอบของแผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ ๓ ประกอบด้วย ๓ แผนงาน ได้แก่ [๒]

(๑) แผนงานพัฒนาพลังงานทดแทน การดำเนินงานตามแผนพัฒนาพลังงานได้กำหนดให้มีการใช้พลังงานทดแทนการให้มากขึ้น ซึ่งคาดว่า ณ ปี ๒๕๕๔ จะมีการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๙.๒ ของการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย หรือทดแทนการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ได้ประมาณ ๗,๕๓๐ พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ นอกจากนี้พลังงานทดแทนยังช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนได-ออกไซด์ และพลังงานชีวมวลยังเป็นการนำเชื้อเพลิงที่มีอยู่ในประเทศมาเพิ่มมูลค่าการใช้ซึ่งเป็นการเพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชนอีกด้วย โดยมีการส่งเสริมและสนับสนุนทั้งในด้านภาษี และการใช้มาตรการบังคับ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการวิจัย และมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการใช้พลังงานทดแทนมากขึ้น โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

๑ ศึกษา วิจัยพัฒนา และส่งเสริมเพื่อก่อให้เกิดการใช้พลังงานทดแทนมากขึ้นในการผลิตไฟฟ้า ความร้อน และการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพเพื่อใช้ในภาคคมนาคมขนส่ง ภาคอุตสาหกรรม บ้านอยู่อาศัย

๒ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านพลังงานหมุนเวียน

☞ เผยแพร่ข้อมูล และสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนทั่วไป ให้รู้จักพลังงานทดแทนและสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐ

(๒) แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานการดำเนินงานตามแผนเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเป็นการส่งเสริมให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในภาคคมนาคมขนส่ง ภาคอุตสาหกรรม และบ้านที่อยู่อาศัย โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานลดการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ ซึ่งคิดเป็นปริมาณพลังงานที่ประหยัดได้ ณ ปี ๒๕๕๔ เท่ากับร้อยละ ๑๒.๗ หรือเทียบเท่ากับพลังงาน ๑๐,๓๕๔ ktoe โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

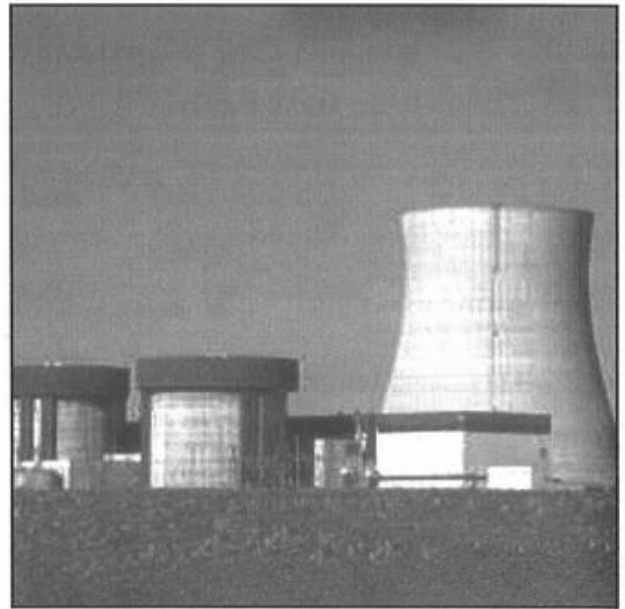
☞ ศึกษา วิจัยพัฒนา และส่งเสริมเพื่อก่อให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในภาคคมนาคมขนส่ง ภาคอุตสาหกรรม บ้านอยู่อาศัย

☞ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน

☞ สร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้มีการใช้พลังงานอย่างรู้คุณค่า

(๓) แผนงานบริหารเชิงกลยุทธ์

แผนงานบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นการดำเนินงานเชิงนโยบายและการจัดการที่ผสมผสานทั้งมิติด้านการผลิต การใช้พลังงาน ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นข้อเสนอแนะและทางเลือกสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาแผนพลังงานทดแทนและ

แผนเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ให้มีความเหมาะสมมากที่สุด และเป็นเครื่องมือสำหรับจัดลำดับความสำคัญของงานและการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านพลังงานด้วย ซึ่งจะทำให้แผนอนุรักษ์พลังงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

☞ ศึกษาวิจัยเชิงนโยบายเพื่อเป็นข้อเสนอแนะ ทางเลือก ในการพัฒนาแผนพลังงานทดแทน และแผนเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน

☞ บริหารจัดการให้แผนอนุรักษ์พลังงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

☞ ส่งเสริมการดำเนินงานอื่น ๆ ที่มีความสำคัญหรือมีความเร่งด่วน

๔.๓ นโยบายราคาและการปฏิรูปตลาดพลังงาน

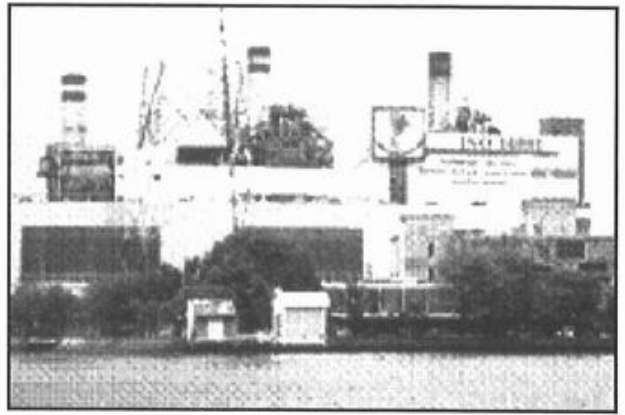
นโยบายราคาและการปฏิรูปตลาดพลังงานเป็นการส่งเสริมให้มีการแข่งขันและเพิ่ม

บทบาทของภาคเอกชนในกิจการพลังงาน ทั้งด้านไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ โดยเฉพาะการดำเนินการปรับโครงสร้าง และแปรรูปกิจการพลังงาน ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นไปตามกรอบของแผนแม่บทการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจสาขาพลังงาน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้บริโภคมีทางเลือกที่จะได้รับบริการที่ดี มีคุณภาพ และมีราคาที่เป็นธรรม รวมทั้งยังช่วยลดภาระการลงทุนของภาครัฐลง

การปฏิรูปตลาดพลังงานจะก่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาพลังงาน และเกิดความมั่นคงด้านพลังงานได้ เนื่องจากกลไกของตลาดพลังงานจะทำให้เกิดการผลิตและการกระจายการให้บริการด้านพลังงาน ซึ่งจะก่อให้เกิดการขยายโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยแนวทางในการใช้กลไกตลาดพลังงานนั้นรัฐบาลควรจะต้องเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาตลาดพลังงานที่เหมาะสม มีการเพิ่มบทบาทของเอกชน ยกเลิกการควบคุมราคาในตลาดพลังงาน และส่งเสริมให้ตลาดพลังงานดำเนินการโดยเสรี ซึ่งการดำเนินงานด้านนโยบายราคาและการปฏิรูปตลาดพลังงาน มีแนวทางในการกำหนดนโยบาย ดังนี้

(๑) การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

การแปรรูปรัฐวิสาหกิจเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและส่งเสริมให้มีการแข่งขันในกิจการการผลิตและการจำหน่ายพลังงาน เพื่อให้ราคาค่าบริการสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง เป็น

การลดภาระการลงทุนภาครัฐและเพิ่มบทบาทของเอกชนในกิจการพลังงาน และเพื่อให้ผู้บริโภคมีพลังงานใช้อย่างเพียงพอในราคาที่เหมาะสม การแปรรูปรัฐวิสาหกิจต้องมีการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ และมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานเพื่อสร้างความเสมอภาคในการแข่งขัน

(๒) การส่งเสริมการแข่งขันในธุรกิจพลังงาน

การเปิดเสรีธุรกิจการผลิตและการจำหน่ายน้ำมัน เป็นการดำเนินงานด้านนโยบายราคาพลังงานที่มุ่งส่งเสริมการแข่งขันในกิจการน้ำมันและก๊าซปิโตรเลียมเหลว เพื่อให้เกิดการแข่งขันกันอย่างแท้จริง โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

(๒.๑) นโยบายราคาน้ำมันและก๊าซหุงต้ม

- ☛ นำระบบราคาลอยตัวราคาน้ำมันและก๊าซหุงต้มมาใช้
- ☛ กำหนดแผนการชำระหนี้ของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง
- ☛ กำกับดูแลราคาน้ำมันให้อยู่ในระดับ

ที่เหมาะสม

☛ กำกับดูแลการกำหนดราคาขายปลีก
ก๊าซหุงต้มให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

(๒.๒) นโยบายราคาก๊าซธรรมชาติ
ความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติมีการ
ประมาณการว่าจะอยู่ในระดับ ๓,๑๕๐ ล้าน
ลูกบาศก์ฟุตต่อวันในปี ๒๕๕๙ ดังนั้นจึงต้องมี
การดำเนินนโยบายเกี่ยวกับราคาก๊าซธรรมชาติ
และการกำกับดูแลที่เหมาะสม ดังนี้

☛ พัฒนาระบบการกำกับดูแลให้มี
ความชัดเจนและโปร่งใส

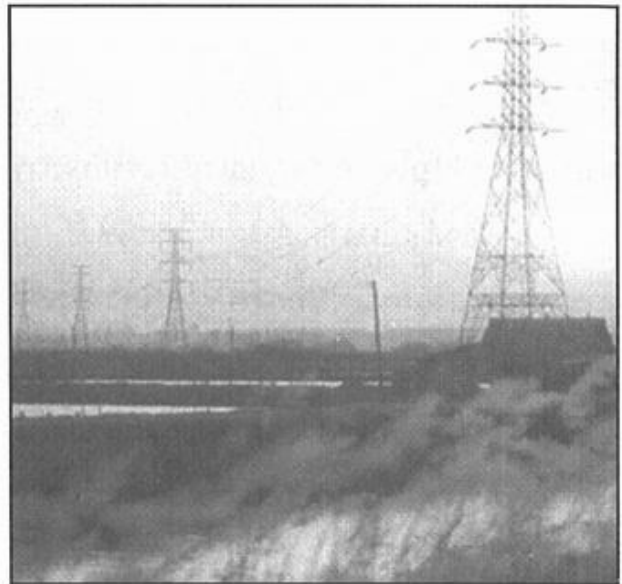
☛ กำกับดูแลอัตราค่าตอบแทนในการ
จัดหาและจำหน่ายก๊าซฯ ให้เป็นไปตามกลไก
ตลาดที่เปิดให้มีการแข่งขันอย่างเสรี

☛ ประกาศใช้ TPA Code กับระบบท่อ
ส่งก๊าซธรรมชาติของ ปตท. ที่มีขีดความสามารถ
เหลือ / ระบบท่อส่งใหม่

☛ กำกับดูแลการปรับอัตราค่าผ่านทาง
ให้มีความชัดเจนโปร่งใส และเป็นธรรมต่อผู้
บริโภค

(๒.๓) นโยบายราคาไฟฟ้า

นโยบายราคาไฟฟ้าเป็นการกำหนด
ราคาค่าไฟฟ้าให้สะท้อนถึงต้นทุนทาง
เศรษฐศาสตร์มากที่สุด เพื่อให้เกิดการใช้ไฟฟ้า
อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อสถานะทางการเงิน
ของการไฟฟ้าให้มีความมั่นคงและสามารถ
ขยายการดำเนินงานในอนาคตได้อย่างพอเพียง
โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

☛ กำหนดค่าไฟฟ้าให้สะท้อนถึงต้นทุน
ในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและมีความ
สอดคล้องกับระดับค่าไฟฟ้า

☛ กำกับดูแลโครงสร้างค่าไฟฟ้าฐาน
ให้มีการบริหารทางการเงินและการลงทุนที่มี
ประสิทธิภาพ

☛ กำกับดูแลค่าไฟฟ้าตามสูตร Ft ให้
มีความชัดเจน โปร่งใส เป็นธรรม และสามารถ
ตรวจสอบได้

☛ ให้ประชาชนมีทางเลือกในการซื้อ
ไฟฟ้าที่สอดคล้องกับลักษณะการใช้ไฟฟ้าของตน

☛ ปรับปรุงคุณภาพบริการของการ
ไฟฟ้า

☛ ปรับปรุงการบริการ การจัดการหนี้
ของการไฟฟ้า

☛ ทอยลดการชดเชยระหว่างกลุ่มผู้
ใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ และให้อัตราค่าไฟฟ้าสะท้อนถึง
การแข่งขันเพิ่มขึ้น

(๓) การปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อน ปัญหาน้ำมันเถื่อนเป็นปัญหาใหญ่ระดับชาติ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนผู้ใช้น้ำมัน และมีผลกระทบต่อรัฐที่ต้องสูญเสียรายได้จากการเก็บภาษีที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย ดังนั้นแนวทางในการป้องกันและปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อนที่สำคัญมีดังนี้

๑ การติดตั้งมิเตอร์ โดยทำการติดตั้งมิเตอร์ ณ จุดรับ-จ่ายของคลังน้ำมันชายฝั่ง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำน้ำมันเข้า-ออกจากคลังโดยการแอบลักลอบและหลบเลี่ยงเจ้าหน้าที่

๒ การใช้สารมาร์กเกอร์ โดยกำหนดให้มีการเติมสารมาร์กเกอร์ในน้ำมันดีเซลที่ส่งออก และน้ำมันดีเซลที่จำหน่ายสำหรับชาวประมงในเขตต่อที่ได้รับยกเว้นการเรียกเก็บภาษี

๓ การควบคุมสารโซลเวนท์ โดยการสุ่มตรวจการใช้สารโซลเวนท์ในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง การออกไปกำกับกับการขนส่งสารโซลเวนท์

๔ มาตรการในการปราบปรามและดำเนินคดี โดยการสกัดกั้นการกระทำผิดการลักลอบนำเข้าและส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิงทางบกและทางทะเล รวมทั้งการตรวจสอบคุณภาพน้ำมันตามสถานีบริการต่างๆ

(๔) การกำจัดถังก๊าซหุงต้มที่ผิดกฎหมาย

การกำจัดถังก๊าซหุงต้มที่ผิดกฎหมาย โดยการปรับปรุงระบบการค้า และมาตรฐานความปลอดภัยก๊าซหุงต้มนั้น จะช่วยให้เกิดความ

ปลอดภัยต่อผู้ใช้ และสิ่งแวดล้อมทั่วไปโดยตรง โดยมีแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

๑ พัฒนารัฐกิจอุตสาหกรรมก๊าซหุงต้มไปสู่การแข่งขันด้านราคา และคุณภาพการให้บริการ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริโภค

๒ ปรับปรุงมาตรฐานการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมก๊าซหุงต้มให้ได้มาตรฐานในระดับสากล และพร้อมเข้าสู่ระบบการค้าเสรี

๔.๔ นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมพลังงาน

นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมพลังงานจะให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ที่เกิดจากการผลิตและใช้พลังงาน โดยส่งเสริมให้มีการใช้เชื้อเพลิงที่มีผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อมน้อย และส่งเสริมให้มีการควบคุมมลพิษ โดยใช้เทคโนโลยีควบคุมมลพิษที่มีประสิทธิภาพ และอยู่ภายใต้มาตรฐานที่เหมาะสม รวมทั้งมีการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งมีแนวทางในการกำหนดนโยบาย ดังนี้

๑ ปรับปรุงกฎระเบียบเรื่องความปลอดภัยและเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อม

๒ ขยายพื้นที่บังคับใช้น้ำมันเตากำมะถันต่ำ

๓ ปรับปรุงข้อกำหนดคุณภาพน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซล

๔ แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากน้ำมันหล่อสิ้น

ส่งเสริมให้มีการใช้เชื้อเพลิงสะอาด
กับรถยนต์

สนับสนุนการใช้ระบบขนส่งมวลชน

๕. สรุป

นโยบายพลังงานของประเทศไทย
อยู่บนพื้นฐานของแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน
(sustainable development) โดยการกำหนด
นโยบายเป็นการพิจารณากระบวนการบริหาร

จัดการเพื่อพัฒนาระบบพลังงานของประเทศให้
เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการใช้พลังงาน
(Demand Side) กับการจัดหาพลังงาน (Supply
Side) ซึ่งแนวทางในการดำเนินนโยบายจะทำให้
เกิดความมั่นคงด้านพลังงาน ลดการพึ่งพาพลังงาน
จากต่างประเทศ เกิดการอนุรักษ์พลังงาน และ
การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่
การพัฒนาพลังงานที่ยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

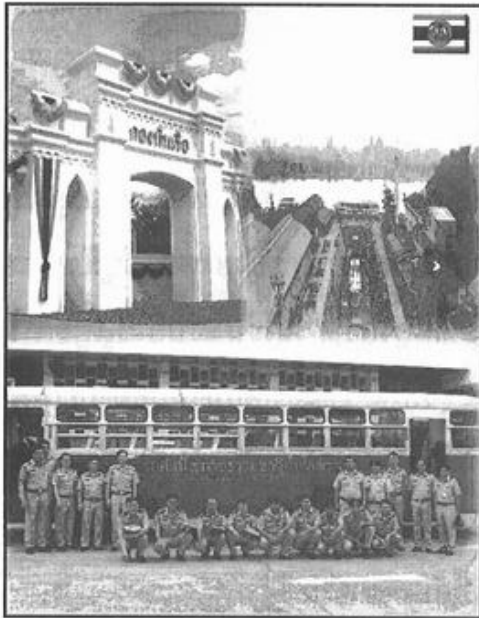
1. WCED. *Our Common Future*. Fourth Edition, London: Earthscan Publication Ltd. 1989.
2. สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน. แผนอนุรักษ์พลังงาน และแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายเงิน กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ ๓ (ในช่วงปี ๒๕๔๘-๒๕๕๔). ๒๕๔๘.

อกินันทนากการ

จาก

บริษัท สำนักพิมพ์ สัมหวาน จำกัด

โครงการพัฒนารถยนต์พลังงานธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติ - ไบโอดีเซล ของกองทัพเรือ

ดร.สมัย ใจอินทร์*

โครงการวิจัยและพัฒนการใช้
ก๊าซธรรมชาติ (NGV) กับรถยนต์ดีเซล
ที่ใช้ในยานพาหนะ และยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ
ของกองทัพเรือ

เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๔ กองทัพเรือ โดยกรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ ได้แต่งตั้งคณะทำงานโครงการวิจัยและพัฒนการใช้ก๊าซธรรมชาติกับยานพาหนะ (Natural Gas For Vehicle: NGV) และยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งใช้เครื่องยนต์ดีเซลของกองทัพเรือ โดยมี อุดมสวัสดิ์

เอกภุม เจ้ากรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ ในขณะนั้น เป็นนายทหารโครงการ ซึ่งคณะทำงานได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ไว้ค่อนข้างมาก

หลังพลเรือตรี อุดมสวัสดิ์ฯ ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๔ กองทัพเรือได้มอบหมายให้ กรมอุททหารเรือเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ โดยมีพลเรือโท พีระจิตร สุรักษกะ เจ้ากรมอุททหารเรือ เป็นผู้อำนวยการโครงการ และนาวาเอก สมัย ใจอินทร์ ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนา กรมพัฒนาการช่าง กรมอุททหารเรือ เป็นนายทหารโครงการ

* นาวาเอก(พิเศษ) ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนา กรมพัฒนาการช่าง กรมอุททหารเรือ

รถโดยสารขนาดใหญ่ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ ร่วมไบโอดีเซล

คณะทำงานชุดใหม่ได้ศึกษาข้อมูลทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน หลังจกมีการศึกษาข้อมูลจนสามารถกำหนดแนวคิดหลักได้แล้ว คณะทำงานได้เลือกเครื่องยนต์ Isuzu รุ่น 6BD1 ขนาด ๑๔๕ แรงม้า ซึ่งใช้กับรถโดยสารขนาดใหญ่ของกองทัพเรือเป็นเครื่องยนต์ต้นแบบ โดยนำมาดัดแปลง ติดตั้ง ทดสอบสมรรถนะ และตรวจสอบมลภาวะที่เกิดจากไอเสียของเครื่องยนต์ โดยเฉพาะควันดำ บนแท่นทดสอบจนได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

และเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๕ นำมาประกอบกับรถโดยสารและทดลองใช้งานจริง

ประสบผลสำเร็จ จึงขยายผล โดยดัดแปลงและติดตั้งระบบจ่ายก๊าซธรรมชาติกับรถยนต์ประเภทต่าง ๆ อีก ๓ คัน ได้แก่ รถโดยสารขนาดใหญ่ รถบรรทุก และรถตู้โดยสารขนาดเล็ก เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่า เชื้อเพลิงพลังงานร่วมก๊าซธรรมชาติและดีเซลชีวภาพ สามารถใช้กับรถยนต์ทุกประเภทได้ โดยไม่มีข้อจำกัดทางด้านเทคนิคใด ๆ

กล่าวโดยสรุป การใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมกับดีเซลชีวภาพ เครื่องยนต์มีกำลัง และทำความเร็วได้สูงกว่าการใช้น้ำมันดีเซลปกติ แต่มีก๊าซพิษ (Toxic gas) ออกมาน้อยมาก ไม่มีควันดีเซลชีวภาพที่กล่าวนี้ เป็นเชื้อเพลิงที่แปรรูปมาจากน้ำมันพืช มีใช้การนำน้ำมันมะพร้าวหรือน้ำมันปาล์มมาผสมกับน้ำมันดีเซลตรง ๆ

ก๊าซธรรมชาติร่วมไบโอดีเซลพลังงานสำรองทางยุทธศาสตร์

๑. ก๊าซธรรมชาติคืออะไร

ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas) คือก๊าซเชื้อเพลิงที่เกิดจากการทับถมของซากพืช ซากสัตว์ เป็นเวลานานนับล้าน ๆ ปี เช่นเดียวกับน้ำมันปิโตรเลียมและถ่านหิน โดยมีก๊าซมีเทน (Methane) เป็นส่วนประกอบหลักประมาณร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป

ฐานขุดเจาะก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย

๒. ดีเซลชีวภาพ หรือไบโอดีเซลคืออะไร

การนำน้ำมันพืชหรือน้ำมันสัตว์มาใช้งานในเครื่องยนต์ดีเซลโดยตรง หรือผสมกับน้ำมันดีเซลหรือน้ำมันก๊าดเพื่อลดความหนืดของน้ำมันพืชหรือน้ำมันสัตว์ อาจเรียกน้ำมันเชื้อเพลิงนั้นว่าไบโอดีเซลได้ แต่ดีเซลชีวภาพตามความหมายสากลและที่นำมาใช้ในโครงการนี้ หมายถึงน้ำมันดีเซลที่ได้จากการแปรรูปน้ำมันพืชหรือน้ำมันสัตว์ให้อยู่ในรูปของ 'เอสเทอร์' (Ester: สารประกอบที่เกิดจากปฏิกิริยาระหว่างกรด และแอลกอฮอล์ โดยมีการสูญเสียน้ำหนึ่งโมเลกุล) ด้วยกรรมวิธีทางเคมี (Transesterification) ดีเซลชีวภาพที่ได้จากกระบวนการนี้จะมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับน้ำมันดีเซลจากปิโตรเลียม และสามารถใช้ทดแทนน้ำมันดีเซลได้โดยไม่ต้องมีการปรับแต่งเครื่องยนต์แต่อย่างใด

ไบโอดีเซลลดคควันค่า ตมมลพิษ
ยืดอายุเครื่องยนต์

๓. การใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมกับน้ำมันดีเซล

ในเครื่องยนต์ดีเซลไม่มีหัวเทียนช่วยในการจุดระเบิด ภายในกระบอกสูบของเครื่องยนต์

ดีเซลจะใช้แรงอัดมาทำให้อุณหภูมิสูงพอที่น้ำมันดีเซลจะเกิดการลุกไหม้ได้ด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องมีเปลวไฟจากภายนอกมาช่วยในการจุดระเบิด

เครื่องยนต์ดีเซลจึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า 'เครื่องยนต์จุดระเบิดด้วยการอัด' (Compression Ignition Engine) ซึ่งแรงอัดภายในกระบอกสูบของเครื่องยนต์ดีเซลไม่เพียงพอที่จะทำให้ก๊าซธรรมชาติเกิดการลุกไหม้ได้ด้วยตัวเองจึงต้องมีการฉีด น้ำมันดีเซลเข้าไปในกระบอกสูบเพื่อช่วยให้เกิดการจุดระเบิดในตอนแรก จากนั้นเปลวไฟก็จะทำให้การจุดระเบิดภายในกระบอกสูบมีความต่อเนื่อง และสามารถขับเคลื่อนเครื่องยนต์ต่อไปได้

เครื่องยนต์ดีเซลทดลองใช้
ก๊าซธรรมชาติ - ไบโอดีเซล

๔. ทำไมต้องเป็นดีเซลชีวภาพ (ไบโอดีเซล)

การช่วยจุดระเบิดในเครื่องยนต์ดีเซลที่ใช้ก๊าซธรรมชาติสามารถใช้ น้ำมันดีเซลจากปิโตรเลียมก็ได้แต่ต้องเป็นเครื่องยนต์ที่ได้รับการออกแบบสำหรับการใช้ก๊าซธรรมชาติและน้ำมันดีเซลโดยเฉพาะ ซึ่งจะมีการออกแบบ

ระบบการป้อนเชื้อเพลิง และอากาศเข้าสู่ ระบายออกสู่อากาศอย่างเหมาะสม โดยอาจใช้ระบบ อิเล็กทรอนิกส์ควบคุมการฉีดเชื้อเพลิงและ ควบคุมอัตราส่วนของเชื้อเพลิง เพื่อให้การเผา ไหม้ภายในกระบอกสูบมีความสมบูรณ์หมดจด แต่ถ้าใช้เครื่องยนต์ดีเซลธรรมดาที่มีอยู่ทั่วไป แล้ว จะไม่สามารถควบคุม

เจ้าหน้าที่เติมไบโอดีเซล ให้กับรถยนต์คันแบบ

อัตราส่วนของเชื้อเพลิงและรูปแบบ ของการเผาไหม้ได้ จึงทำให้เกิดควันดำและมล พืชอื่นๆ มากขึ้นกว่าการใช้น้ำมันดีเซลปกติ ทั้งนี้เพราะก๊าซธรรมชาติจะเข้าไปแทนที่อากาศ ทำให้อัตราส่วนของ อากาศต่อเชื้อเพลิง มีค่า ต่ำลง แต่หากปรับแต่งให้มีการจ่ายอากาศเข้า สู่อุปกรณ์มากขึ้น เพื่อรองรับการเผาไหม้ ก๊าซธรรมชาติแล้ว เมื่อกลับมาใช้น้ำมันดีเซล เป็นเชื้อเพลิงเพียงอย่างเดียว ก็จะทำให้อัตรา ส่วนของ อากาศต่อเชื้อเพลิงมีค่าสูง และเกิด อาการควันขาว

ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ปัญหาทาง คณะผู้วิจัยและพัฒนาจึงเลือกใช้ดีเซลชีวภาพ (ไบโอดีเซล) ในรูป Ester มาทดแทนน้ำมันดีเซล จากปิโตรเลียม เพราะดีเซลชีวภาพมีองค์ประกอบ ของสารออกซิเจนอัด (Oxygenate) อยู่ในปริมาณ สูง ช่วยให้การเผาไหม้ในกระบอกสูบมีความ สมบูรณ์หมดจดยิ่งขึ้น นอกจากนี้ดีเซลชีวภาพ ยังมีค่าความหล่อลื่นสูง ซึ่งจะช่วยให้อายุการใช้งานในระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ เช่น ปั๊มลูกสูบ (Plunger pump) และแหวนลูกสูบ (Piston ring) ให้มีอายุการใช้งานยาวนานขึ้น

๕. ความแตกต่างของเครื่องยนต์ NGV- BIODIESEL ของกองทัพเรือ และเครื่องยนต์ ก๊าซธรรมชาติขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

รถยนต์ที่ใช้ NGV ในปัจจุบันต่างกับ รถยนต์ หรือรถตุ๊ก ๆ ที่ใช้ก๊าซในสมัยก่อน เพราะในอดีตได้นำเอาก๊าซหุงต้ม (Propane & Butane) มาใช้เป็นเชื้อเพลิง ก๊าซดังกล่าว มี ความไวไฟสูง ไม่เหมาะกับการนำมาใช้ในยาน ยนต์ทั่วไป ส่วน NGV ที่องค์การขนส่งมวลชน กรุงเทพ (ขสมก.) หรือรถแท็กซี่ที่เข้าร่วม โครงการกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ใช้ใน ปัจจุบัน เป็นการนำก๊าซธรรมชาติที่มี ความ ปลอดภัยสูงมาดัดแปลงติดตั้งกับรถยนต์ที่ใช้ เครื่องยนต์เบนซินมีหัวเทียนในการจุดระเบิด ซึ่งก็ใช้ได้ผลดี แต่กองทัพเรือเล็งเห็นว่า รถยนต์ หรือยานยนต์ที่ใช้ในกองทัพเรือ ทั้งรถยนต์ขนส่ง และยานยนต์ทางยุทธวิธี ต่างก็ใช้เครื่องยนต์

ไร้ปัญหาเพราะยังคงใช้น้ำมันดีเซลตามปกติได้
ในกรณีที่ไม่มีสถานีเติมไบโอดีเซล

ดีเซลเป็นหลัก ถ้าสามารถดัดแปลงเครื่องยนต์
เหล่านี้ให้สามารถใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมกับน้ำมัน
ดีเซลได้ ด้วยงบประมาณที่ไม่มากนัก จะช่วย
ประหยัดรายจ่ายของประเทศที่ต้องหมดไปกับ
การนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นจำนวนมากได้ และ
การที่กองทัพเรือสามารถดัดแปลงเครื่องยนต์ดีเซล
ให้ใช้ร่วมกับก๊าซธรรมชาติได้นั้น ต่อไปหาหน่วย
งานต่างๆ ตลอดจนประชาชนทั่วไปที่ใช้รถยนต์
ดีเซลมีความสนใจ และมีการดัดแปลงรถยนต์ให้
สามารถใช้ก๊าซธรรมชาติกันได้มากขึ้น ก็ย่อมจะส่ง
ผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมได้ทางหนึ่ง
๖. ความปลอดภัยของระบบก๊าซธรรมชาติกับ
รถยนต์

ข่าวการระเบิดของก๊าซหุงต้มตามโรงงาน
บ้าน หรือร้านอาหาร ตลอดจนรถที่ใช้ก๊าซหุงต้ม
เป็นเชื้อเพลิง อันนำมาซึ่งความกลัวและทำให้
เกิดทัศนคติในทางลบต่อการใช้ก๊าซนั้น ทาง
คณะผู้วิจัยได้ตระหนัก และให้ความสำคัญสูงสุด

ในเรื่องของความปลอดภัยในการใช้ก๊าซธรรมชาติ
กับยานยนต์

ปัจจุบัน บมจ. ปตท. ได้มีมาตรการต่างๆ
เกี่ยวกับการตรวจสอบถังก๊าซและระบบต่างๆ
ตามระยะเวลา และออกใบรับรองความปลอดภัย
ให้รถยนต์ที่ใช้ก๊าซคันใดไม่มีใบรับรองความ
ปลอดภัยไปแสดงต่อสถานีบริการก๊าซ หรือ
ใบรับรองหมดอายุ สถานีบริการจะไม่เติมก๊าซให้

รถตู้ NGV-BIODIESEL
กับความภาคภูมิใจของพลขับทดสอบ
ซึ่งมีพลทหารปืนดีและพลทหารปืนเค้น
คารานักแสดงรวมอยู่ด้วย

เนื่องจากคุณสมบัติของก๊าซซึ่งมีจุดวาบ
ไฟที่อุณหภูมิสูง ตลอดจนถังที่มีความแข็งแรง
และมีระบบนิรภัย (Safety) ที่เชื่อถือได้ ดังนั้น
การเกิดระเบิดด้วยตัวเองของถังก๊าซธรรมชาติที่
ใช้กับรถยนต์ NGV จึงแทบไม่มีอัตราเสี่ยงเลย
นอกจากนี้ทางคณะผู้วิจัย ได้ร่วมมือกับ บมจ.
ปตท. และคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ พัฒนาด้านความปลอดภัยของถัง

ก๊าซและระบบท่อทางภายในรถยนต์จนอาจกล่าวได้ว่า ปลอดภัยเท่ากับรถยนต์ที่ใช้เครื่องเบนซินและดีเซลทั่วๆ ไปเลยทีเดียว

๗. ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ

การตัดสินใจทำโครงการนี้ กองทัพเรือพิจารณาจากความมั่นคงของพลังงานสำรองทางยุทธศาสตร์เป็นอันดับแรก เนื่องจากไทยไม่มีแหล่งน้ำมันดิบภายในประเทศ หรือมีก็เพียงเล็กน้อย ดังนั้นเมื่อเกิดภาวะสงครามหรือภาวะขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ก็ย่อมจะส่งผลกระทบต่อภารกิจของกองทัพโดยตรง ดังเช่นที่ได้เคยเกิดขึ้นหลายครั้งในอดีต กองทัพเรือจึงมุ่งศึกษาและพิจารณาพลังงานรูปแบบอื่นๆ ที่สามารถทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิง แม้ว่าจะทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิงจากปิโตรเลียมได้ทั้งหมด แต่อย่างน้อยก็จะช่วยยืดเวลาในการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงสำรองออกไปได้ อันจะส่งผลดีต่อยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของประเทศ

สำหรับแนวความคิดในการดำเนินการนั้น กองทัพเรือได้แนวคิดมาจากโครงการรถประจำทาง NGV ของ ขสมก. และโครงการดัดแปลงรถแท็กซี่ให้สามารถใช้ก๊าซธรรมชาติของ บมจ. ปตท. ซึ่งผลิตได้ภายในประเทศ และเป็นที่ยอมรับว่าสามารถใช้กับรถยนต์ได้ ถ้าขยายผลให้สามารถใช้กับเครื่องยนต์ดีเซลในรถยนต์ที่ใช้กันทั่วไปและยานยนต์ทางยุทธวิธีของกองทัพได้ ก็ย่อมจะสนองความต้องการด้านพลังงานสำรองทางยุทธศาสตร์ได้ในระดับหนึ่ง

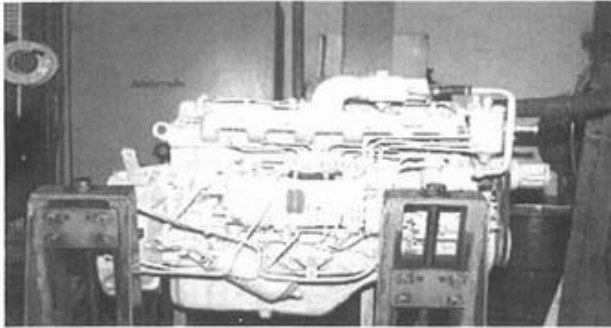
นอกจากประโยชน์ข้างต้นดังกล่าวแล้ว การใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมกับดีเซลชีวภาพในเครื่องยนต์ดีเซลยังเกิดประโยชน์ในด้านการลดมลภาวะที่เกิดจากเครื่องยนต์ดีเซล โดยเฉพาะควันดำอันเป็นที่น่ารำคาญและส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนนั้น เครื่องยนต์ดีเซลที่กองทัพเรือดัดแปลงในโครงการนี้สามารถลดควันดำลงได้ประมาณร้อยละ ๕๐ เมื่อเทียบกับเครื่องยนต์ที่ใช้ น้ำมันดีเซลจากปิโตรเลียม และยังถือเป็นการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการพึ่งพาตนเองภายในประเทศทั้งด้านการพลังงาน และด้านวิศวกรรมยานยนต์

ผลพลอยได้จากโครงการนี้ก็คือ รถยนต์ที่ผ่านการดัดแปลงใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมกับดีเซลชีวภาพยังสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการเติมเชื้อเพลิงลงร้อยละ ๓๐-๔๐ เนื่องจากอัตราส่วนการใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ : ดีเซลชีวภาพอยู่ที่ประมาณ ๗ : ๓ ถึง ๔ : ๑ โดยก๊าซธรรมชาติจะมีราคาประมาณครึ่งหนึ่งของน้ำมันดีเซล ส่วนดีเซลชีวภาพขณะนี้ มีต้นทุนการผลิตใกล้เคียงกับราคาขายของน้ำมันดีเซลในปัจจุบัน

๘. ค่าใช้จ่ายในการดัดแปลงเครื่องยนต์และการติดตั้งระบบต่างๆ เพื่อให้เครื่องยนต์ดีเซลสามารถใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมกับน้ำมันไบโอดีเซล

รถกระบะหรือรถตู้มีค่าใช้จ่ายประมาณคันละ ๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายกว่าร้อยละ ๕๐ จะเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของถังก๊าซ ส่วนรถบรรทุก ๖-๑๐ ล้อ และรถโดยสารขนาดกลางถึงขนาด

ใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายประมาณคันละ ๖๐,๐๐๐ บาท
 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการปริมาณถังก๊าซสำรอง
 ของรถยนต์แต่ละคัน

ผลการทดสอบการใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมกับดีเซลชีวภาพ
 หรือไบโอดีเซลในเครื่องยนต์ ISUZU รุ่น 6BD1

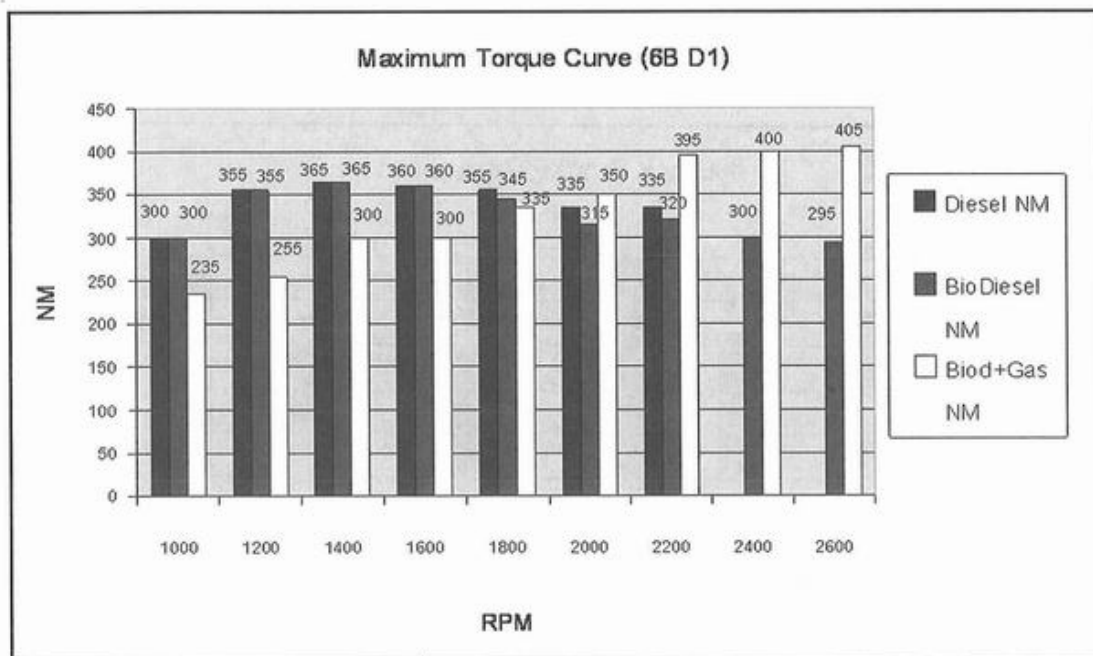
๙. ผลการทดสอบเครื่องยนต์ เมื่อใช้ไบโอดีเซลร่วมกับก๊าซธรรมชาติ

แรงบิดสูงสุด (Maximum Torque) เมื่อใช้น้ำมันดีเซล ได้แรงบิดสูงสุด ๓๓๕ NM ที่ ๒,๐๐๐ รอบต่อนาที (Round per minute: RPM)

แม้จะเร่งเครื่องยนต์ไปที่ ๒,๒๐๐ RPM แรงบิดไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อใช้น้ำมันดีเซลชีวภาพหรือที่เรียกกันว่าไบโอดีเซล (Bio Diesel) ได้แรงบิด ๓๒๐ NM ที่ ๒,๒๐๐ RPM ลดลงเหลือ ๓๐๖

NM เมื่อเร่งเครื่องยนต์ไปที่ ๒,๔๐๐ RPM และ ๒๙๕ NM เมื่อเร่งเครื่องยนต์ไปที่ ๒,๖๐๐ RPM เมื่อใช้ดีเซลชีวภาพร่วมกับก๊าซธรรมชาติได้แรงบิดสูงสุด ๔๐๕ NM ที่ ๒,๖๐๐ RPM แรงบิดเพิ่มขึ้นจากการใช้น้ำมันดีเซลธรรมดาถึง ๗๐ NM

กำลังสูงสุด (Maximum Power) เมื่อใช้น้ำมันดีเซล ได้กำลังสูงสุด ๑๐๓ แรงม้า (Break Horse Power: BHP) ที่ ๒,๒๐๐ RPM แม้จะเร่งเครื่องยนต์ไปที่ ๒,๔๐๐ RPM กำลังไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อใช้ดีเซลชีวภาพ ได้กำลังสูงสุด ๑๐๘ BHP ที่ ๒,๖๐๐ RPM เมื่อใช้ดีเซลชีวภาพร่วมกับก๊าซธรรมชาติ ได้กำลังสูงสุดถึง ๑๔๘

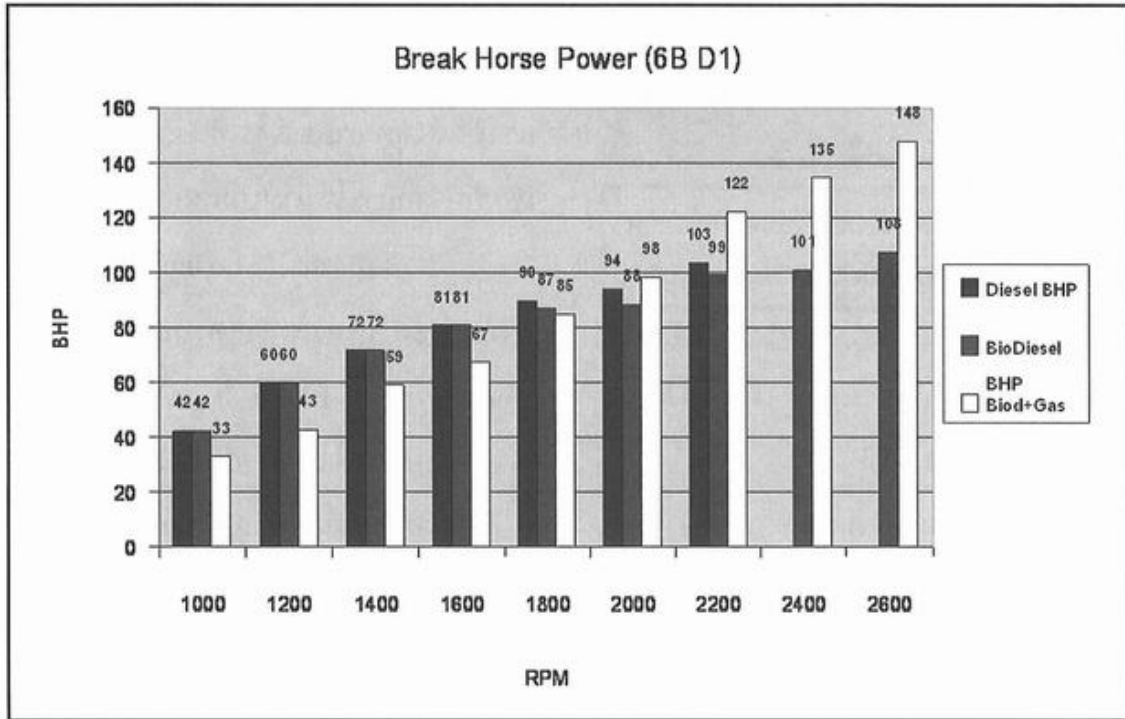

ตารางเปรียบเทียบผลการทดสอบค่าแรงบิดเครื่องยนต์

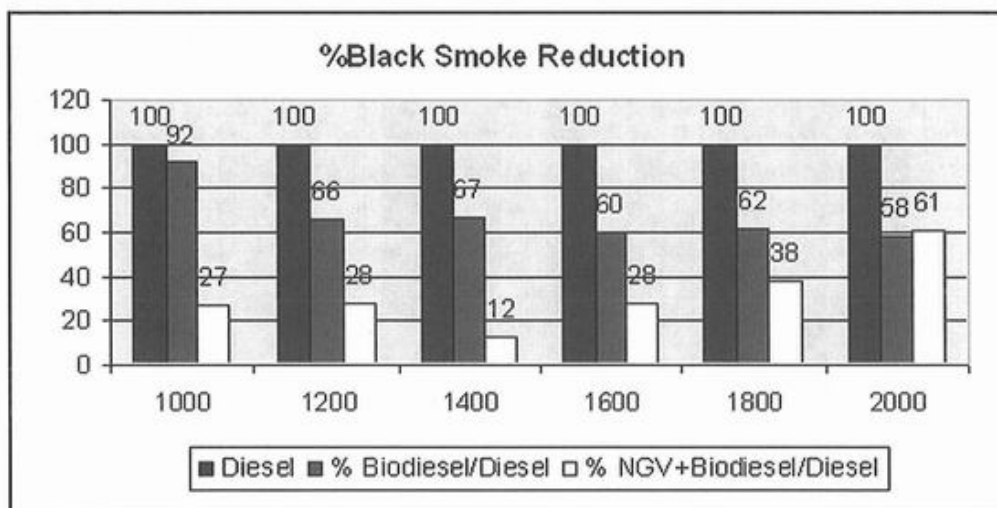
BHP ที่ ๒,๖๐๐ RPM กำลังเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับการใช้ดีเซลปกติถึง ๔๕ BHP

ควันดำ ณ จุดสูงสุด (Black Smoke at Maximum Curve) ที่ ๒,๐๐๐ RPM น้ำมันดีเซล ร้อยละ ๓๘ ชีวภาพ ร้อยละ ๒๒ และก๊าซธรรมชาติ

ร้อยละ ๒๓ การลดควันดำ (Black Smoke Reduction) ที่ ๒,๐๐๐ รอบ น้ำมันดีเซลไม่เปลี่ยนแปลง ดีเซลชีวภาพลดได้ร้อยละ ๕๘ ในขณะที่ดีเซลชีวภาพร่วมกับก๊าซธรรมชาติลดได้สูงสุดถึงร้อยละ ๖๑

ตารางเปรียบเทียบผลการทดสอบค่ากำลังเครื่องยนต์

ตารางเปรียบเทียบค่าควันดำที่ลดลง

๑๐. แนวทางขยายผลของกองทัพเรือ

ในขั้นแรกจะมีการดัดแปลงรถยนต์ขนส่งประเภทต่างๆ ของกองทัพเรือให้สามารถใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมกับไบโอดีเซลได้ประมาณ ๒๐ - ๓๐ คัน เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ และผลกระทบในระยะยาว ทั้งด้านเครื่องยนต์ และการส่งกำลังบำรุง และศึกษาเพื่อพัฒนาระบบจ่ายเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติร่วมกับไบโอดีเซลในยานยนต์ให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันกองทัพเรือก็จะได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการผลิตน้ำมันดีเซลชีวภาพในลักษณะ Mass Product เพื่อใช้ในกิจการของกองทัพเรืออย่างเป็นรูปธรรม และจะขยายผลการใช้ก๊าซธรรมชาติกับยานยนต์และยานรบของกองทัพเรือประเภทต่างๆ เพื่อเป็นการเตรียมการเมื่อเกิดกรณีฉุกเฉินหรือภาวะสงครามหรือสถานการณ์น้ำมันเชื้อเพลิงขาดแคลน

การติดตั้งระบบ NGV+Biodiesel
ให้รถเมล์ของขสมก.

เจ้าหน้าที่ติดตั้งเครื่องยนต์ที่ดัดแปลงแล้ว
ให้กับรถยนต์โดยสารขนาดใหญ่

ในส่วน of หน่วยงานอื่น ๆ และประชาชนทั่วไปกองทัพเรือจะดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อประชาชนทั่วไปในการใช้ก๊าซธรรมชาติ และจะเผยแพร่ความรู้ (Know how) ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับในการดัดแปลงเครื่องยนต์ดีเซลให้สามารถใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมดีเซลชีวภาพออกสู่สาธารณชน ซึ่งถ้าหากหน่วยงานใดสนใจจะดัดแปลงรถยนต์ดีเซลให้สามารถใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมกับไบโอดีเซลได้ กองทัพเรือก็ยินดีที่จะเป็นผู้ให้คำแนะนำ นอกจากนี้กองทัพเรือจะดำเนินการแสวงหาความร่วมมือ ซึ่งอาจจะร่วมกับ บมจ. ปตท. หรือหน่วยงานอื่นๆ เพื่อผลักดันให้มีการใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมดีเซลชีวภาพในรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลอย่างแพร่หลาย เพื่อประโยชน์ด้านความมั่นคงในการใช้พลังงานในประเทศ และลดมลภาวะในอากาศที่เกิดจากเครื่องยนต์ดีเซลต่อไป

๑๑. ความเป็นไปได้ในการผลิตเชิงพาณิชย์

ปัจจุบัน บมจ. ปตท. กำลังดำเนินการเร่งสร้างสถานีให้บริการเติมก๊าซธรรมชาติสำหรับรถยนต์เพิ่มขึ้นตามความนิยมของประชาชน ภายในเวลาไม่นานนัก คาดว่าจะสามารถหาสถานีบริการก๊าซธรรมชาติได้ง่ายยิ่งขึ้นในกรุงเทพมหานคร ส่วนการผลิตดีเซลชีวภาพในเชิงพาณิชย์นั้น คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ทำการศึกษาความคุ้มค่าต่อขนาดการผลิตเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economy of scale) ระบบขนส่งสำรอง และบริการ (Logistics) และภาวะแวดล้อมด้านค่านิยมของประชาชน

อย่างไรก็ตาม เครื่องยนต์ที่ดัดแปลงเพื่อใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมดีเซลชีวภาพ จะเป็นแบบเชื้อเพลิงคู่ (Dual fuel) ที่สามารถใช้ได้ทั้งก๊าซธรรมชาติร่วมดีเซลชีวภาพและใช้ดีเซลชีวภาพเป็นเชื้อเพลิงอย่างเดียวก็ได้ ถ้ามีความจำเป็นอันเนื่องจากหาสถานีบริการเติมดีเซลชีวภาพไม่ได้ ก็ยังสามารถใช้น้ำมันดีเซลตามปกติได้เช่นเดิม เพราะคณะผู้วิจัยไม่ได้ดัดแปลงตัวเครื่องยนต์เดิมแต่อย่างใด เพียงแต่ติดตั้งระบบจ่ายก๊าซธรรมชาติเข้าไปเป็นอุปกรณ์เสริมเท่านั้น ถ้าไม่ใช้ก๊าซธรรมชาติก็สามารถกดสวิตช์เปลี่ยนไปใช้เชื้อเพลิงดีเซลได้เช่นเดียวกับเครื่องยนต์ที่ยังไม่ได้ดัดแปลง

ความเป็นมาของการใช้ก๊าซธรรมชาติในยานยนต์

การนำก๊าซธรรมชาติมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในรถยนต์มีมากกว่า ๘๐ ปีแล้ว โดยประเทศอิตาลีเป็นประเทศแรก ซึ่งในปัจจุบันในประเทศอิตาลีมีรถยนต์ใช้ก๊าซธรรมชาติกว่า ๓๐๐,๐๐๐ คัน และต่อมาความนิยมใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงในรถยนต์ ก็มีแพร่หลายมากขึ้นทั้งในทวีปอเมริกาเหนือ (สหรัฐอเมริกาว่า ๙๐,๐๐๐ คัน แคนาดา ๒๐,๐๐๐ คัน) ในทวีปอเมริกาใต้ (เช่น ประเทศอาร์เจนติน่า มีประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ คัน) ในทวีปออสเตรเลีย และ นิวซีแลนด์ (ประมาณ ๑๒,๐๐๐ คัน) และในทวีปเอเชีย (มีในประเทศญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน มาเลเซีย อินโดนีเซีย อินเดีย

และปากีสถาน) รวมถึงทวีปแอฟริกา (เช่น อียิปต์ ประมาณ ๒๐,๐๐๐ คัน) ซึ่งในปัจจุบันทั่วโลกมีรถยนต์ใช้ก๊าซธรรมชาติ มากกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ คัน

สำหรับในประเทศไทย ได้เริ่มมีการทดลองใช้ก๊าซธรรมชาติกับรถโดยสาร ขสมก. และ รถตุ๊ก ๆ เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งผลการทดสอบสมรรถนะของเครื่องยนต์เป็นที่น่าพอใจ แต่เนื่องจากขณะนั้น น้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาถูก การนำก๊าซธรรมชาติมาใช้ในรถยนต์จึงไม่คุ้มค่ากับการลงทุนดัดแปลงเครื่องยนต์

ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ รัฐบาลของ ฯพณฯ อานันท์ ปันยารชุน ได้ให้ความสำคัญกับปัญหามลพิษทาง

อากาศ จึงได้สนับสนุนด้านเงินทุนแก่ ชมรม. ในการจัดซื้อรถโดยสาร NGV (Natural Gas For Vehicle) จำนวน ๘๒ คัน และ ปตท. ในการก่อสร้างสถานที่เติมก๊าซธรรมชาติให้กับรถยนต์แห่งแรกในประเทศไทย ณ อู่รถโดยสารรังสิตของ ชมรม.

ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ปตท. จัดทำโครงการประชาสัมพันธ์ก่อนการขยายตลาดการใช้ก๊าซธรรมชาติในยานยนต์ โดยได้นำรถยนต์เบนซินจำนวน ๑๒ คัน และรถยนต์ดีเซลจำนวน ๑๖ คัน มาทำการดัดแปลงเพื่อให้สามารถ ใช้งานได้ทั้งน้ำมัน และก๊าซ NGV ซึ่งปรากฏผลการทดสอบเป็นที่น่าพอใจ

ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ปตท. จัดทำโครงการทดสอบการใช้ก๊าซ NGV ในรถแท็กซี่ จำนวน ๑๐๐ คัน โดย ปตท. เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการติดตั้งอุปกรณ์ทั้งหมดให้กับรถแท็กซี่ที่เข้าร่วมโครงการ โดยได้เริ่มให้บริการกับรถแท็กซี่ที่เข้าร่วมโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๔๔ ซึ่งจากผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้ขับรถแท็กซี่เหล่านี้มีความพอใจมาก

ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จนถึงปัจจุบัน ปตท. ได้จัดโครงการนำร่องการใช้ก๊าซ NGV ในรถแท็กซี่จำนวน ๑,๐๐๐ คัน โดย ปตท. เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการติดตั้งอุปกรณ์ทั้งหมด พร้อมกันนี้ ปตท. ได้เร่งรัดการก่อสร้างสถานีเติมก๊าซ NGV ในเขตกรุงเทพฯ ฯ และปริมณฑล ด้วย

แม้ว่าประเทศไทยจะได้มีการใช้ก๊าซ

ธรรมชาติกับรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ประเภทต่าง ๆ มาเป็นเวลานาน ดังที่ได้กล่าวมาแล้วก็ตาม แต่เครื่องยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ เป็นเชื้อเพลิงตลอดจนอุปกรณ์ที่จะนำมาประกอบเพื่อดัดแปลงเครื่องยนต์เบนซิน หรือ ดีเซล เพื่อให้สามารถใช้ก๊าซธรรมชาติได้ในระบบเชื้อเพลิง สองระบบ (Bi - Fuel) ในเครื่องยนต์เบนซิน หรือ ระบบเชื้อเพลิงร่วม (Diesel Dual Fuel) ในเครื่องยนต์ดีเซล ยังคงต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ดังนั้นจึงมีราคาค่อนข้างสูง และนอกจากนี้ในเครื่องยนต์ดีเซลที่ดัดแปลงเป็นเครื่องยนต์ระบบเชื้อเพลิงร่วม ยังมีข้อจำกัดคือ ไม่สามารถปรับแต่งการทำงานของเครื่องยนต์ให้เหมาะสมกับการใช้ก๊าซธรรมชาติได้อย่างสมบูรณ์ ทำให้อัตราส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติ : น้ำมันดีเซล อยู่ในอัตราส่วนที่ต่ำ ทางคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะประดิษฐ์อุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ประกอบเพื่อดัดแปลงเครื่องยนต์ดีเซล ให้สามารถใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติร่วมกับน้ำมันดีเซลได้อย่างสมบูรณ์ และมีอัตราส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติ : น้ำมันดีเซล อยู่ในอัตราส่วนที่สูง การดัดแปลงเครื่องยนต์ดีเซลให้เป็นเครื่องยนต์ดีเซลที่ใช้เชื้อเพลิงร่วมสองชนิด (ก๊าซธรรมชาติ และ ไบโอดีเซล) โดยการเลือกใช้ไบโอดีเซล ในรูปของ Ester เป็นตัวจุดระเบิดนำร่อง จากนั้นเปลวไฟก็จะลุกลามไปเผาไหม้ก๊าซธรรมชาติ ทำให้การจุดระเบิดภายในกระบอกสูบมีความต่อเนื่องและสามารถขับเคลื่อนเครื่องยนต์ต่อไปได้ ซึ่งการเลือกใช้ไบโอดีเซลในรูปของ

Ester มาเป็นตัวจุดระเบิดนำร่อง แทนที่จะใช้น้ำมันดีเซลจากปิโตรเลียม ก็เพื่อเป็นการแก้ปัญหาควันดำที่จะเกิดขึ้น ขณะที่เครื่องยนต์ใช้ระบบเชื้อเพลิงร่วมสองชนิด ทั้งนี้ก็เพราะว่าในไบโอดีเซลจะมีองค์ประกอบของสาร Oxygenate อยู่ในปริมาณสูง ซึ่งจะช่วยให้การเผาไหม้ในกระบอกสูบมีความสมบูรณ์หมดจดยิ่งขึ้น นอกจากนี้คุณสมบัติของไบโอดีเซลจะมีค่าความหล่อลื่นสูง ซึ่งจะช่วยให้ชิ้นส่วนในระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ เช่น Plunger Pump และ

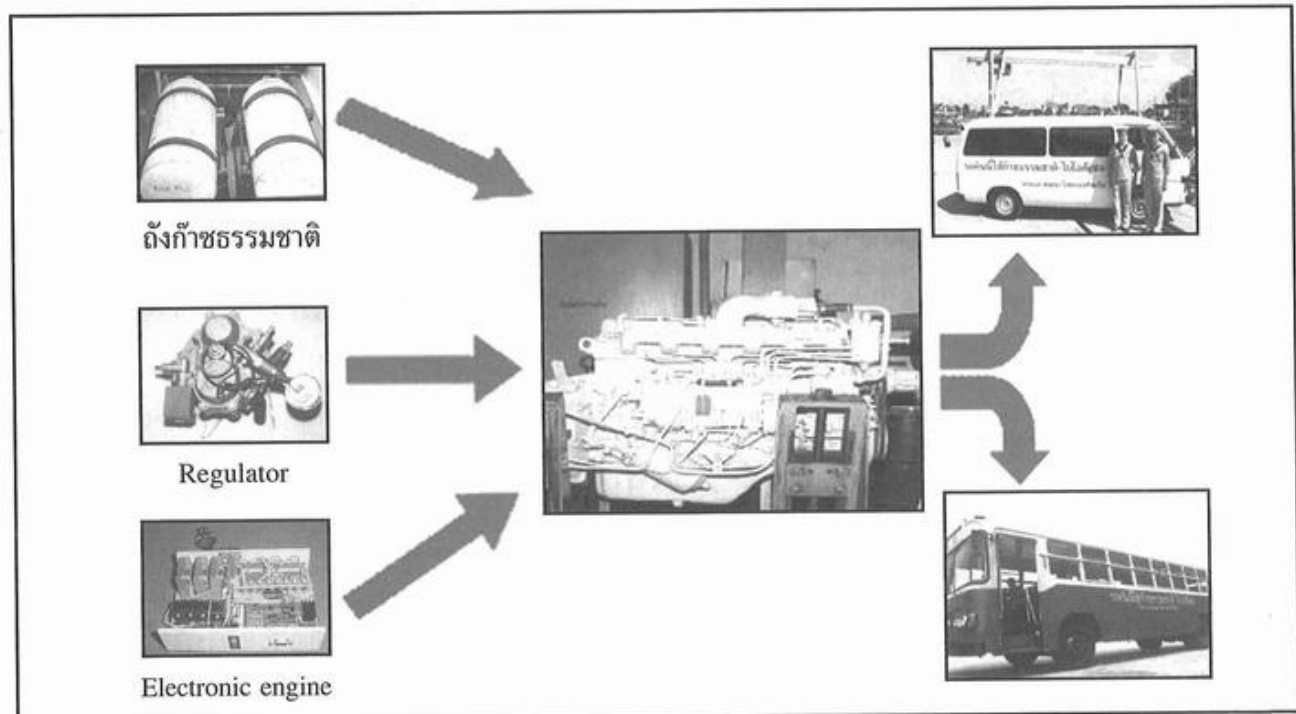
แหวนลูกสูบ มีอายุการใช้งานยาวนานขึ้น

เครื่องยนต์ดีเซลที่ใช้เชื้อเพลิงร่วมสองชนิด และระบบของเครื่องยนต์ตามแบบของกองทัพเรือนี้ เป็นการดัดแปลงเครื่องยนต์ดีเซลธรรมดา ให้สามารถใช้เชื้อเพลิงร่วมสองชนิด คือ ก๊าซธรรมชาติ และไบโอดีเซล และยังคงสามารถใช้ไบโอดีเซล หรือน้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิงเพียงชนิดเดียวได้ ในกรณีที่ก๊าซธรรมชาติหรือไบโอดีเซลเกิดหมดลง และไม่สามารถหาสถานบริการเพื่อเติมก๊าซธรรมชาติหรือไบโอดีเซลได้

ลักษณะและความมุ่งหมายของเครื่องยนต์ดีเซลที่ดัดแปลงโดยกองทัพเรือ

ลักษณะของเครื่องยนต์ที่ดัดแปลงโดยกองทัพเรือนี้ จะประกอบไปด้วยส่วนประกอบหลักได้แก่ เครื่องยนต์ดีเซลพร้อมหม้อน้ำ และ

ถังน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งติดตั้งมากับรถยนต์ดีเซลทั่ว ๆ ไป และมีการติดตั้งถังก๊าซธรรมชาติอัด (Compressed Natural Gas; CNG) พร้อมกับ

การดัดแปลงเครื่องยนต์

ระบบท่อทาง และอุปกรณ์ควบคุมแรงดันของ ก๊าซธรรมชาติ (Regulator) ที่จะส่งก๊าซธรรมชาติ เข้าสู่ท่อทางอากาศดีของเครื่องยนต์ดีเซล โดย ก๊าซธรรมชาติจะผสมกับท่ออากาศดีเข้าสู่ห้อง เผาไหม้ของเครื่องยนต์ดีเซล ในจังหวะการดูด อากาศดีตามปกติ

ส่วนไบโอดีเซลนั้นจะเติมลงในถังน้ำมัน เชื้อเพลิงของรถยนต์ แทนการใช้น้ำมันดีเซล และ จะส่งเข้าสู่ห้องเผาไหม้ของเครื่องยนต์ผ่าน ป้อน และหัวฉีดตามปกติ ซึ่งหากเลือกใช้ Mode ดีเซล ก็สามารถกดสวิทช์บังคับให้อุปกรณ์ควบคุมแรง ดันตัดการทำงาน และปิดท่อทางส่งก๊าซธรรมชาติ เข้าสู่ท่ออากาศดี เครื่องยนต์นี้ก็จะทำงานโดยใช้ เชื้อเพลิงชนิดเดียว ซึ่งอาจจะเป็น ไบโอดีเซล หรือน้ำมันดีเซลโดยทั่วไปก็ได้ แต่การใช้ น้ำมัน ดีเซลจากปิโตรเลียม ร่วมกับก๊าซธรรมชาติ นั้น อาจทำให้การเผาไหม้ของเครื่องยนต์ไม่สมบูรณ์ เท่ากับการใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมกับไบโอดีเซล ดังนั้นหากมีความจำเป็นจะต้องใช้น้ำมันดีเซล จากปิโตรเลียมกับเครื่องยนต์แล้ว ก็สามารถใช้ได้

ในกรณีฉุกเฉินและใช้เชื้อเพลิงเพียงชนิดเดียว คือ น้ำมันดีเซลเท่านั้น

การดัดแปลงเครื่องยนต์ดีเซลเพื่อใช้เชื้อ เชื้อเพลิงร่วมสองชนิดนี้ มีความมุ่งหมายหลัก ก็คือ เพื่อให้สามารถนำก๊าซธรรมชาติ ซึ่งเป็นพลังงาน ที่สะอาด ราคาถูก และมีแหล่งที่มาจกภายใน ประเทศ มาใช้กับเครื่องยนต์ดีเซลที่ใช้ในยาน ยนต์ทั่วไปได้ โดยไม่ต้องยุ่งยากในการปรับแต่ง เครื่องยนต์ หรือสร้างเครื่องยนต์ขึ้นมาสำหรับใช้ กับก๊าซธรรมชาติโดยเฉพาะ และเครื่องยนต์นี้ยัง คงสามารถใช้เชื้อเพลิงน้ำมันดีเซลได้ตามปกติ ซึ่งจะได้ประโยชน์ในด้านความมั่นคงทางการ พลังงานของประเทศได้ หากเครื่องยนต์นี้ได้รับ ความนิยมแพร่หลายออกไป

ความมุ่งหมายอีกประการหนึ่ง ก็คือ เพื่อลด มลภาวะที่เกิดจากไอเสียของเครื่องยนต์ดีเซล โดยเฉพาะควันดำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของ ประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งเครื่องยนต์ตามการประดิษฐ์ นี้สามารถลดควันดำลงได้ถึง ๖๐ เปอร์เซ็นต์ เมื่อ เทียบกับเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันดีเซลจากปิโตรเลียม

หน่วยงานและบุคคลผู้ให้การสนับสนุน

‘โครงการรถยนต์พลังงานร่วมก๊าซธรรมชาติและดีเซลชีวภาพ’

๑. บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ให้การสนับสนุนก๊าซธรรมชาติ พร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ
๒. คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ข้อมูลและงานการวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับการ ใช้ก๊าซธรรมชาติในรถยนต์ และส่งนักวิชาการเข้าร่วมให้คำปรึกษา
๓. มูลนิธิสถาบันพลังงานทดแทนเอทานอล-ไบโอดีเซลแห่งประเทศไทย และบริษัทราชา-ไบโอดีเซล จำกัด ให้การสนับสนุนน้ำมันเชื้อเพลิงไบโอดีเซล

๔. นายอลงกรณ์ พลบุตร ประธานมูลนิธิสถาบันพลังงานทดแทนเอทานอล-ไบโอดีเซลแห่งประเทศไทย
๕. นายแสวง บุญญาสุวัฒน์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
๖. ดร.พิมล บุญจันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๗. นาวาเอก ประพันธ์ จารุมณี ที่ปรึกษาโครงการ
๘. นายอภิชาติ ชโยภาส กรรมการผู้จัดการ บริษัทราชา-ไบโอดีเซล จำกัด

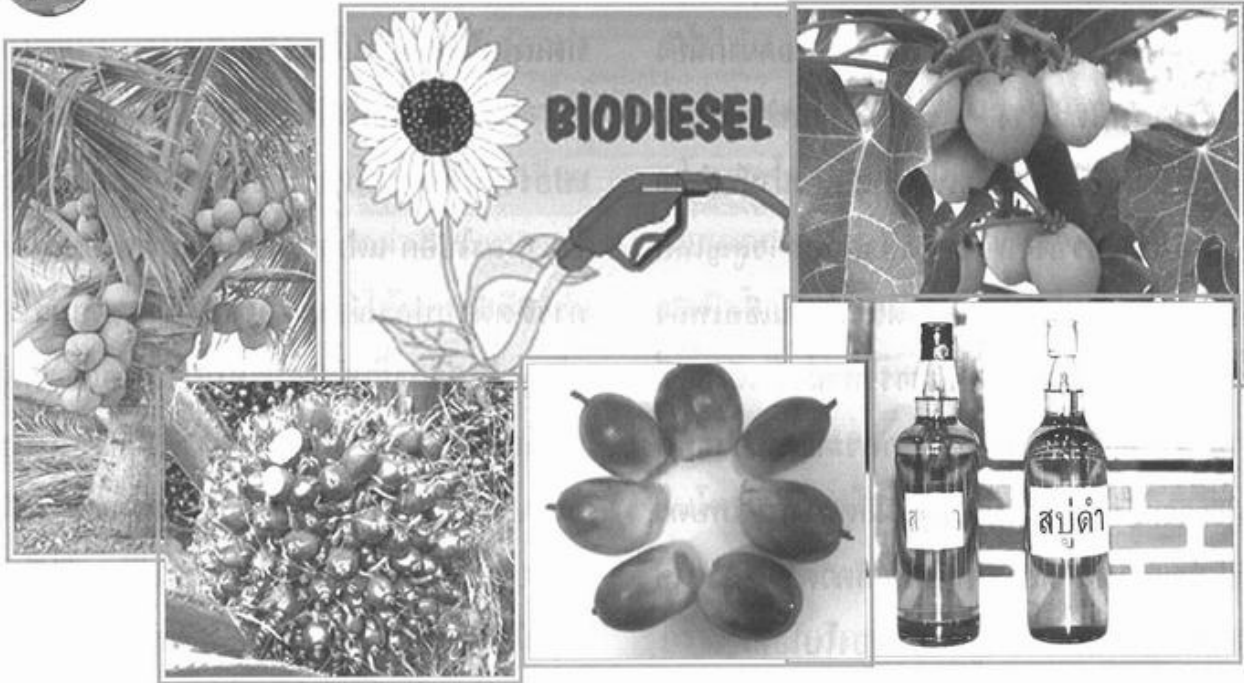

พิธีปล่อยขบวนทดสอบโครงการ NGV-ไบโอดีเซลของกองทัพเรือ

๑๑ พ.ย. ๒๕๔๕

ไบโอดีเซลสำหรับชุมชน

ดร.ชลัมภ์ ไสมาภา*

ในแต่ละปีประเทศต้องเสียเงินตราออกต่างประเทศ เป็นจำนวนมหาศาล เพื่อการนำเข้าพลังงานในรูปแบบต่าง ๆ ถึง ๘ แสนล้านบาท เฉพาะน้ำมันสำเร็จรูปใช้ถึง ๗ แสนบาร์เรลต่อวัน ในศตวรรษที่ผ่านมา เราพึ่งพาน้ำมันต่างชาติถึงร้อยละ ๙๐ จนถึงวันนี้สถานการณ์ก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด ปัญหาดังกล่าวนำมาสู่การตื่นตัว และหันมาพัฒนาน้ำมันทดแทนภายในประเทศอย่างจริงจัง เพื่อทดแทนการนำเข้า

สิ่งหนึ่งที่จะทำให้ประเทศมีความมั่นคงขึ้นในด้านพลังงาน คือ การแสวงหาแหล่งพลังงานภายในประเทศ ซึ่งสามารถหาได้จากทั้งแหล่ง

ปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ หรือพลังงานทดแทนจากพืช เช่น เอทานอล ไบโอดีเซล นำมาผลิตเป็นพลังงานที่ยั่งยืนของประเทศ ซึ่งปัจจุบันนี้ประเทศไทยกำลังเดินหน้า โครงการผลิตเอทานอลเป็นเชื้อเพลิงทดแทนน้ำมันเบนซิน และสาร MTBE โดยใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบหลัก และ มีอ้อย กากน้ำตาล เป็นวัตถุดิบรอง ส่วนน้ำมันดีเซลนั้น มีน้ำมันปาล์ม เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตน้ำมัน เพื่อนำไปใช้ทดแทนน้ำมันดีเซลจากปิโตรเลียม โดยมีน้ำมันพืชจากผลิตภัณฑ์เกษตรชนิดอื่น ๆ เช่น น้ำมันพืชที่ใช้แล้ว และน้ำมันจากไขมันสัตว์ เป็นวัตถุดิบรอง

* นาวาตรี นายทหารประจำกองวิจัยและพัฒนา กรมพัฒนาการช่าง กรมอุทกหารเรือ

นับเป็นความโชคดีที่ ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ซึ่งมีพืชน้ำมัน อื่น ๆ อีกหลายชนิดได้แก่ ถั่วเหลือง มะพร้าว ละหุ่ง งา รำ ข้าว สบู่ดำ และทานตะวัน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีไขมันจากสัตว์ต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำมาผลิตไบโอดีเซลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทนน้ำมันดีเซลได้ ดังนั้นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดการสูญเสียเงินตราต่างประเทศในการจัดหา น้ำมันเชื้อเพลิง และลดผลกระทบจากปัญหาราคาน้ำมันดีเซลที่สูงขึ้น ก็คือการนำน้ำมันจากกระบวนการสกัดและการกลั่นพืชน้ำมันจากผลผลิตทางการเกษตรดังกล่าวข้างต้น ตลอดจนไขมันสัตว์ต่าง ๆ มาใช้ทดแทนน้ำมันดีเซลในรูปแบบของไบโอดีเซล

“ไบโอดีเซล” เป็นศัพท์ที่นักวิชาการบัญญัติขึ้น เพื่อใช้เรียกเชื้อเพลิงเหลวที่ผลิตได้จากกระบวนการ Transesterification หรือที่เรียกกันง่าย ๆ ว่า กระบวนการเอสเทอร์ ของน้ำมันพืช ไขมันสัตว์ โดยใช้เอทิลแอลกอฮอล์ หรือ เมทิลแอลกอฮอล์ เข้าทำปฏิกิริยากับน้ำมันพืช โดยมีโซเดียมไฮดรอกไซด์ หรือ โพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา (มีหลากหลายเทคนิคในการทำไบโอดีเซล แต่ วิธีการที่กล่าวถึงนี้ เป็นวิธีการที่เป็นสากล และ ใช้กันอย่างแพร่หลายเป็นกระบวนการที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ง่ายต่อการทำปฏิกิริยา) ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับน้ำมันดีเซลมากที่สุด สามารถนำมาใช้แทนดีเซลหรือเติมเป็นส่วนผสมในดีเซล ใช้กับเครื่องยนต์ดีเซลได้โดยไม่ต้อง

ปรับแต่งเครื่องยนต์แต่อย่างใด และให้พลังงานเช่นเดียวกับน้ำมันดีเซลปกติ

ปกติ น้ำมันพืชสามารถนำมาใช้เป็นน้ำมันทดแทนได้สามรูปแบบ คือ

๑. การใช้น้ำมันพืช เช่น น้ำมันปาล์ม ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์แทนดีเซลโดยตรง ไม่ต้องเติมสารใด ๆ ลงไปอีก แต่ต้องดัดแปลงเครื่องยนต์ ด้วยการติดตั้งอุปกรณ์อุ่นเชื้อเพลิง ที่อาศัยน้ำร้อนจากหม้อน้ำถ่ายเทความร้อนผ่านท่อเชื้อเพลิง เพื่อลดความหนืดของน้ำมันพืชก่อนฉีดเข้ากระบอกสูบ หรือไม่ก็ติดตั้งถังเชื้อเพลิงเพิ่มอีกใบ แล้วใช้เชื้อเพลิงทั้งสองชนิดควบคู่กันไป เวลาใช้ ในตอนแรกติดเครื่องยนต์ด้วยน้ำมันดีเซลธรรมดา ก่อน เมื่อเครื่องยนต์ร้อนดีแล้วก็เปลี่ยนมาใช้น้ำมันพืช พอใกล้จะถึงที่หมายก็เปลี่ยนกลับมาใช้น้ำมันดีเซลตามเดิม เพื่อล้างไขมันพืชออกจากเครื่องยนต์

๒. ใช้น้ำมันพืชผสมกับน้ำมันก๊าด เพื่อช่วยลดความหนืดของน้ำมันพืชแทนการติดตั้งอุปกรณ์อุ่นเชื้อเพลิง ไบโอดีเซลประเภทนี้ ได้รับความนิยมในหมู่รถบรรทุก รถสิบล้อ เรือเฟอร์รี่ ซึ่งต่างก็ยืนยันว่าใช้ได้ดี เครื่องติดง่าย ให้กำลังไม่ต่างจากดีเซลปกติ แต่ก็พบปัญหาบ้าง เช่น ไล่กรองอุดตันจากตะกอนของเนื้อมะพร้าวที่กรองไม่หมด

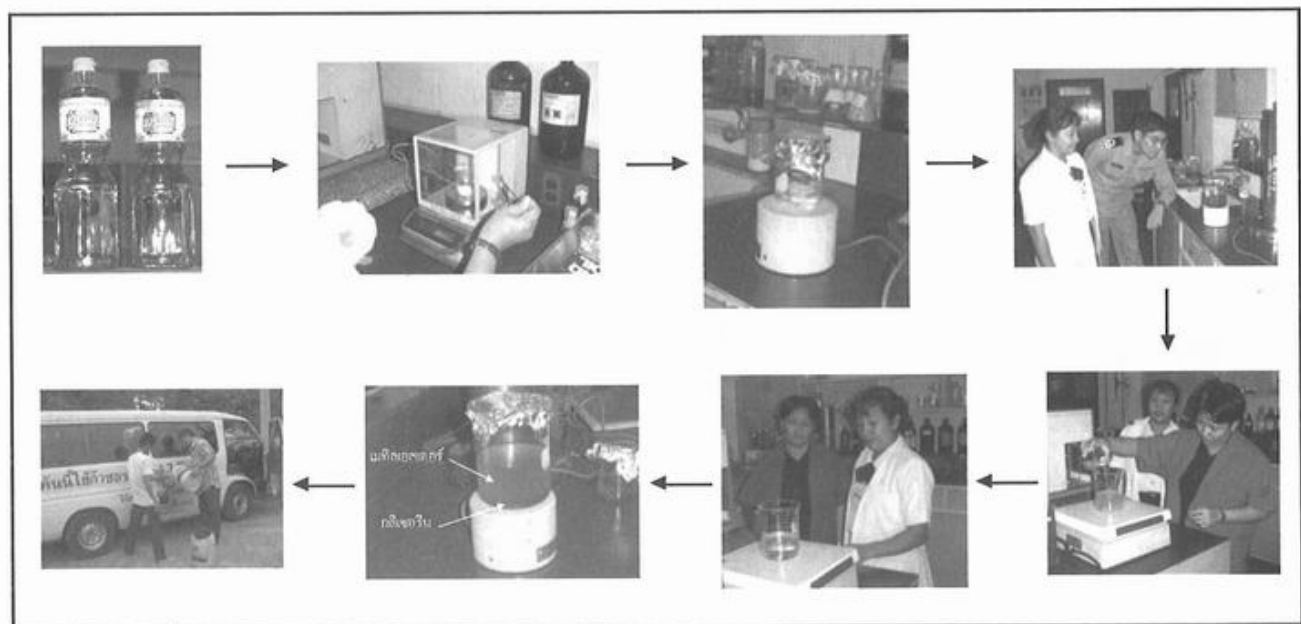
๓. วิธีการนี้เป็นวิธีที่ดี และ เหมาะสมที่สุด เป็นมาตรฐานที่ใช้กันในอเมริกาและยุโรป คือใช้กระบวนการทางเคมีในการแปรรูป

เปลี่ยนโครงสร้างน้ำมันพืช เพื่อให้ได้น้ำมันที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงน้ำมันดีเซล เป็นน้ำมันไบโอดีเซลตามมาตรฐานสากล วิธีนี้สามารถนำไปใช้แทนน้ำมันดีเซลได้ทันที โดยไม่ต้องทำการดัดแปลงเครื่องยนต์แต่อย่างใด สารทำปฏิกิริยา คือ เมทานอล ได้จากกลั่นปิโตรเลียมซึ่งมีราคาแพง ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ แต่ถ้าใช้เอทานอลที่สามารถผลิตได้เองจากพืช เช่น มันสำปะหลัง และกากน้ำตาลซึ่งผลิตได้ภายในประเทศ ก็จะช่วยลดต้นทุนการผลิตลง

การผลิตน้ำมันดีเซลจากพืชน้ำมันหรือไบโอดีเซลนี้ เป็นพลังงานชนิดหนึ่งที่น่าสนใจ เพราะเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่สามารถนำมาใช้งานได้โดยไม่ต้องมีการดัดแปลงเครื่องยนต์ ง่ายต่อการผลิต ลงทุนไม่สูง และวัตถุดิบที่จะนำมาใช้ผลิตก็สามารถหาได้ง่ายภายในประเทศและจะเป็นการสนองตอบต่อนโยบายของรัฐบาล ในการใช้พลังงานทดแทนที่สามารถผลิตขึ้นเอง

ในประเทศ สามารถช่วยประหยัดเงินตราและลดการพึ่งพาน้ำมันดิบจากต่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรในการเพิ่มรายได้และผลผลิตจากการเกษตร ช่วยเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจ ในระดับรากหญ้าตามนโยบายของรัฐบาลอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ยังช่วยลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก และมลพิษทางอากาศที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อสุขอนามัย เช่น ฝุ่นละออง คาร์บอนมอนอกไซด์ ไฮโดรคาร์บอน ซัลเฟอร์ออกไซด์ และไนโตรเจนออกไซด์ เป็นต้น

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา กองทัพอากาศ โดยกรมอู่ทหารเรือทำการศึกษาวิจัยเทคโนโลยีการแปรรูปน้ำมันพืชชนิดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ ไชปาล์ม น้ำมันมะพร้าว และน้ำมันพืชใช้แล้ว นักวิจัยได้คิดค้นหาสูตรทางเคมีที่เหมาะสมในการทำปฏิกิริยาเคมี เพื่อให้เกิดกระบวนการTransesterification ที่สมบูรณ์

มีประสิทธิภาพ และให้ได้น้ำมันไบโอดีเซลที่มีคุณภาพสูงสุดในรูปของเอสเทอร์สามารถใช้ในเครื่องยนต์ได้ในอัตราส่วนการผสมต่างๆ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อเครื่องยนต์ และนอกจากนี้กรรมอุทการเรือได้ทำการคิดค้นสร้างต้นแบบผลิตไบโอดีเซลชนิดแบบกึ่งต่อเนื่อง (Semi Continuous Batch Process) ที่มีกระบวนการผลิตที่ไม่ซับซ้อน ยุ่งยากโดยใช้วัสดุที่หาได้ง่ายภายในประเทศ ออกแบบและดำเนินการสร้างตามหลักวิชาวิศวกรรม เริ่มพัฒนาขึ้นมาตั้งแต่ขนาดกำลังการผลิตแค่ ๕๐ ถึง ๑๐๐ ลิตรต่อวัน จนปัจจุบันนี้ กรรมอุทการเรือประสบความสำเร็จในการสร้างระบบผลิตไบโอดีเซล ให้มีกำลังการผลิตสูงถึง ๒,๐๐๐ ลิตรต่อวัน โดยใช้ถังทำปฏิกิริยา (Reactor Tank) ขนาด ๔๐๐ ลิตร และยังได้ทำการศึกษาผลกระทบในการใช้งานทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยทำการทดสอบทดลองน้ำมันเชื้อเพลิงไบโอดีเซลที่ผลิตได้ กับยานพาหนะเกือบทุกชนิดภายในกรรมอุทการเรือ ไม่ว่าจะเป็นรถตู้ รถปิกอัพ รถโดยสารทุกขนาด รถบรรทุกขนาดใหญ่ แม้แต่เรือข้ามฟาก และเรือตรวจการณ์ลำน้ำของกองทัพเรือเอง ก็ได้มีการทดสอบมาแล้วเช่นกัน สามารถพิสูจน์ได้ว่าการใช้ไบโอดีเซลไม่มีผลกระทบในแง่ลบต่อเครื่องยนต์ แม้แต่น้อย จากการได้ทดลองวิ่งทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์มาแล้วกว่า ๕๐๐,๐๐๐ กิโลเมตรในเกือบทุกจังหวัดของประเทศ และยังพบอีกด้วยว่าการใช้ไบโอดีเซลมีผลดีต่อ

เครื่องยนต์ในแง่ของการหล่อลื่นที่สูง ช่วยยืดอายุการใช้งานของเครื่องยนต์ได้ยาวนานกว่าการใช้ดีเซลธรรมดา

นอกจากโรงงานผลิตไบโอดีเซลต้นแบบสำหรับชุมชนของกรรมอุทการเรือแล้ว อีกหนึ่งความภาคภูมิใจของกองทัพเรือ คือ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารไบโอดีเซล ณ บริเวณอาคารงานทดลองผลิตภัณฑ์เชื้อเพลิง สำหรับอาคารไบโอดีเซลนี้ มีการติดตั้งเครื่องต้นแบบสำหรับใช้ในโครงการเอทิลเอสเทอร์ฟิคเคชันน้ำมันพืชเพื่อผลิตเชื้อเพลิงทดแทนน้ำมันดีเซลจากน้ำมันพืชใช้แล้วจากโรงอาหารในพระราชวัง โดยใช้กระบวนการ Transesterification ซึ่งทำให้ได้ไบโอดีเซล เป็นผลิตภัณฑ์หลัก และกลีเซอรอลเป็นผลิตภัณฑ์ข้างเคียง (By product) ที่มีคุณค่าอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมผลิตยาสูบ อาหาร เครื่องสำอาง สบู่ เป็นต้นโดยได้รับงบประมาณดำเนินการในด้านอาคารพัสดุโรงงานจากโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลังฝ่ายเทคนิค กลุ่มบริษัทแสงโสมเป็นผู้ออกแบบดูแลก่อสร้างอาคาร กรรมอุทการเรือกองทัพเรือร่วมกับบริษัทราชาไบโอดีเซลจำกัดดำเนินการด้านอุปกรณ์การผลิตและงานทดลองวิจัยต่างๆ และ อีกหนึ่งโครงการล่าสุด เป็นโครงการนำร่องที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไบโอดีเซลในชุมชน คือ อาคารวิจัยและพัฒนาสาธิตไบโอดีเซล และ

การติดตั้งหัวจ่ายน้ำมันให้บริการน้ำมันดีเซลผสมไบโอดีเซลสูตร B๕ (ไบโอดีเซล ๕% ผสมกับดีเซล ๙๕%) ที่เชียงใหม่ เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของโครงการนำร่องการประยุกต์ใช้พลังงานทดแทนการนำเชื้อเพลิงไบโอดีเซลไปใช้ในชุมชน อีกทั้งเป็นการเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีพลังงานทดแทน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์พลังงานที่กำลังอยู่ในช่วงวิกฤตที่ประเทศกำลังประสบอยู่ เป็นการช่วยชาติประหยัดน้ำมัน และลดปัญหามลพิษในชุมชนได้อีกทางหนึ่งด้วยเช่นกัน

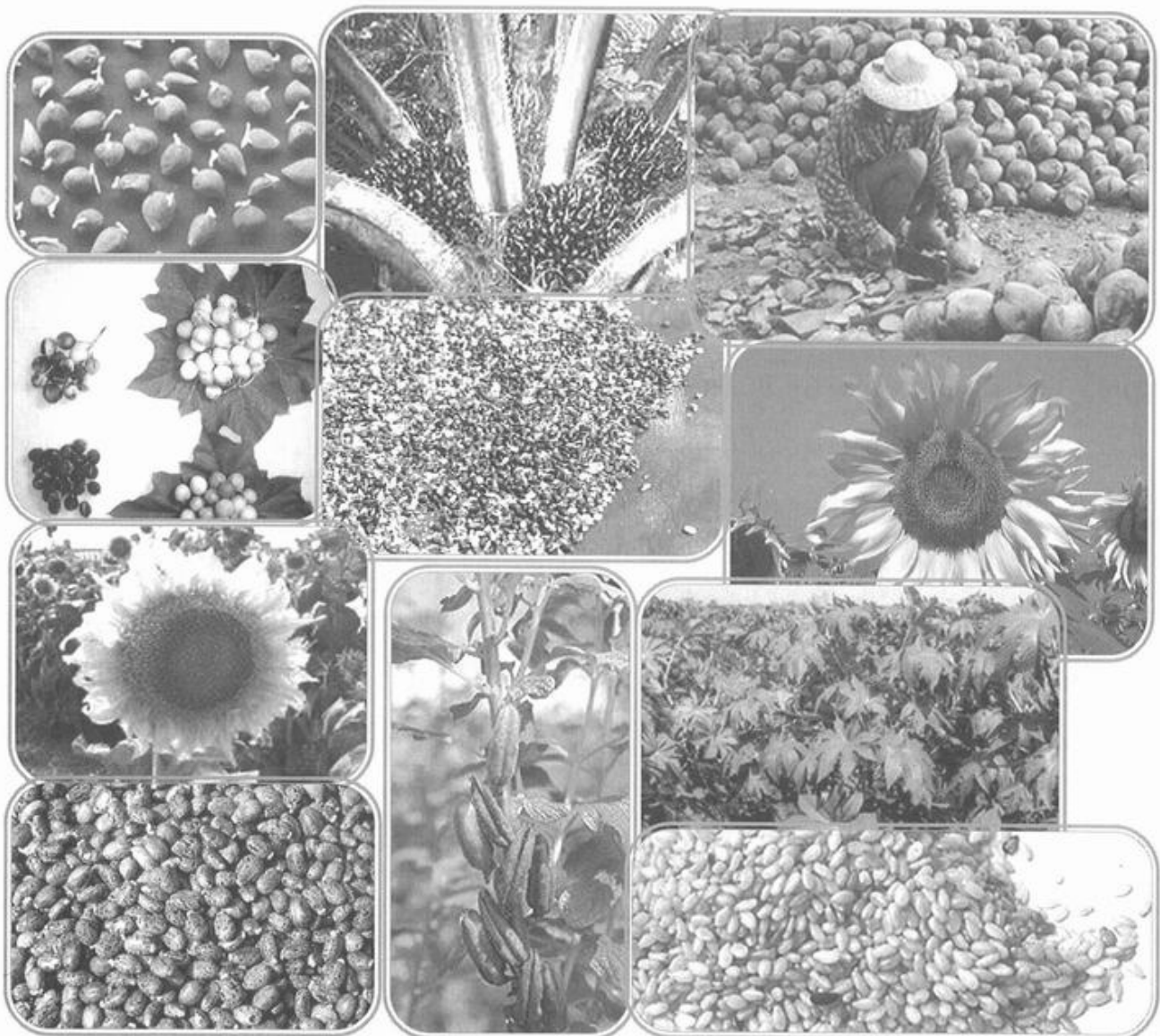
สำหรับแนวทางในการขยายผลไปสู่ภาคชุมชน และเป็นการช่วยเหลือเพื่อนเกษตรกร ให้มีรายได้ และ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น คือรัฐบาลควรให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลระดับชุมชน และ ผลิตภัณฑ์จาก By Product ซึ่งถ้ามีการบริหารจัดการที่ดีภายในชุมชน จะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น การผลิตน้ำมันไบโอดีเซลเพื่อใช้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิง สามารถทำได้โดยมีกระบวนการที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนแม้แต่น้อย ชุมชนสามารถเรียนรู้วิธีการผลิตได้จากผู้เชี่ยวชาญ พืชหลายชนิดเช่น ปาล์ม มะพร้าว สับดำ งาม ละหุ่ง รวมถึงน้ำมันพืชที่ผ่านการใช้แล้ว น้ำมันหมู และไขมันสัตว์ สามารถนำมาผ่านกระบวนการแปรรูป เป็นน้ำมันไบโอดีเซลได้ การพัฒนาอุตสาหกรรมระดับท้องถิ่น สามารถกระทำได้ในหลายแนวทาง โดยต้องมีความร่วม

มือกันและการบริหารจัดการที่ดีพอ อาจเริ่มจากการรวมกลุ่มขึ้นมาเป็นชุมชนกลุ่มเล็ก ๆ หรือการจัดตั้งสหกรณ์ตำบล หรืออำเภอ ร่วมมือกันจัดการรวบรวมน้ำมันพืชใช้แล้ว จากทุกครัวเรือนร้านอาหาร ภัตตาคาร นำมาแปรรูปเป็นน้ำมันไบโอดีเซล สามารถแบ่งใช้ภายในชุมชนและถ้ามีปริมาณน้ำมันพอเพียงก็สามารถนำมาจำหน่ายภายในชุมชนได้ ถ้าภายในชุมชนนั้น มีพืชน้ำมันชนิดอื่นๆ ก็สามารถผลิตได้จากพืชน้ำมันเหล่านั้น นอกจากนำน้ำมันไบโอดีเซลไปใช้ในรถยนต์แล้ว ยังสามารถนำน้ำมันนั้นไปใช้กับเครื่องยนต์ของเกษตรกร เช่น เครื่องไถนา เครื่องตัดหญ้า เครื่องสูบน้ำ เป็นต้น เป็นการประหยัดอีกทางหนึ่งผลิตภัณฑ์ข้างเคียง หรือ By Product ที่ได้มา ระหว่างกระบวนการผลิต เช่น กลีเซอริน และ แอลกอฮอล์ ก็สามารถเก็บรวบรวม และ นำไปผ่านกระบวนการทางเคมี ทำผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางเช่น น้ำหอม สบู่ เครื่องสำอาง ครีมบำรุงผิว วิตามิน เป็นต้น ซึ่งผลผลิตจาก By Product ดังกล่าวมูลค่าสูง สามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรได้อย่างดี อย่่างไรก็ดี การบริหารจัดการที่ดีมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อชุมชน รัฐบาลควรให้การสนับสนุน เช่น การให้ทุนสนับสนุน ส่งเสริม และลดภาษีในทุกส่วน ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมไบโอดีเซลดังกล่าว

กล่าวโดยสรุป ในยุคปัจจุบันนับว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนให้ตระหนักและเห็นความ

สำคัญของการอนุรักษ์พลังงานของประเทศให้มากยิ่งขึ้น การศึกษาค้นคว้าพัฒนาหาพลังงานทดแทนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็น พลังงานชีวมวล พลังงานลม พลังงานน้ำ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานคลื่น หรือแม้แต่พลังงานเซลล์เชื้อเพลิง (Fuel Cell) มีความจำเป็นที่ต้องเร่งดำเนินการเพราะเทคโนโลยีในเรื่องนี้ ถือเป็นความต้องการทั้งในระดับกองทัพ และระดับประเทศ โดย

ต้องคำนึงถึงการเตรียมความพร้อมในการพึ่งพาตนเองทางด้านเทคโนโลยีและการสร้างศักยภาพการผลิตภายในประเทศเป็นสำคัญ เป็นประโยชน์ต่อประเทศอย่างมหาศาล ในการสร้างเสถียรภาพ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน ตลอดจนเป็นการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการพึ่งพาตนเองเพื่อสนองตอบต่อแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่าด้วยทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาระบบราชการโดย(ไม่) ปรับโครงสร้างส่วนราชการ

ศ.ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช*

เป้าหมายของการพัฒนาระบบราชการ คือการทำให้องค์การ** (Organization) ภาครัฐ มีสมรรถนะในการผลิตบริการสาธารณะ เพื่อ ประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ ระดับมาตรฐานสากลโดยการมีส่วนร่วมของ ประชาชน การปรับแต่งองค์การภาครัฐ จึงต้อง ปรับส่วนต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของ องค์การ ๔ ส่วน คือ งานหรือภารกิจ (Task) เทคโนโลยีการและการบริหารจัดการ (Technology & Management) บุคคล (People) และโครงสร้าง (Structure) ไปพร้อม ๆ กัน ระบบราชการไม่อาจ จะเข้มแข็งได้ด้วยการพัฒนาเพียงส่วนใดส่วน หนึ่งขององค์การ ดังนั้นการปรับโครงสร้างส่วน ราชการแต่เพียงอย่างเดียวจึงไม่ใช่สูตรสำเร็จของ การพัฒนาระบบราชการ แต่การปรับโครงสร้าง ส่วนราชการจะช่วยยึดโยงให้ทุกส่วนคงรูป มี ตัวตน รับรู้ เป็นเจ้าภาพได้

ลักษณะภารกิจภาครัฐในอดีตระบบ ราชการที่เน้นการสั่งงานตามสายการบังคับบัญชา หรือตามแนวตั้งอันเป็นหลักของการควบคุม การใช้อำนาจรัฐโดยไม่ต้องความร่วมมือและ รับฟังความเห็นจากประชาชนมากนัก การจัด โครงสร้างเป็นลำดับ (Hierarchy) ในรูปกระทรวง กรม กอง แผนก จะช่วยให้ทุกคนรู้ว่าต้อง รายงานกับใคร แต่ครั้งของการปฏิรูประบบ ราชการที่ผ่านมาจึงเน้นที่การบังคับด้วยการจัด โครงสร้างที่ถือว่าเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพ ที่สุดเพราะเห็นผลได้ทันทีในขณะนั้น

การปฏิรูประบบราชการในปี พ.ศ.๒๕๔๕ มีการจัดกระทรวงทบวงกรมใหม่ เพื่อให้ภารกิจ ที่ใกล้เคียงกันไปรวมอยู่ในองค์การเดียว เช่น การนำกรมพลศึกษา จากกระทรวงศึกษาธิการ การกีฬาแห่งประเทศไทย และการท่องเที่ยวแห่ง ประเทศไทย จากสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ถือว่า

* กรรมการ ก.พ.ร.

** องค์การ หมายถึง คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานหรือกิจกรรมอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน

เป็นเรื่องของนันทนาการไปรวมกันตั้งเป็น
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การแยกงาน
บางส่วนที่เป็นงานเชิงการอนุรักษ์ของกรมป่าไม้
และกรมประมง จากกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ไปจัดตั้งกรมทรัพยากรทางทะเลและ
ชายฝั่ง และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและ
พันธุ์พืช ในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ตามหลักการแยกงานอนุรักษ์กับ
การใช้ประโยชน์ออกจากกัน หรือการแยกงาน
พระพุทธศาสนาไปตั้งเป็นสำนักงานพระพุทธ
ศาสนาแห่งชาติ เป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัด
กระทรวงและดำเนินงานศาสนาบางส่วนไว้ที่กรม
ศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม เพื่อให้กรมการ
ศาสนาคงเป็นกรมอยู่ต่อไป จะเห็นได้ว่าการแยก
ภารกิจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในลักษณะผู้ใช้กับผู้อนุรักษ์นั้นก็ดี หรือการ
แยกงานพุทธศาสนาออกเป็นสองส่วนก็ดี ล้วน
เป็นการวิธีการบังคับด้วยการปรับโครงสร้างส่วน
ราชการทั้งสิ้น ถึงแม้จะบรรลุวัตถุประสงค์ของ
การจัดการกิจ แต่ปรากฏว่ามีปัญหาในการจัดการ
ตามมามากจนในที่สุดต้องโยกเอากรมป่าไม้
ทั้งหมดไปไว้ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม เพื่อแก้ปัญหาการทำงานที่ไม่
ประสานกัน และมีแนวโน้มว่าจะรวมกับกรม
อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เป็นกรม
เดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการที่ขาดหน่วยงาน
ด้านกีฬานักเรียน(พลศึกษา)ก็มีแนวโน้มว่าจะ

ขอตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่เนื่องจากไม่อาจไป
พึ่งพากระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้

วันนี้ระบบราชการใหม่จะต้องเปิดให้ภาครัฐ
ภาคเอกชน และภาคประชาชน สามารถทำงาน
ในลักษณะเป็นทีมให้เกิดการ ร่วมและเสริมพลัง
กัน แต่ปรากฏการณ์ที่สะท้อนออกมาว่าแม้แต่
ส่วนราชการด้วยกันเองยังประสานกันไม่ได้ ความ
หวังที่จะให้ส่วนราชการไปประสานกับภาคส่วน
อื่น ๆ ที่ต่างวัฒนธรรมจะเกิดขึ้นได้อย่างไร
ทำให้เห็นว่า การปรับโครงสร้างส่วนราชการซึ่ง
เป็นมาตรการบังคับให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน
ระบบราชการนั้นน่าจะเป็นทางตีบตัน และทุก
ครั้งที่มีการเพิ่มส่วนราชการก็ดูเหมือนว่ามูลค่า
ที่จะได้จากการพัฒนาระบบราชการกลับลดลง

ในการพัฒนาระบบราชการยุคใหม่ รัฐบาล
ได้ยึดสาระบัญญัติของมาตรา ๓/๑ แห่งพระ
ราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่บัญญัติหลักการ
สำคัญว่า “การบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็น
ไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน...โดย
มีผู้รับผิดชอบต่อผลงาน” และมี พระราช
กฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นกฎหมาย
ลูกบท ซึ่งเป็นที่มาของแบบแผน (Format) ใน
การบริหารที่มีแผนปฏิบัติราชการสี่ปี (ตามวาระ
ของรัฐบาล) มีการจัดการเชิงกลยุทธ์ มีการจัด
ทำแผนงบประมาณเชิงบูรณาการ มีการนำ Key
Performance Indicator (KPI) มาใช้ใน

การประเมินผลงาน และมีรางวัลเป็นตัวกระตุ้น การขับเคลื่อนแทนการใช้อำนาจบังคับ มีผู้ว่าราชการจังหวัด CEO และเอกอัครราชทูต CEO เป็นผู้รับผิดชอบในเชิงพื้นที่ มีการแบ่งบทบาทในกระทรวงชัดเจนขึ้น โดยสำนักงานปลัดกระทรวง เป็นเสมือนผู้ซื้อบริการ(Service Purchaser) และมีผู้ให้บริการ(Service Provider)ในรูปของกลุ่มภารกิจ (Cluster)ของกระทรวง และกลุ่มจังหวัดตามพื้นที่ (Area) เป็นต้น การจัดการในรูปแบบดังกล่าวจะเป็นช่องทางให้เกิดการสนธิกำลังระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่นได้ง่ายขึ้น การที่ภาคราชการจะมีขีดสมรรถนะในการผลิตบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน จะต้องยึดหลัก “ร่วมวงโอบอุ้ม” ที่มั่งคั่งไปด้วยกันหรือภาคีตื้นที่ว่า “มีสุขร่วมเสพมีทุกข์ร่วมต้าน” โดยใช้การจัดการแบบเครือข่าย และมีการขับเคลื่อนกลยุทธ์สู่ความสำเร็จ ในเวลาเดียวกันก็ทำให้ผู้ที่อยู่ในกระบวนการมีความเข้าใจ ให้ทุกฝ่ายสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการดำเนินงานตามแผนงานต้องอาศัยการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะต้องอาศัยเครือข่ายนโยบายเป็นเส้นทางและสายใยในการเชื่อมโยงเพิ่มเติมจากการขับเคลื่อนด้วยการประสานงานในระบบราชการ นอกจากนั้นบางแผนงานไม่ต้องการการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐมากนัก แต่ต้องการความร่วมมือจากภาคเอกชนและประชาชนมากกว่า เช่น แผนงานการป้องกันและ

แก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นต้น

การทำงานของระบบราชการยุคใหม่ ส่วนราชการในฐานะผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อผลงาน จึงต้องทำงานแบบเครือข่าย เพื่อให้เกิดการร่วมและเสริมพลัง โดยมีประเด็นหลักที่ต้องคำนึงถึง ๓ ประการคือ

๑. ประเทศจะพัฒนาได้ด้วยสังคมความรู้ ดังนั้น ผู้นำและหน่วยงานภาครัฐจะต้องสนับสนุนส่งเสริม ให้คนในสังคมมีความรู้ โดยการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นการเพิ่มทุนทางสังคม โดยภาครัฐทำตัวเป็น “คุณพ่อรู้น้อย”

๒. การพัฒนาทุนทางสังคม ซึ่งจะต้องสร้างจากรากฐานของ ความสัมพันธ์ ความภักดี และความไวเนื้อเชื่อใจ ของคนในชาติ ที่มีความหลากหลายและมีการพัฒนาขึ้นเองโดยธรรมชาติ ที่ไม่ใช่เกิดจากการจัดตั้งของใคร

๓. การทำงานแบบเครือข่าย ซึ่งจะทำให้เกิดการแบ่งปันความรู้ และความรู้จะทำให้เกิดการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย สังคมโลก จึงควรที่จะสนับสนุนการทำงานในแบบเครือข่ายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

พื้นที่แห่งความร่วมมือ : ทางออกของการพัฒนาระบบราชการ

เมื่อการปรับโครงสร้างส่วนราชการ (Restructuring) ไม่ใช่สูตรสำเร็จและหากไม่ระมัดระวังจะกลายเป็นต้นทุนของระบบราชการที่แก้ไขยาก เพราะการยุบนั้นยากกว่าการจัดตั้ง

วิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระบบราชการโดย ไม่ต้องรื้อ หรือปรับโครงสร้างส่วนราชการทั้งหมด อาจทำได้โดยการใช้วิธีการต่อไปนี้ คือ

๑. นำรูปแบบ ความร่วมมือมาใช้ แทนสายงานการ บังคับบัญชา ให้มากขึ้น

๒. ความร่วมมือ ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ - เอกชน - ประชาชน และความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานภาครัฐด้วยกัน

๓. นำระบบเครือข่ายมาใช้ในการทำงาน

รูปแบบและระดับของความร่วมมือ ที่กระทรวงทบวง กรมหรือกลุ่มจังหวัดอาจเลือกรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่เหมาะสมไปดำเนินการได้ โดยมี ๑๓ รูปแบบคือ

๑. การยุบรวม (merger)

๒. การร่วมกิจการ (joint venture)

๓. การเป็นหุ้นส่วนกัน (partnership)

๔. การร่วมมือโดยไม่รวมกัน

(cooperation)

๕. การเป็นศูนย์กลางด้านข้อมูลข่าวสาร

(clearing house)

๖. การรวมกลุ่มเฉพาะกิจ

(consortium)

๗. การร่วมมือเป็นเครือข่าย (network)

๘. การร่วมเฉพาะด้านที่เป็นการทำ

ธุรกิจ (business aggregator)

๙. การเป็นศูนย์กลางที่เชื่อมประสาน

(hub)

๑๐. การแลกเปลี่ยน (exchange)

๑๑. คู่ค้าคู่แข่ง (cooptation)

๑๒. การดำเนินการตามกลไกตลาด

(marketplace)

๑๓. การร่วมกิจกรรมกัน เช่น เรียน

วปอ. รุ่นเดียวกัน แล้วนำไปสู่ความสัมพันธ์ของเพื่อนร่วมรุ่นที่มีการเกื้อกูลกัน

การจะเลือกรูปแบบความร่วมมือนั้นต้องพิจารณาพื้นที่แห่งมิติระยะเวลาและมิติบูรณาการ ซึ่งแบ่งพื้นที่ความร่วมมือนั้นเป็น ๓ ระดับและมีรูปแบบความร่วมมือนั้นรวม ๔ แบบ* ดังนี้

* แบบร่วมหัวจมท้าย คือ สภาพการณ์ที่ตั้งแต่สองหน่วยงานขึ้นไป ร่วมมือกันอย่างมั่นคงที่จะสร้างมูลค่าหรือคุณค่าเพิ่มตัวกัน ช่วยกันควบคุมความเสี่ยง เมื่องานเสร็จก็แบ่งผลงานกัน ในเชิงธุรกิจ คือ การแบ่งผลกำไรกันเป็นต้น

แบบค้ำมือสัญญา เป็นความร่วมมือที่มีข้อตกลงร่วมกันในระยะยาวทำงานร่วมกันน้อย เป็นเพียงการประสานกันในรูปแบบคณะกรรมการหรือติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอ คือเป็นพันธมิตรกันเท่านั้น

แบบสังสรรค์สโมสร ไม่จำเป็นต้องเชื่อมโยงกันนาน เพราะไม่ผูกพันกันแน่นแฟ้นมากนักแต่มีการบูรณาการสูงในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ

แบบเจ้าจะแจ้ เป็นสถานการณ์ที่ผู้มาสัมพันธ์กันในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ และในขณะเดียวกันก็ไม่ผูกพันกันแน่น เป็นแบบอยู่กันอย่างอิสระ

พื้นที่ รูปแบบและระดับความร่วมมือ

๑. ความร่วมมือระดับสูงสุด ได้แก่พื้นที่ เสถียรภาพสูง-บูรณาการสูง เรียกว่า “แบบร่วมหัวจมท้าย”

๒. ความร่วมมือระดับรอง เรียกว่า “แบบสังสรรค์สโมสร” ได้แก่พื้นที่ บูรณาการสูง-พลวัตสูง และ “แบบค้ำประกันสัญญา” ในพื้นที่ เสถียรภาพสูง-บูรณาการต่ำ

๓. ความร่วมมือระดับต่ำ ได้แก่พื้นที่ บูรณาการต่ำ-พลวัตสูง เรียกว่า “แบบเจ้าะเจ้าะ”

ดังนั้น หากการพัฒนาาระบบราชการได้ พิจารณาถึงรูปแบบของความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานทั้ง ๑๓ รูปแบบ แล้วนำไปใช้ตาม ความเหมาะสมของพื้นที่แห่งความร่วมมือ ๓

ระดับ ๔ แบบที่แตกต่างกัน ก็จะสามารถทะลุ ผ่านทางตันอันเนื่องมาจากข้อจำกัดของการปรับ โครงสร้างส่วนราชการได้

ทั้งนี้การจัดกลุ่มภารกิจในกระทรวงและ การจัดกลุ่มจังหวัดในพื้นที่ที่รัฐบาลดำเนินการ อยู่ในขณะนี้ หากได้นำหลักการนี้ไปประกอบการ จัดการโดยคำนึงถึงความพร้อมในปัจจุบันเรื่อง บุคลากร ภาวะผู้นำ กระบวนการทำงาน เทคโนโลยี ของกระทรวงและจังหวัดด้วยแล้ว ก็จะ ประกันได้ว่า ภาครัฐมีการผนึกกำลังประสานกัน ขับเคลื่อนระบบราชการอย่างมีประสิทธิภาพ การร่วมมือกันทำงานเพื่อประโยชน์สุขของ ประชาชน ก็จะเกิดขึ้นได้อย่างแน่นอน

อะไร ที่ไหน เมื่อไร

นายสีมา สีมานนท์ เลขาธิการ ก.พ. ในฐานะประธานมูลนิธิพัฒนาประสิทธิภาพ ในราชการ จัดพิธีลงนามความร่วมมือ จัดการเรียนการสอน หลักสูตรบริหาร ศึกษาระดับบัณฑิต ระหว่างสถาบันที่ปรึกษา เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการกับ มหาวิทยาลัยบูรพาเมื่อวันที่ 6 กันยายน ๒๕๔๘ ณ ห้องประชุม ๑ สำนักงาน ก.พ.

วันศุกร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๘ นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธาน ก.พ. เป็นประธาน ในพิธีเปิดสำนักงาน ก.พ. เครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ณ หอประชุมไพโรพะยอม มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี โดยมีนายปรีชา วัชรากัญ รองเลขาธิการ ก.พ. และ ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการ จังหวัดที่รับผิดชอบด้านการบริหาร กำลังคน ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และภาคเอกชนเข้าร่วมในพิธีฯ

พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการ ระดับปลัดกระทรวง ประจำเดือนกันยายน ๒๕๔๘ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าภาพ และพร้อมนี้ ได้มอบของที่ระลึกแก่หัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวง จำนวน ๕ ท่านที่จะครบเกษียณอายุราชการ ประจำปี ๒๕๔๘ และสำนักงาน ก.พ. เป็นแกนกลางในการจัดประชุม เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘

นายไพรัช รัชชพงษ์
ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ
เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นายคัมภีร์ แก้วเจริญ
อัยการสูงสุด

นางสาวทัศนีย์ ธรรมสิทธิ์ รองเลขาธิการ ก.พ. ให้เกียรติเป็นประธานมอบประกาศนียบัตร และปิดโครงการฝึกอบรม หลักสูตร **“Organization Management and Project Administration”** ให้แก่ข้าราชการกัมพูชา และ มาดากัสการ์ จำนวน ๑๗ คน ณ โรงแรม Grand Mercure Fortune ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพฯ โดยหลักสูตรดังกล่าวได้รับความร่วมมือจากกระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้มอบทุนให้ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘

เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ นายสีมา สิมานันท์ เลขาธิการ ก.พ. ลงนามในหนังสือส่งมอบงานให้กับเลขาธิการ ก.พ. คนใหม่ นายปรีชา วัชรากัย ท้ามกลางฝ่ายบริหารและข้าราชการสำนักงาน ก.พ. ที่ร่วมเป็นสักขีพยานและแสดงความยินดีในครั้งนี้

นายสีมา สีมานันท์ ประธานชมรมนักบริหารข้าราชการพลเรือน บรรยายพิเศษเรื่อง "ชีหายไปแล้วอะไรจะมาแทน" แก่สมาชิกชมรมฯ และผู้สนใจทั่วไป เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ ณ หอประชุมสุมนัยประดิษฐ์ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน โดยกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมของชมรมฯ ตามโครงการอาหารเสริมสมองนักบริหาร ที่จัดอย่างต่อเนื่อง

สรุปสาระสำคัญการประชุม คณะหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวง ประจำเดือน กันยายน ๒๕๔๘ เรื่อง “แนวคิดในการปฏิบัติงานของนายกรัฐมนตรี”

พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการ ระดับปลัดกระทรวง ประจำเดือนกันยายน ๒๕๔๘ โดยนายกรัฐมนตรี มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ต่อที่ประชุมสรุปได้ ดังนี้

๑. เรื่องพัฒนาการของประเทศ

ปัจจุบัน สถานภาพของประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก ความทุ่มเทปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ ทั้งหลาย โดยงบประมาณการเงินการคลัง เมื่อสิ้น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ ภาระหนี้ของประเทศ อยู่ที่ระดับ ๒.๑๕ ล้านล้านบาท ทั้งนี้ ไม่รวมหนี้

กองทุนฟื้นฟูทางการเงินระหว่างประเทศ จำนวน ๗ แสนล้านบาท ซึ่งเป็นภาระหนี้ที่เกิดจากการแก้ปัญหาสถาบันการเงินในช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยปัจจุบันหนี้ภาครัฐที่เป็นเงินกู้จากต่างประเทศประมาณ ๓ แสน ๒ หมื่น ๓ พันล้านบาท หรือประมาณ ๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่ปริมาณเงินทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ทำให้ประเทศไทยเปลี่ยนสถานภาพกลายเป็นประเทศผู้ให้กู้ งบประมาณปี ๒๕๕๗ ที่คาดว่าจะขาดดุลประมาณ ๑ แสนล้านบาท แต่ขาดดุลเพียง ๙ หมื่นล้านบาท และงบประมาณปี ๒๕๕๘ ที่คาดว่าจะเป็นงบประมาณสมดุล แต่ปรากฏว่ามีงบประมาณเกินดุลเนื่องจากมีรายรับมากกว่ารายจ่าย ซึ่งประเทศไทยได้กลับมาสู่ภาวะงบประมาณสมดุลเป็นครั้งแรกภายหลังจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ๒. เรื่องสถานภาพของประเทศในต่างประเทศ

ในการต่างประเทศ ประเทศไทยได้เปลี่ยนสถานภาพจากการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ กลายเป็นประเทศที่นานาประเทศต้องการทำการติดต่อทางการค้า โดยพัฒนาการของประเทศที่สามารถพลิกผันสถานภาพได้ถึงขนาดนี้ เนื่องจากทุกท่านเป็นกำลังสำคัญ ที่ต่างคนต่างทำหน้าที่ จนในที่สุด เมื่อรวมพลังออกมาแล้ว ทำให้ประเทศอยู่ในฐานะที่แข็งแกร่งมาก อย่างไรก็ตาม ประเทศมีจุดอ่อนของระบอบประชาธิปไตย และจุดอ่อนของสังคมไทย คือ การแยกส่วนการปฏิบัติงาน (Fragment and

Self Center) ทำให้ดูเหมือนว่าประเทศมีสถานภาพไม่ดี แต่โดยภาพรวม ที่เป็นตัวชี้วัดแสดงชัดเจนว่าประเทศมีสถานภาพที่ดี จากสถานการณ์เรื่องโรคซาส์ที่ประเทศไทยเผชิญวิกฤตและยืนหยัดได้ แสดงให้เห็นว่ามีศักยภาพ และสามารถต้านทานภาวะวิกฤต กลายเป็นการสร้างเชื่อมั่นและได้รับความยกย่องชมเชยจากหลายประเทศ โดยเฉพาะประเทศจีน จนทำให้เกิดเป็นความสัมพันธ์ฉันพี่น้องมาก และในแถลงการณ์ร่วม (Joint Statement) ของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ได้กล่าวยกย่องชมเชยความสามารถของประเทศไทยในการจัดการโรคไข้หวัดนกได้ดี และขอร้องให้ช่วยดูแลประเทศเพื่อนบ้านที่ยังอ่อนแอในเรื่องนี้อยู่ เพราะเกรงว่าจะกลายพันธุ์ และทำให้เกิดการแพร่ระบาดระหว่างคนต่อคน ซึ่งจะไม่สามารถควบคุมได้ นับเป็นความหวังโยของประเทสมหาอำนาจที่ฝากความหวังกับประเทศไทย โดยเขาถือว่าเป็นประเทศที่มีความสำคัญในภูมิภาคนี้

บทบาทของประเทศไทยในการต่างประเทศที่สำคัญ ประการหนึ่ง คือ การไปประชุมนานาชาติ จะต้องไม่เป็นการไปรับนโยบายที่ต้องคล้อยตาม หรือเพียงไปนั่งฟังเป็นผู้ฟังที่ดี ซึ่งเป็นสิ่งที่ผิดความจริง การประชุมนานาชาติ สิ่งที่จะต้องถามคือ การมีส่วนร่วม การแสดงความคิดเห็นจากเรา และประเทศไทยจะต้องมีส่วนในการกำหนดกติกาโลก และเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องร่วมมือบทบาทสำคัญในเวทีโลก เมื่อใดที่ต้องทำ

ตามกติกาที่ผู้อื่นกำหนด เราจะเสียเปรียบ การกำหนดสถานภาพตนเองต่ำในเวทีต่างประเทศ ซึ่งเป็นสังคมประชาธิปไตยทุนนิยม ที่มีการแข่งขันสูง จะเสียเปรียบ การเจรจาสัญญาจึงต้องกระทำในฐานะที่เท่าเทียมกัน ทุกอย่างต้องเจรจากันแม้ว่าอาจจะพูดกันคนละภาษา ก็ต้องหาลำม และจะต้องไม่ถูกเอาเปรียบ ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวมาถึงจุดหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในเวทีโลก โดยประธานได้รับหนังสือเชิญอย่างเป็นทางการจากนายโกราน เพิร์สสัน นายกรัฐมนตรีสวีเดน ในฐานะประธานสมัชชาสหประชาชาติ ที่เพิ่งได้รับการแต่งตั้งในปี ๒๕๔๘ เชิญประธานเป็น ๑ ใน ๑๓ ของผู้นำทั่วโลกที่เข้าทำงานในองค์คณะปฏิรูปสหประชาชาติ และกลไกต่าง ๆ ในองค์กรของสมัชชาสหประชาชาติ อาทิ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ เป็นต้น ทั้งนี้ เพราะเห็นว่า ประธานเป็นบุคคลหนึ่งในเอเชียที่มีโอกาส และมั่นใจว่ามีศักยภาพในการพัฒนาองค์กร ซึ่งดูจากการกล่าวสุนทรพจน์ในที่ประชุมสหประชาชาติ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๘ โดยประธานได้ร่วมแสดงวิสัยทัศน์ต่อที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ ที่สหรัฐอเมริกา ตอนหนึ่งว่า เอเชียและองค์การสหประชาชาติควรทำงานร่วมกันในลักษณะหุ้นส่วน โดยเน้นการมีส่วนร่วมและมีความจริงจังต่อกันและองค์การสหประชาชาติควรเป็นองค์กรที่ทำงานส่งเสริมให้ประเทศต่าง ๆ มีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้น ขณะที่อาเซียนควรมีความจริงจัง และ

เชื่อถือระหว่างกัน ไม่ใช่เล่นการเมืองระหว่างกัน จึงควรเป็นหุ้นส่วนที่สร้างสรรค์นำพาซึ่งกันและกันไปสู่มาตรฐาน รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ขององค์การสหประชาชาติควรเคารพเสรีภาพของแต่ละประเทศด้วย ปัจจุบันหลายองค์กรสามารถดำเนินการได้อย่างดี เช่น องค์กรอนามัยโลก แต่บางองค์กรพยายามจะเป็นเหมือนตำรวจทำให้เกิดความไม่สบายใจ เพราะจะนำไปสู่ความขัดแย้งแทนที่จะทำงานร่วมกัน อยากให้องค์กรเหล่านี้มีโอกาสชี้แจงเสนอแนะแนวทางการทำงานของตัวเอง ไม่ใช่ปล่อยให้เป็นอิสระเอกเทศ ซึ่งองค์การสหประชาชาติในปัจจุบันจะต้องปรับตัว และเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ทั้งหมด ที่กล่าวมานี้ อยากจะบอกให้หัวหน้าส่วนราชการทราบว่า ท่านทั้งหลายมีส่วนช่วยให้ประธานสามารถทำงานได้ในสิ่งที่ควรจะทำ ในสิ่งที่ประเทศไทยควรจะยื่น อยากให้ทุกท่านภูมิใจในประเทศของเรา แล้วทำงานต่อไปในฐานะที่ประเทศไทยมีศักดิ์ศรี ไม่อยากเห็นข้าราชการที่ไปประชุมต่างประเทศ มองประเทศไทยว่าเป็นประเทศเล็ก ๆ ด้อยการพัฒนา ต้องเจียมตัว ซึ่งไม่เป็นผลดี

๓. เรื่องการบูรณาการการปฏิบัติงาน

ปัจจุบัน ปรากฏว่า ส่วนราชการต่าง ๆ มีการลงทุนในโครงการต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยเป็นการลงทุนกระจายที่ต่างฝ่ายต่างปฏิบัติ ไม่มีหน่วยงานใดมาบริหารจัดการดูแลว่าสิ่งที่ได้ลงทุนไปจะใช้ประโยชน์ในประการใดได้บ้าง เช่น กรณีโรงงานซ่อมอาวุธของทหาร มีการลงทุนไว้

หลายที่ หลายหน่วย รวมงบประมาณการก่อสร้างทั้งหมดประมาณ ๒ หมื่นล้านบาท แต่ใช้งานได้น้อยมาก เพราะเป็นการกระจายการปฏิบัติ ขาดการบูรณาการการใช้ทรัพยากร จากเหตุการณ์วิกฤตการณ์น้ำมันที่มีการรณรงค์การใช้ก๊าซธรรมชาติ NGV เป็นพลังงานทดแทน โดยทำการสำรวจไปในหน่วยงานของกองทัพ พบว่ามีเครื่องมืออุปกรณ์ และทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพกระจายไปในทุกที่ สภาพปัญหาของประเทศไทยในปัจจุบัน คือ มีศักยภาพของทรัพยากรอยู่ในทุกที่ โดยได้มีการลงทุนไปเรียบร้อยแล้ว หากมีการต่อยอด หรือสนธิกำลังกันจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มาก การประชุมร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการ เป็นประจำทุกเดือน อยากให้เกิดมิติของเครือข่าย ปลัดกระทรวงแบบไม่เป็นทางการ ได้พูดคุยกันถึงทรัพยากรต่าง ๆ ที่สามารถนำมาทำงานด้วยกัน ทำให้เกิดประโยชน์เป็นการประหยัดและจะเกิดพลังขึ้นมาก โดยองค์กรในโลกยุคใหม่ขับเคลื่อนด้วยโครงการที่มีการกำหนดแนวทางดำเนินงานด้วยนโยบาย โดยการขับเคลื่อนในลักษณะนี้ มีโครงสร้างที่เป็น Hollywood Model ที่ต้องมีการกำหนดหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน ทั้งผู้กำกับภาพยนตร์ ดารานำชาย-หญิง ผู้ร้าย แนวเรื่องของภาพยนตร์ ต้องกำหนดบทให้แสดงที่ชัดเจน สิ่งที่เป็นปัญหาในการบริหารงานราชการปัจจุบัน คือ การสร้าง Hollywood Model ยังไม่สมบูรณ์ ยังขาดผู้เขียนบท ทำให้

ประธานต้องรับงานในหน้าที่นี้เพียงผู้เดียว ซึ่งเป็นภาระมาก จึงต้องพยายามสร้างผู้เขียนบทมากขึ้นและหาผู้กำกับ ผู้คัดเลือกนักแสดง จึงอยากฝากแนวคิดนี้ต่อหัวหน้าส่วนราชการที่ต้องมีการร่วมกันคิดหาวิธีเพื่อการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ได้มาก

และที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องอื่น ดังนี้

๑. เรื่อง การทำบันทึกความตกลงระหว่างกระทรวงพลังงานกับส่วนราชการต่าง ๆ

ปลัดกระทรวงพลังงาน รายงานต่อที่ประชุมว่า สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การส่งเสริมการใช้ก๊าซธรรมชาติ NGV เป็นพลังงานทดแทน โดยเฉพาะในรถยนต์ของภาคราชการ กระทรวงพลังงานได้ทำการสำรวจจำนวนรถยนต์เพื่อการปรับเปลี่ยนระบบและติดตั้งอุปกรณ์ NGV ในส่วนราชการต่าง ๆ ได้รับข้อมูลในระยะเบื้องต้นจำนวน ๑,๗๐๐ คัน และเพื่อเป็นการยืนยันเจตนารมณ์ในการสนองนโยบายของรัฐบาล กระทรวงพลังงาน จึงจัดให้มีการลงนามบันทึกความตกลงระหว่างกระทรวงพลังงานและส่วนราชการต่าง ๆ ในที่ประชุมวันนี้ โดยจะขอความร่วมมือจากส่วนราชการด้วยกันในการดำเนินการ คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หน่วยทหารจากกองบัญชาการทหารสูงสุด และกรมการขนส่งของ ๓ เหล่าทัพ และคาดว่าจะมีจำนวนรถยนต์ที่จะทำการติดตั้งเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยกระทรวงพลังงาน จะมีทีมงานประชาสัมพันธ์และแนะนำ

เรื่องก๊าซธรรมชาติ NGV รวมทั้งการทำแผนที่แสดงที่ตั้งของสถานีปั๊มก๊าซ NGV โดยงบประมาณดำเนินการในการติดตั้งอุปกรณ์สำหรับรถยนต์ของราชการจำนวน ๑,๗๐๐ คันนี้ ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากกองทุนส่งเสริมและอนุรักษ์พลังงาน สำหรับเงินดำเนินการในครั้งต่อ ๆ ไป จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากสำนักงบประมาณในการจัดสรรงบประมาณ

๒. เรื่องรางวัลส่วนราชการประหยัดพลังงาน

ปลัดกระทรวงพลังงาน รายงานต่อที่ประชุมว่า ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่กำหนดมาตรการให้ส่วนราชการลดการใช้พลังงานลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ โดยให้มีการประเมินสรุปผลการใช้พลังงานของส่วนราชการทุก ๓ เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ เป็นต้นไป ซึ่งจากผลการประเมิน ปรากฏว่ากระทรวงพาณิชย์ ประหยัดการใช้พลังงานได้ร้อยละ ๒๔ นับเป็นส่วนราชการที่สามารถประหยัดพลังงานได้มากที่สุด ซึ่งประธานมีบัญชาให้จัดทำโล่รางวัลการประหยัดพลังงาน จึงขอกราบเรียนเชิญประธานได้กรุณามอบโล่รางวัลแก่ปลัดกระทรวงพาณิชย์

๓. เรื่อง ปตท. ตอบแทนสังคม

ปลัดกระทรวงพลังงาน รายงานต่อที่ประชุมว่า ตามข้อเสนอแนะของประธาน ที่ให้ บมจ. ปตท. บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เป็นการคืนกำไรตอบแทนสังคม โดยให้นักเรียนอาชีวศึกษา ทำการตรวจสอบและปรับสภาพเครื่องยนต์ เพื่อ

การประหยัดพลังงานให้กับประชาชนในระหว่างสถานศึกษาปิดภาคเรียน กระทรวงพลังงานได้ประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยกำหนดให้นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการปรับเครื่องยนต์ให้กับประชาชน ซึ่งจะเริ่มดำเนินการพร้อมกันทั่วประเทศในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘

๔. เรื่องการเตรียมความพร้อมสำหรับการทดลองการใช้สนามบินสุวรรณภูมิ

ปลัดกระทรวงคมนาคม รายงานต่อที่ประชุมว่า ปลัดกระทรวงคมนาคมได้ทดลองนั่งเครื่องบินโดยสารของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อทำการทดสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการทดลองการใช้สนามบินสุวรรณภูมิของประธาน ในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๘ ปรากฏผลการทดสอบว่า อุปกรณ์การบินและหอบังคับการบินและทำอากาศยานมีความพร้อมทั้งหมด โดยวันทดลองการบิน กำหนดเวลาเครื่องบินขึ้นจากสนามบินดอนเมือง ๘.๔๙ น. และเครื่องบินลงจอด ณ สนามบินสุวรรณภูมิเวลา ๙.๑๙ น.

๕. เรื่องการจัดตั้งสถาบันการบินไทย

ปลัดกระทรวงคมนาคม รายงานต่อที่ประชุมว่า ในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ นี้ คณะกรรมการการบินไทย ได้ประชุมเพื่อเตรียมการจัดตั้งสถาบันการบินไทย เป็นโรงเรียนเปิดสอนหลักสูตรธุรกิจการบินในการที่จะให้บุคคลเข้า

มาเป็นพนักงานฝ่ายต้อนรับ ทั้งพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินและภาคพื้นดิน โดยการดำเนินการต่อไป จะขยายไปในหลักสูตรนักบิน และการจัดบริการอาหารและเครื่องดื่ม การจัดตั้งสถาบันนี้เพื่อเป็นการรองรับความต้องการของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพ ซึ่งปัจจุบัน ต้องใช้การจ้างงานภายนอก (Outsourcing) ๕๐ บริษัท เพื่อการแก้ปัญหาเรื่องบุคลากร บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) จึงมีนโยบายที่จะผลิตบุคลากรเอง โดยจัดตั้งสถาบันการศึกษา เปิดรับผู้สนใจเข้าเรียน เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ได้รับประกาศนียบัตรจากสถาบันการบินไทย ที่บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) จะบรรจุเข้าทำงานในตำแหน่งที่ว่าง โดยสถาบันมีกำหนดเปิดทำการสอนในเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ ใช้สถานที่ของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เนื่องจากสถานที่ของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ไม่มีอาคารที่จะรองรับและโดยเหตุที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ มีปัญหาขาดแคลนพนักงานปฏิบัติงาน จึงจะรับบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการก่อนในเรื่องของความเป็นศูนย์กลางการบิน (Hub) นั้น คณะกรรมการการบินไทย ได้มีมติในเรื่องโครงสร้างในส่วนของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีจำนวน ๑ ใน ๓ ของพื้นที่ในท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) จึงต้องมีส่วนร่วมอย่างสำคัญที่จะทำให้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เป็นศูนย์กลางการบิน ซึ่งต้องเตรียม

ความพร้อมในเรื่องการซ่อมบำรุง การขนถ่ายสินค้า และเรื่องผู้โดยสาร

ประธาน มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังนี้

การดำเนินงานของสถาบันการบินไทย จะต้องจัดทำเป็นหน่วยงานแยกออกจากบริษัทใหญ่ โดยอาจใช้ระบบการจ้างงานภายนอก (Outsource) หรือระบบพันธมิตร (Alliance) ที่บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ส่งบุคลากรไปกำหนดหลักสูตรและเป็นครูผู้สอนวิทยากร (Train the trainer) โดยจะไม่พยายามจัดดำเนินการเองทุกอย่างในลักษณะ Vertical Intrigition เพราะเป็นวิธีการที่ไม่สัมฤทธิ์ผลในโลกยุคใหม่ เนื่องจากองค์กรมีขนาดใหญ่ การดำเนินการเองไม่คุ้มค่าและมีค่าใช้จ่ายและค่าสวัสดิการสูง การจ้างงานภายนอกหรือการดำเนินการในระบบพันธมิตร ที่บริษัทสามารถควบคุมได้ จะได้ผลดีกว่า จึงต้องพิจารณาในระหว่าง ๒ แนวทางนี้ เหตุผลของการจัดตั้งสถาบันการบินไทย นอกจากเพื่อการผลิตบุคลากรแล้ว ต้องเพื่อเป็นการเตรียมตัวในความเป็นศูนย์กลางการบิน ซึ่งวันนี้ความเป็นศูนย์กลางการบินของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ต้องเริ่มประกาศและต้องเริ่มจัดดำเนินการทุกอย่างเพื่อการรองรับ นอกจากนั้นต้องเตรียมความพร้อมการให้บริการระบบ Counter Service เนื่องจากนโยบายการบินเสรีจะต้องเตรียมพร้อมที่จะต้อนรับเครื่องบินจากสายการบินที่ไม่เคยรู้จัก มาเทียบที่ท่าอากาศยานของไทย

๖. เรื่องการดำเนินงานงบประมาณในระบบ GFMS

เลขาธิการนายกรัฐมนตรี รายงานต่อที่ประชุมว่า งบประมาณแบบใหม่ระบบ GFMS ที่ได้นำมาใช้งานและได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยการดำเนินงาน ณ วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๘ สามารถทำการเบิกจ่ายงบประมาณ ถึงร้อยละ ๘๗ ของเป้าหมายของเงินงบประมาณทั้งหมด นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ราชการ และคาดว่า ณ วันสิ้นสุด ปีงบประมาณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ จะสามารถเบิกจ่ายได้เกินกว่าร้อยละ ๙๐ โดยระหว่างนี้ สำนักงาน GFMS จะเปิดทำการตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง จนถึงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ ฉะนั้นการเบิกจ่ายต่างๆ หากดำเนินการไม่ทัน ให้ส่งเข้ามาได้เต็มที่ และสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ตามที่มิมติคณะรัฐมนตรี คือ ให้คำปรึกษาในลักษณะการทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ที่จะกำหนดได้ว่าจะต้องใช้งบประมาณจำนวนเท่าใด ซึ่งทำให้แผนและ GFMS สมบูรณ์ขึ้น และมีประโยชน์ในการสามารถติดตามผลการดำเนินงานได้ดียิ่งขึ้นด้วย

๗. เรื่องบัตรประจำตัวประชาชนนอกประเทศ

ปลัดกระทรวงมหาดไทย รายงานต่อที่ประชุมว่า ในการดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนนอกประเทศ (Smart Card) ได้มีการประชุมระหว่างกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสาร และกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เป็นระยะ ตลอดเวลา ผลการดำเนินงานสุดท้ายสำหรับบัตรประจำตัวประชาชนนอกประเทศที่ส่งมาเพื่อการตรวจสอบปรากฏข้อมูลบุคคลที่จำเป็น ประกอบด้วย ภาพถ่าย ชื่อตัว ชื่อสกุล รอยพิมพ์ลายนิ้วมือ โดยในขั้นนี้ จะดำเนินการตามนโยบายของประธานไปทำการปรับปรุงให้แล้วเสร็จ โดยอาจต้องนำข้อมูลในส่วนลายพิมพ์นิ้วมือบุคคลออก และการดำเนินการต่อไป อาจจะต้องเพิ่มข้อมูลบุคคลในโครงการ ๓๐ บาท รักษาทุกโรค โดยคาดว่าจะนำออกใช้ครั้งแรกไม่เกินวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำนวนประมาณ ๑๒ ล้านบัตร ซึ่งจะใช้ใน ๓ จังหวัดภาคใต้ก่อน ส่วนที่เหลือจึงจะนำมาใช้ในจังหวัดใกล้เคียงที่มีความจำเป็น

ประธาน มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้ โดยจิตวิทยา ต้องเน้นการใช้ใน ๓ จังหวัดภาคใต้ก่อน แต่จะต้องจัดดำเนินการในจังหวัดทางภูมิภาคอื่นด้วย เพื่อให้เกิดความสมดุล โดยการดำเนินงานนี้ เพื่อการเปลี่ยนบัตรประจำตัวประชาชนสู่ระบบสากล ในระบบที่มีเทคโนโลยีสูงทั้งประเทศแต่จังหวัดทางภาคใต้มีเหตุการณ์ที่ทำให้ต้องดำเนินการก่อน เนื่องจากอาจมีบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยปนอยู่มาก เป็นประเด็นที่ต้องประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจให้ดีก่อนมิฉะนั้นอาจจะเกิดการเข้าใจที่ไม่ตรงกันและกลายเป็นการต่อต้านไปในที่สุด

สำหรับการประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวง ครั้งนี้ จะมีหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวงจำนวน ๕ ท่าน ที่จะครบเกษียณอายุราชการ

ในโอกาสนี้ ประธาน กล่าวขอบคุณและขอให้ทุกท่านควรภูมิใจที่ท่านได้รับใช้ประเทศชาติมาถึงตำแหน่งสูงสุด ของการเป็นข้าราชการประจำ โดยแต่ละท่านได้ทุ่มเททำงานเพื่อบ้านเมือง และทำหน้าที่ของท่านได้อย่างไม่มีปัญหา และเมื่อทุกท่านพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว หากมีคำแนะนำใด ๆ ที่ดี ขอได้โปรดส่งหนังสือมาถึงประธาน เพื่อประธานจะได้มีโอกาสมีข้อมูล มีความคิดเห็นที่ต่อเนื่อง จะได้สามารถแก้ปัญหาได้ เพราะประธานมีความปรารถนาและมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหาของชาติบ้านเมืองให้ดีที่สุด

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ นี้ หัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวง จำนวน ๕ ท่าน ที่จะครบเกษียณอายุราชการ คือ

๑. พลเอก อู๊ด เบื้องบน
ปลัดกระทรวงกลาโหม
๒. นายไพรัช รัชชพงษ์
ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓. นายสีมา สีมานันท์
เลขาธิการ ก.พ.
๔. นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ
เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๕. นายคัมภีร์ แก้วเจริญ
อัยการสูงสุด
และก่อนการอำลาชีวิตข้าราชการ ทั้ง ๕ ท่าน ได้ฝากแนวคิดในการปฏิบัติงานและข้อคิดฝากให้แก่ข้าราชการรุ่นหลัง ดังนี้

ชื่อ-นามสกุล พลเอก อู๊ด เบื้องบน

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร์ (Master of Science in Public Administration) จาก Shippensburg University of Pennsylvania U.S.A.
- หลักสูตรวิทยาลัยการทัพบก จากวิทยาลัยการทัพบก กองทัพบกสหรัฐอเมริกา Carlisle Barracks U.S.A
- หลักสูตรชั้นนายพัน และนายทหารยานยนต์ จากโรงเรียนยานเกราะ กองทัพบกสหรัฐอเมริกา FT.Knox Kentucky U.S.A.
- โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรประจำ ชุดที่ ๕๙
- หลักสูตรชั้นนายร้อย และชั้นนายพัน เหล่าทหารม้า โรงเรียนทหารม้า ศูนย์การทหารม้า
- โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ ๑๗
- โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ ๖
- โรงเรียนจันทวิทยา

ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

-

ตำแหน่งหน้าที่สำคัญในอดีต

- ๒๕๔๔ รองปลัดกระทรวงกลาโหม
- ๒๕๔๑ (พฤศจิกายน) ผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
- ๒๕๔๑ (เมษายน) ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
- ๒๕๔๐ ที่ปรึกษาพิเศษสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
- ๒๕๓๘ รองผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร
- ๒๕๓๗ เจ้ากรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร
- ๒๕๓๕ หัวหน้านายทหารฝ่ายเสนาธิการประจำรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- ๒๕๓๓ นายทหารฝ่ายเสนาธิการประจำรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- ๒๕๒๔ ผู้บังคับกองพันทหารม้าที่ ๔ รักษาพระองค์

- ๒๕๒๒ นายทหารคนสนิทผู้บัญชาการทหารบก
๒๕๒๐ นายทหารคนสนิทผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก
๒๕๑๘ นายทหารคนสนิทแม่ทัพภาค ๒
๒๕๑๖ นายทหารคนสนิทรองแม่ทัพภาค ๒
๒๕๑๔ นายทหารคนสนิทผู้บัญชาการศูนย์การทหารม้า
๒๕๑๓ ผู้บังคับหมวดลาดตระเวน กองร้อยทหารม้ายานเกราะที่ ๓ กองพันทหารม้ายานเกราะ
กองพลทหารอาสาสมัคร เวียดนามใต้
๒๕๑๒ ผู้บังคับหมวดรถถัง กองร้อยรถถังที่ ๕ โรงเรียนทหารม้า ศูนย์การทหารม้า

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงที่ได้รับ

- ๒๕๕๐ มหาวชิรมงกุฏ
๒๕๓๕ มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

แนวทางในการปฏิบัติราชการ

การที่จะเป็นข้าราชการที่ดีของรัฐได้นั้น จะต้องยึดมั่นในความคิด ความมีคุณธรรม ความมีระเบียบวินัย รวมทั้งความมีเอกภาพในการบังคับบัญชา ผู้บริหารที่ดีจะต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้ครบทั้งสี่ประการ ประการที่หนึ่ง ปฏิบัติงานประจำให้แล้วเสร็จได้ผลดี ประการที่สอง พัฒนางานประจำให้มีประสิทธิภาพ เกิดผลที่สมบูรณ์และมีความเจริญก้าวหน้า ประการที่สาม ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายเฉพาะหน้าให้แล้วเสร็จได้ผลดีโดยเร็ว และ ประการสุดท้าย ริเริ่มพัฒนางานใหม่ ๆ ให้หน่วย

ข้อคิดที่ฝากให้แก่ข้าราชการรุ่นหลัง

“ทุกท่านอย่างน้อยมีสองสถานภาพอยู่ในตัวเอง คือเป็นทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา กาลเทศะใดท่านควรกระทำตัวเยี่ยงไร ไม่ว่าท่านจะทำงานแบบอาชีพรับราชการ หรือรับราชการเป็นอาชีพ ท่านจักต้องทำงานด้วยความมีจิตสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ มีความจริงใจต่อผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ด้วยความบริสุทธิ์

ชื่อ-นามสกุล ศาสตราจารย์ไพรัช รัชยพงษ์

ประวัติการศึกษา

๒๕๑๖ ปริญญาเอก มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ประเทศสหราชอาณาจักร

๒๕๑๒ ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยอิมพีเรียลคอลเลจ ประเทศสหราชอาณาจักร
(เกียรตินิยมอันดับ ๑) มหาวิทยาลัยลอนดอน

ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

ตุลาคม ๒๕๔๘ - ปัจจุบัน

- ที่ปรึกษาสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ตำแหน่งหน้าที่สำคัญในอดีต

ตุลาคม ๒๕๔๗ - กันยายน ๒๕๔๘

- ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๔๘

- ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ฝ่ายข้าราชการประจำ

- ที่ปรึกษาผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

พ.ศ. ๒๕๔๑ - มิถุนายน ๒๕๔๗

- ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๔๑

- อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงที่ได้รับ

พ.ศ. ๒๕๔๘

- ทูตียจุลจอมเกล้า

แนวทางในการปฏิบัติราชการ

ดำเนินงานเพื่อให้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยการพยายามรวบรวมข้อมูลและความรู้มาสร้างนโยบายและแผนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของชาติให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติ จากนั้นจึงนำไปปฏิบัติทั้งในรูปแบบของคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติที่นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานซึ่งมีกลยุทธ์ ๕ กลยุทธ์ด้วยกันได้แก่ (๑) ผลักดันให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการหรือเครือข่ายวิสาหกิจ (clustering) ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา เอกชนและหน่วยงานของรัฐ (๒) สร้างกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (๓) สร้างโครงสร้างพื้นฐานเช่นอุทยานวิทยาศาสตร์ สิทธิประโยชน์การเงินและการคลังเพื่อชักนำเอกชนให้ลงทุนวิจัยและพัฒนา (๔) สร้างระบบความตระหนักในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ (๕) ปรับปรุงระบบบริหารจัดการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของรัฐใหม่

ข้อคิดที่ฝากให้แก่ข้าราชการคนรุ่นหลัง

ให้คำนึงถึงประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ ความรู้สำคัญกว่าการใช้อำนาจ มีความโปร่งใสในการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล นายสีมา สีมานันท์

ประวัติการศึกษา

- รัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการต่างประเทศและการทูต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- M.S.(Political Science) Utah State University
ประเทศสหรัฐอเมริกา
- หลักสูตรนักบริหารระดับสูง (นบส.) รุ่น ๑๒ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน
- หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๓๘
- ประกาศนียบัตรกฎหมายมหาชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ประกาศนียบัตร Director Certification Program จากสถาบัน Thailand Institute of Directors (IOD)

ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

- กรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน)
- กรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลัง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.)
- ประธาน อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับการรักษาระบบคุณธรรม
- อ.กพร. เกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน
- ที่ปรึกษา กระทรวงการต่างประเทศ
- ที่ปรึกษา สำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)
- ที่ปรึกษาด้านการบริหารบริหารทรัพยากรบุคคล ธนาคารทหารไทย
- กรรมการสภาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) ผู้ทรงคุณวุฒิ
- ประธานชมรมนักบริหารข้าราชการพลเรือน (ชบร.)
- ประธานมูลนิธิพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ
- กรรมการและเลขานุการ มูลนิธิประเทศไทยใสสะอาด

ตำแหน่งหน้าที่สำคัญในอดีต

- ๒๕๒๕-๒๕๒๙ ที่ปรึกษาการศึกษา สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น
- ๒๕๓๕-๒๕๓๖ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาโครงสร้างส่วนราชการและอัตรากำลัง
(เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล ๙).

- ๒๕๓๖-๒๕๓๗ ผู้ช่วยเลขาธิการ ก.พ. (นักบริหาร ๙)
- ๒๕๓๗-๒๕๔๐ ที่ปรึกษาระบบราชการ (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล ๑๐ ชช.)
- ๒๕๔๐-๒๕๔๖ รองเลขาธิการ ก.พ. (นักบริหาร ๑๐)
- ๒๕๔๖-๒๕๔๘ เลขาธิการ ก.พ. (นักบริหาร ๑๑)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับ

- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (๕ ธันวาคม ๒๕๔๕)

แนวทางในการปฏิบัติราชการ

ในการปฏิบัติงาน การบูรณาการความรู้ เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง คนที่รู้มากอาจไม่ใช่คนที่ประสบความสำเร็จเสมอไป แต่คนที่ประสบความสำเร็จและมีผลของงานได้นั้น จะต้องมีความคิดปะในการปรับประยุกต์ความรู้ให้สอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกันกับภารกิจที่ทำ หลักใหญ่ คือ ทำอย่างไรที่จะผสมผสานองค์ความรู้ในเชิงวิชาการให้เป็นเนื้ออันเดียวกันกับความรู้ในการปฏิบัติ และที่น่าจะเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การร่วมกันสร้างให้สำนักงาน ก.พ. เป็นที่ยอมรับและมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อบทบาทภารกิจของสำนักงานทั้งในแวดวงราชการพลเรือน ระบบราชการและสังคมโดยรวม

ข้อคิดที่ฝากให้แก่ข้าราชการรุ่นหลัง

ข้าราชการในยุคปฏิรูป จะต้องรู้จักปรับตัวและพัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติราชการอย่างคุ้มค่าเต็มสมรรถนะ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

ชื่อ-นามสกุล นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ

ประวัติการศึกษา

- เศรษฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมดี)
- เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต จาก University of Southern California ประเทศสหรัฐอเมริกา
- หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๐

ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

- กรรมการและรองเหรัญญิก มูลนิธิชัยพัฒนา

ตำแหน่งหน้าที่สำคัญในอดีต

- ๒๕๓๘ - ๒๕๔๒ ผู้ช่วยเลขาธิการ กปร.
- ๒๕๔๒ - ๒๕๔๓ รองเลขาธิการ กปร.
- ๒๕๔๓ - ๒๕๔๘ เลขาธิการ กปร.

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับ

- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
- ทูตียจุลจอมเกล้าพิเศษ

แนวทางในการปฏิบัติราชการ

การทำงานให้ดีที่สุด ทำด้วยความตั้งใจ และสุดกำลังความสามารถยอมเป็นหลักการทำงาน โดยทั่วไปที่จะทำให้งานทุกอย่างประสบความสำเร็จได้

ข้อคิดที่ฝากให้แก่ข้าราชการรุ่นหลัง

ในฐานะที่เป็นพุทธศาสนิกชนคนหนึ่งเห็นว่าหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาก็นำมาใช้เป็นหลักในการทำงานได้ ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ดีหากคนเรามีคุณธรรมประจำใจ ทำให้ไม่ว่าจะกระทำการใด ๆ ก็ประสบความสำเร็จ โดยไม่ทำให้ใครเดือดร้อน หลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่น่าจะนำมาใช้เป็นหลักการทำงาน ๒ ประการ คือ พรหมวิหาร ๔ และอิทธิบาท ๔

ชื่อ-นามสกุล นายคัมภีร์ แก้วเจริญ

ประวัติการศึกษา

- นิติศาสตรบัณฑิต
- เนติบัณฑิตไทย
- หลักสูตรนายทหารเหล่าพระธรรมนูญ
- นักปกครองระดับสูง (นปส.) ขยส. วิทยาลัยการยุติธรรม
- หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น ๔๐
- สถาบันพระปกเกล้าหลักสูตรการเมืองการปกครอง

ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

- อัยการอาวุโส

ตำแหน่งหน้าที่สำคัญในอดีต

๒๕๓๙ - ๒๕๔๓ อธิบดีอัยการฝ่ายปรึกษา

๒๕๔๓ - ๒๕๔๗ รองอัยการสูงสุด

๒๕๔๗ - ๒๕๔๘ อัยการสูงสุด

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับ

- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

แนวทางในการปฏิบัติราชการ

ยึดประชาชนเป็นหลักในการทำงานโดยตัวตน (อัตตา) ออกจากความคิดและการอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดความเสมอภาคแก่บุคคลทุกฝ่าย ส่งเสริมให้พนักงานอัยการใช้ดุลยพินิจวินิจฉัยคดี เป็นองค์คณะ เพื่อความรอบคอบและตรวจสอบได้ง่าย รวมทั้งจัดระบบการบริหารงานขององค์กรในรูปคณะกรรมการบริหารสำนักงานอัยการสูงสุด (กบ.อส.) เพื่อให้การตัดสินใจในเรื่องนโยบายสำคัญของผู้บริหารเป็นไปโดยรอบคอบชอบธรรม และเหมาะสมกับสภาพขององค์กรมากที่สุด

ข้อคิดที่ฝากให้แก่ข้าราชการรุ่นหลัง

ชีวิตข้าราชการต้องทำงานรับใช้ประชาชนภายใต้สภาวะกดดันจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ รวมทั้งบุคลากรทั้งในองค์กรและนอกองค์กร ทั้งที่เป็นภาครัฐและภาคเอกชน จึงฝากให้ข้าราชการรุ่นหลังแสวงหา “ความรู้” ในทุกด้านเพื่อปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของสังคมรอบตัว ต้องยึดมั่นใน “ความสะอาด” คือ ซื่อสัตย์สุจริตต่องานและต่อทุก ๆ คน และที่สำคัญจักต้องมี “ความสงบ” ทั้งในส่วนของความคิดและการปฏิบัติภารกิจในส่วนของตนให้ดีที่สุด โดยไม่ก้าวก่ายการทำงานของบุคคลหรือองค์กรอื่น

มติ ก.พ. ที่น่าสนใจ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งข้าราชการ พลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ๑๑

มณฑนา บรรจงแต้ม*

ในการประชุม ก.พ. ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ ก.พ.ได้พิจารณา มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ ให้ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น คือให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมที่จะได้รับการเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ตามแนวการพิจารณา

ในมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้นำเสนอรายชื่อผู้ที่เหมาะสม เมื่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาได้ผู้ที่เหมาะสมแล้ว จึงดำเนินการตามขั้นตอนมาตรา ๕๒ ของพระราชบัญญัติเกี่ยวกับต่อไป ในกรณีที่ปลัดกระทรวงไม่เสนอชื่อผู้ที่เหมาะสมต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือไม่มีผู้เสนอชื่อ หรือผู้มีหน้าที่ต้องเสนอชื่อ เสนอชื่อตนเอง รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีสิทธิเสนอชื่อผู้ที่เหมาะสมได้ ซึ่งรายละเอียดของเรื่องนี้ มีดังนี้

๑. ที่มา

๑.๑ ก.พ.ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ ตามหนังสือสำนักงาน

* ที่ปรึกษากฎหมาย สำนักงาน ก.พ.

ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ โดยในกรณีการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ได้กำหนดให้ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมที่จะได้รับการเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ตามแนวการพิจารณาในมาตรา ๕๙ และให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้เสนอรายชื่อผู้ที่เหมาะสม เมื่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาได้ผู้ที่เหมาะสมแล้ว จึงดำเนินการตามขั้นตอนการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๒ ต่อไป ทั้งนี้ หากส่วนราชการใดมีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการเป็นกรณีพิเศษซึ่งไม่อาจถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ให้ทำความตกลงกับ ก.พ. เป็นกรณีไป

๑.๒ ในทางปฏิบัติเมื่อปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวงซึ่งรักษาราชการแทนปลัดกระทรวง ไม่ประสงค์จะเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะได้รับการแต่งตั้งเป็นปลัดกระทรวงต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เนื่องจากเห็นว่าตนเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงทำให้เกิดความขัดข้องในทางปฏิบัติกรณีจะแต่งตั้งข้าราชการดังกล่าว

๑.๓ ก.พ.ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๖ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วมีมติว่า ในระหว่างที่ยังไม่ได้นำระบบนักบริหารระดับสูง (Senior Executive Service) มาใช้ในการแต่งตั้งนักบริหาร ๑๑ ให้สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้

ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ปลัดกระทรวงไม่เสนอรายชื่อผู้ที่เหมาะสมต่อรัฐมนตรี กรณีนี้จะดำเนินการอย่างไร หรือ การเสนอชื่อจะเสนอได้จำนวนเท่าใด เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการแต่งตั้งทำนองเดียวกันนี้อีก

๒. การดำเนินการของสำนักงาน ก.พ.

๒.๑ สำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการตามมติ ก.พ.ดังกล่าวโดยนำหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ นี้ไปพิจารณารวมกับระบบนักบริหารระดับสูง ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการนำข้อเสนอของ อ.ก.พ.วิสามัญเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลระบบเปิด ไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมนำเสนอ อ.ก.พ. เพื่อพิจารณาต่อไป

๒.๒ โดยที่การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ เป็นเรื่องที่ส่วนราชการที่มีตำแหน่งระดับ ๑๑ วาง ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนสิ้นปี งบประมาณ ดังนั้น เพื่อให้ส่วนราชการมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนและไม่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ ๑๑ จึงสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ตามมติ ก.พ. ดังกล่าวข้างต้นก่อน

ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.

เพื่อให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๕๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ และเพื่อให้การพิจารณาแต่งตั้งระดับ ๑๑ มีความคล่องตัว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และขั้นตอนการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ เฉพาะในส่วนหลักเกณฑ์วิธีการ และขั้นตอนการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ดังต่อไปนี้

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมที่จะได้รับการเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ตามแนวการพิจารณาในมาตรา ๕๙ โดยปลัดกระทรวงเป็นผู้เสนอรายชื่อผู้ที่เหมาะสม เมื่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณา

ได้ผู้ที่เหมาะสมแล้ว จึงดำเนินการตามขั้นตอนการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๒ ต่อไป

ในกรณีที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเห็นว่า ผู้ที่มีหน้าที่ต้องเสนอชื่อผู้ที่เหมาะสม เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาบุคคลที่เหมาะสม แล้วดำเนินการตามขั้นตอนการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๒ ต่อไป

ทั้งนี้ กรณีที่ส่วนราชการใดมีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งไม่อาจถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ให้ทำความตกลงกับ ก.พ.เป็นกรณีไป”

มติ ก.พ.พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบกับหลักการที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ โดยให้ไปแก้ไขเพิ่มเติมความในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ ดังนี้

“ ข. การเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ให้ดำเนินการดังนี้

รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมที่จะได้รับการเลื่อนขึ้น แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ตามแนวการพิจารณาในมาตรา ๕๙ โดยปลัดกระทรวงเป็นผู้เสนอรายชื่อผู้ที่เหมาะสม เมื่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาได้ผู้ที่เหมาะสมแล้ว จึงดำเนินการตามขั้นตอนการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๒ ต่อไป

ในกรณีที่ปลัดกระทรวงไม่เสนอชื่อผู้ที่เหมาะสมต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือไม่มีผู้เสนอชื่อ หรือผู้มีหน้าที่ต้องเสนอชื่อ เสนอชื่อตนเอง รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีสิทธิเสนอชื่อผู้ที่เหมาะสมได้ แล้วดำเนินการตามขั้นตอนการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๒ ต่อไป

ทั้งนี้ กรณีที่ส่วนราชการใดมีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งไม่อาจถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ให้ทำความตกลงกับ ก.พ. เป็น

กรณีไป”

อนึ่ง ประธาน ก.พ.มีข้อสังเกตว่า ในการปรับปรุงหลักเกณฑ์วิธีการคัดเลือกข้าราชการ ให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ นั้น ควรจะได้มีการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของตำแหน่ง (job description หรือ spec) ว่า ประสงค์จะให้บุคคลอย่างไรมาดำรงตำแหน่ง นักบริหาร และเหตุผลความจำเป็นที่ได้เสนอชื่อผู้ที่เหมาะสม โดยพิจารณาแนวทางที่ ก.พ.ร. จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีประกอบด้วย

อภิธาน์พจนานุกรม

จาก

คุณประภา ตีตวรรัตน์

มุมมอง

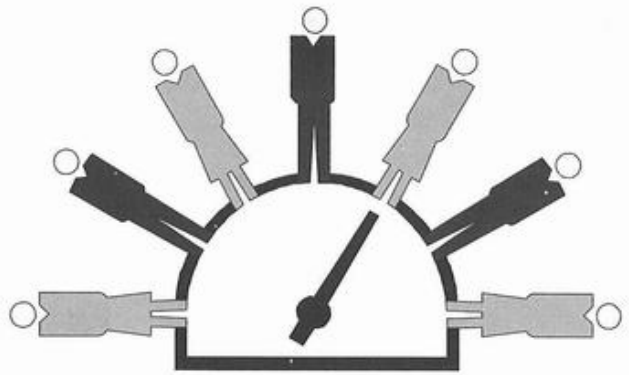
“เพื่อนบุคลากร”

ส.ต.ป.*

ฉบับนี้ ที่ผ่านมา คุณผู้อ่านได้ทำความรู้จักกับการปรับเปลี่ยนแนวคิดของการประเมินบุคคลและผลงานแนวใหม่ ซึ่งเน้นการคัดเลือกคนคุณภาพอย่างเป็นระบบและเน้นผลงานที่สมประโยชน์และมีความคุ้มค่ามากขึ้น เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำหนังสือเวียนในเรื่องดังกล่าว แจงเวียนส่วนราชการ คือหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘ เรื่อง การประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ (ตำแหน่งประเภททั่วไป) และตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ ตำแหน่งระดับ ๘ ลงมา หรือขอเรียกสั้น ๆ ว่า หนังสือเวียน ว ๑๐/๒๕๔๘

หนังสือเวียน ว ๑๐/๒๕๔๘ ฉบับนี้ มี “เจตนารมณ์เพื่อให้กระบวนการประเมินบุคคลเป็นระบบ มีความโปร่งใส เป็นธรรม

และตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน” ส่วนราชการสามารถคัดสรรผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานได้อย่างเหมาะสมกับตำแหน่งที่จะได้รับการแต่งตั้ง ส่วนผลงานที่ส่งประเมิน จะให้ความสำคัญกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และข้อเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนางาน โดยกำหนดให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการของกระบวนการประเมินบุคคล ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงาน

* สำนักตรวจสอบและประเมินผลกำลังคน สำนักงาน ก.พ.

๒. หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลงาน เพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น

๓. หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลงาน เพื่อย้าย โอน หรือบรรจุกลับ

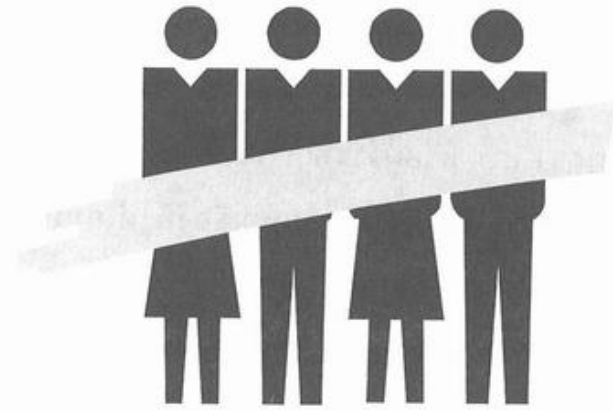
๔. คุณสมบัติของบุคคลที่จะได้รับแต่งตั้ง

๑. หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงาน สรุปลงข้อ ๒๒ ได้ ดังนี้

ประการแรก การคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น จะต้อง “ผ่านการพิจารณาคัดเลือกก่อน” โดยแบ่งเป็น ๒ กรณี คือ

> กรณีที่ ๑ การคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่กำหนดให้เป็นตำแหน่งที่ปรับระดับสูงขึ้นได้จากระดับเริ่มต้นของสายงานและมีผู้ครองตำแหน่งอยู่แล้ว หรือที่เราเรียกกันว่า ตำแหน่งเลื่อนไหล เช่น ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ๓-๕ หรือ ๖ว หรือ ๗ วช. ตำแหน่งบุคลากร ๓-๕ หรือ ๖ว เป็นต้น ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เป็นผู้พิจารณาคัดเลือก หากส่วนราชการใดได้มอบอำนาจให้จังหวัดเป็นผู้พิจารณาคัดเลือก ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาคัดเลือก

> กรณีที่ ๒ การคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่นอกเหนือจากกรณีที่ ๑ เช่น ตำแหน่งนักวิชาการพัสดุ ๗ว เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๗ว หรือ ๘ว เป็นต้น

และกรณีการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งว่างทุกกรณี เช่น ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ๓-๕ หรือ ๖ว หรือ ๗ วช. ที่ว่างลง ให้ อ.ก.พ.กรมหรือคณะกรรมการคัดเลือกบุคคลที่ อ.ก.พ.กรมแต่งตั้งเป็นผู้พิจารณาคัดเลือก

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาคัดเลือกบุคคลดังกล่าว อ.ก.พ.กรม จะเป็นผู้กำหนด สำหรับการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อย้าย โอน หรือบรรจุกลับ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม อ.ก.พ.กรมหรือคณะกรรมการคัดเลือกบุคคลเป็นผู้กำหนดวิธีการตามความเหมาะสม

ประการที่สอง “ต้องมีการประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกอย่างเปิดเผย” เช่น ปิดประกาศ ลง Intranet หรือลง Web-site เป็นต้น โดยกำหนดให้มีการทักท้วงได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศ

๒. หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น สรุปลงข้อ ๒๒ ได้ดังนี้

กำหนดให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือก จาก

อ.ก.พ.กรม หรือคณะกรรมการคัดเลือกบุคคล
ที่ อ.ก.พ.กรมแต่งตั้ง และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตาม
มาตรา ๕๒ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี
ให้ส่งผลงานประเมินตามหัวเรื่องที่ได้เสนอไว้
ในขั้นตอนการคัดเลือกบุคคล โดยการประเมิน
ผลงานแนวทางใหม่ เน้นไปที่คุณภาพของผลงาน
ที่ส่งประเมิน จากเดิมที่การจัดทำผลงานต้อง
เรียกกันว่า ระดมทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกาย และเวลา
เพื่อจัดทำผลงานประเมินขึ้นมาเป็นรูปเล่ม ซึ่ง
ค่อนข้างมีปริมาณ (ความหนา) ค่อนข้างมาก
เสนอให้คณะกรรมการประเมินบุคคลและผลงานฯ
พิจารณา

รูปแบบการเสนอผลงานแนวใหม่จะต้อง
จัดทำในลักษณะที่เรียกว่า “มองผลงานในอดีตได้
อย่างชัดเจนว่าเกิดประโยชน์อย่างไร และมอง
ภาพงานในอนาคตให้ได้ว่าจะต้องเป็นอย่างไร”
กล่าวคือ ผลงานที่ส่งประเมินจะต้องประกอบด้วย
ผลงานที่ผ่านมาที่เกิดจากงานในหน้าที่ความรับ
ผิดชอบ และข้อเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนางาน
ในอนาคต ดังนี้

๑. ผลงานที่เป็นการทำงานที่ผ่านมา
ที่เป็นผลสำเร็จของงานที่เกิดจากการปฏิบัติงาน
ในตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเรา ซึ่ง

อาจไม่จำเป็นต้องมีการจัดทำผลงานชิ้นใหม่เพื่อ
ใช้ในการประเมินโดยเฉพาะ โดยให้นำเสนอใน
รูปแบบของการสรุป วิเคราะห์ถึงผลที่เกิดขึ้น แสดง
ถึงความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงาน

๒. มีข้อเสนอแนวคิด วิธีการ เพื่อพัฒนา
งานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ควรเป็นแนวคิด วิสัยทัศน์หรือแผนงานที่จะทำใน
อนาคต เพื่อพัฒนางานในตำแหน่งที่จะได้รับการ
แต่งตั้ง และมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์
ของหน่วยงานของท่านผู้ขอรับการประเมิน และ
ต้องเน้นว่า “เป็นแนวคิดที่ต้องทำได้จริงและ
ติดตามผลได้”

ดังนั้น บุคลากรส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ (ตำแหน่งประเภททั่วไป) และตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ ตำแหน่งระดับ ๘ ลงมา คงต้องให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ของหน่วยงานมากยิ่งขึ้น เพราะปัจจุบันทุกภารกิจจะต้องกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จขององค์กรร่วมกัน ฉะนั้นคงจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานของท่าน เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

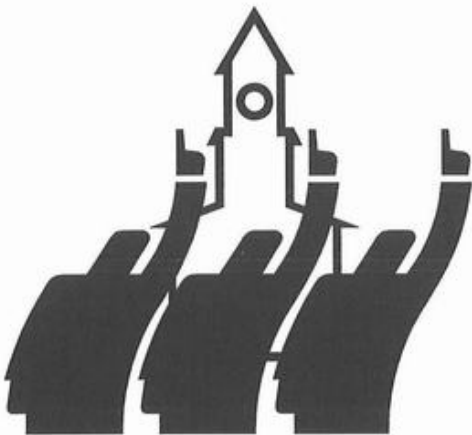

และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง เรียกได้ว่าการประเมินผลงานแนวใหม่ “สมประโยชน์และคุ้มค่ามากขึ้น”

๓. หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลงานเพื่อย้าย โอน หรือบรรจุกลับ กำหนดไว้ดังนี้

(๑) กรณีผู้ที่ไม่เคยดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ (ตำแหน่งประเภททั่วไป) หรือตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ หรือที่เรียกกันว่า ตำแหน่ง ว และตำแหน่ง วช. ตามลำดับ เมื่อผ่านการพิจารณาคัดเลือกตามวิธีการที่ อ.ก.พ.กรมหรือคณะกรรมการคัดเลือกบุคคลกำหนดแล้ว ให้ส่งผลงานเพื่อประเมินตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประเมินผลงานกำหนด

(๒) กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่ง ว หรือตำแหน่ง วช. ในระดับเดียวกันกับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง และจัดอยู่ในกลุ่มตำแหน่งเดียวกัน เมื่อผ่านการพิจารณาคัดเลือกแล้ว ให้แต่งตั้งได้โดยไม่ต้องมีการประเมินผลงาน

(๓) นอกเหนือจากกรณีที่ (๑) และ (๒) เช่น การแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่ง ว หรือตำแหน่ง วช. ในระดับเดียวกันกับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง แต่ไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มตำแหน่งเดียวกัน หรือกรณีที่เป็นพนักงานหรือข้าราชการตามกฎหมายอื่นที่ ก.พ.กำหนด ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ หรือที่จะกำหนดต่อไป ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่ง ว หรือตำแหน่ง วช. ในระดับเดียวกันจากหน่วยงานอื่นมาแล้ว เป็นต้น ให้ อ.ก.พ.กรมหรือคณะกรรมการคัดเลือกบุคคลพิจารณาคัดเลือกและประเมินบุคคล โดยพิจารณาจากข้อมูลบุคคลและผลงานหรือผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาและพิจารณาจากลักษณะงานที่ปฏิบัติ รวมทั้งประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ โดยอาจไม่ต้องจัดทำผลงานชิ้นใหม่ก็ได้

๔. คุณสมบัติของบุคคลที่จะได้รับแต่งตั้ง กำหนดไว้ ๔ ประการคือ

(๑) เป็นผู้ผ่านการประเมินบุคคล

(๒) มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของสายงานที่จะแต่งตั้ง หรือได้รับยกเว้นจาก ก.พ. แล้ว

(๓) มีคุณสมบัติในเรื่องเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของสายงานต่าง ๆ และหรือคุณวุฒิเพิ่มเติมครบถ้วนตามที่ ก.พ. กำหนด หรือได้รับยกเว้นจาก ก.พ. แล้ว

(๔) มีระยะเวลาขั้นต่ำในการดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งในสายงานที่จะ

แต่งตั้งตามคุณสมบัติของบุคคลและระดับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ดังนี้

คุณสมบัติ \ ระดับ	ระดับ		
	๖	๗	๘
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	๖ ปี	๗ ปี	๘ ปี
ปริญญาโท หรือเทียบเท่า	๔ ปี	๕ ปี	๖ ปี
ปริญญาเอก หรือเทียบเท่า	๒ ปี	๓ ปี	๔ ปี

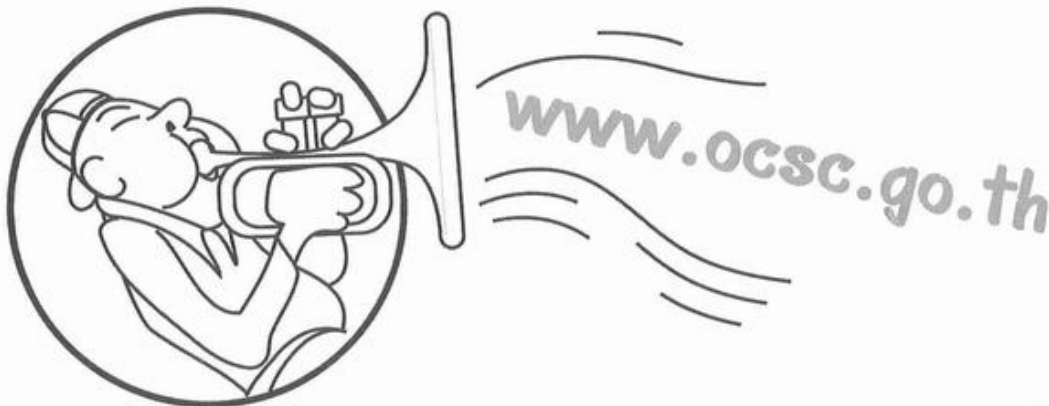
สำหรับรายละเอียดของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ สามารถเข้าไปดูได้ที่ www.ocsc.go.th และถ้ามีข้อสงสัยหรือปัญหาเกี่ยวกับหนังสือเวียนฉบับนี้ ติดต่อสอบถามได้ที่ :

สำนักตรวจสอบและประเมินผลกำลังคน

โทรศัพท์ : ๐-๒๒๘๐-๓๔๒๔,

๐-๒๒๘๑-๐๙๗๗

โทรสาร : ๐-๒๒๘๒-๗๓๑๖

ขอลถาม - ขอดตอบ

กรณีไหนบ้างครับ ที่กรมยังต้องทำตามหนังสือเวียน ว ๑๖/๓๘, ว ๑๑/๔๖ และ ว ๖/๔๗ อยู่ต่อไปครับ

ถามต่อเนะครับว่า กรณีที่ข้าราชการจะส่งผลงานเพื่อขอรับการประเมินบุคคลเอง เมื่อคิดว่าตนเองมีคุณสมบัติครบได้ไหมครับ

เธอครับ แล้วผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไรบ้างครับ

การปิดประกาศผู้ได้รับการคัดเลือก ซึ่งอาจปิดประกาศ ลงใน Intranet หรือ web-site โดยกำหนดให้มีการทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นั้น ส่วนราชการจะให้ผู้ได้รับคัดเลือกส่งผลงานระหว่างวันปิดประกาศได้หรือไม่ หรือต้องรอให้พ้น ๓๐ วันก่อนครับ

ต้องขบอกว่า กรณีที่อยู่ระหว่างดำเนินการก่อนวันที่ ๑ ต.ค. ๔๔ (วันที่หนังสือเวียน ว ๑๐/๔๔ มีผลบังคับใช้) มีหลายกรณีนะคะ ได้แก่

➔ เป็นบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากกรมเจ้าสังกัดแล้วที่จะให้การประเมินบุคคลและผลงานในตำแหน่งใดต่อไปได้ หรือผ่านความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ หรือบุคคลได้รับแจ้งให้ส่งผลงานประเมินได้เป็นต้น

➔ ได้รับการคัดเลือกแล้ว และผ่านขั้นตอนการพิจารณาคุณสมบัติและประเมินคุณลักษณะของบุคคลแล้ว อยู่ในระหว่างส่งผลงาน

➔ อยู่ระหว่างการพิจารณาผลงานของคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาคุณสมบัติและประเมินผลงานของบุคคล

➔ ผ่านการประเมินแล้ว แต่กรมยังไม่ได้ออกคำสั่งแต่งตั้ง

ไม่ได้เนะคะ! ตั้งแต่ ๑ ต.ค. ๔๔ ส่วนราชการต้องมีการคัดเลือกข้าราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตาม ว ๑๐/๔๔

ต้องบอกว่า ให้ อ.ก.พ. กรมเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีโอกาที่จะได้เข้ารับการคัดเลือกคะ

การกำหนดวิธีการดำเนินการเป็นอำนาจของ อ.ก.พ.กรม เป็นผู้กำหนด ซึ่งอาจกำหนดให้ส่งผลงานระหว่างวันปิดประกาศ หรือให้ส่งภายหลังการประกาศไปแล้ว ๓๐ วัน ก็ได้

ท้อใจเสีย

เทอร์โบ...

ตอนแรกก็คิดว่า จะเขียนเรื่องที่เกิดขึ้นสองเรื่องในสองหน่วยงาน
แต่ปรากฏว่าทั้งสองเรื่องนี้เป็นเรื่องที่คล้าย ๆ กัน
คือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติไม่มีความรู้ในเรื่องนั้นดีพอ ทำให้ผู้รับบริการต้องเดือดร้อน
เรื่องแรกเกิดขึ้นที่ธนาคารออมสิน เรื่องที่สองเกิดขึ้นที่กรมการปกครอง

ติดตามเรื่องที่ธนาคารออมสินก่อน

ธนาคารออมสินเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการคลัง

“เทอร์โบ” รู้จักธนาคารออมสินก่อนธนาคารอื่น

ตั้งแต่สมัยเป็นนักเรียน

แต่เดี๋ยวนี้นักเรียนไม่ค่อยจะรู้จักธนาคาร

ออมสินแล้ว

เพราะมีธนาคารที่เข้าถึงนักเรียนมากขึ้น

เขียนถึงธนาคารออมสินในครั้งนี ก็เพราะธนาคารออมสินได้ออกสลากออมสินพิเศษใหม่

ก็ห่วยออมสินที่เรารู้จักกันดีนั่นแหละ

หลังจากที่ได้หยุดไปพักหนึ่ง เพื่อปรับปรุงวิธีการเสียใหม่

คนที่มีเบี่ยน้อยหย่อน้อย เช่น ข้าราชการบำนาญอย่าง “เทอร์โบ” นั้น

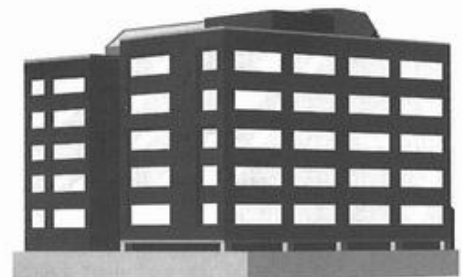
หากจะลงทุนหรือเล่นหุ้น โอกาสที่จะเสียเงินมีมาก เพราะไม่ชำนาญทางด้านนี้

ครั้งนี้จะฝากธนาคารเพื่อกินดอกเบี่ยนบ้าง ดอกเบี่ยนก็ถูกเหลือเกิน

หากซื้อห่วยออมสิน แม้ว่าดอกเบี่ยนจะน้อย แต่โอกาสจะรวยก็มีมากเหมือนกัน

และแม้ว่าการซื้อสลากออมสินพิเศษจะมีเงื่อนไขมาก

เช่น ถอนก่อนกำหนด ๓ ปี ไม่ได้

ถอนนั้นถอนได้ แต่ถูกทำโทษ กล่าวคือจะได้เงินคืนต่ำกว่าเงินต้น
เช่น ซื้อหน่วยละ ๕๐ บาท หากฝากไม่ครบ ๑ ปี จะถอนคืนได้เพียง ๔๘ บาท
หากฝากครบ ๑ ปี แต่ไม่ครบ ๒ ปี จะถอนคืนได้เพียง ๔๘.๕๐ บาท
แต่หากฝากครบ ๒ ปี แต่ไม่ครบ ๓ ปี จะถอนคืนได้เพียง ๔๙ บาท
อย่างไรก็ตาม หากฝากครบ ๓ ปี ถอนคืนได้หน่วยละ ๕๑ บาท
แม้ว่าดอกเบี้ยจะน้อย เพราะเงินต้น ๕๐ บาท ฝากถึง ๓ ปี ได้ดอกเบี้ยเพียง ๑ บาท
(อัตราดอกเบี้ยเพียงประมาณร้อยละ ๐.๖๗ ต่อปี)

แต่หากเกิดฟลักซ์ขึ้นมา ถูกรางวัลใดรางวัลหนึ่ง เช่น ถูกรางวัลที่ ๑ ก็ได้ถึง ๑๐ ล้าน
เงินไม่หาย กำไรไม่หด และมีโอกาสถูกรางวัล
อย่างนี้คนเบี่ยนน้อยหอยน้อยชอบ
ที่จะ “บ่น” ไม่ใช่เรื่องดอกเบี้ยหรือ เพราะหากเราไม่พอใจ ก็ไม่มีใครบังคับให้ซื้อ
แต่ที่บ่น ก็เพราะเจ้าหน้าที่ของธนาคารออมสินโดยตรงบางคน น่าจะมีความรู้เรื่องการ
ซื้อหวยออมสินเป็นอย่างดี พอที่จะแนะนำให้ลูกค้าพอใจได้

แต่ก็ไม่ได้เป็นเช่นนั้น
“เทอร์โบ” ประสงค์จะซื้อหวยออมสิน ๕๐,๐๐๐ บาท
แม่บ้านของ “เทอร์โบ” ก็ซื้อ ๕๐,๐๐๐ บาท
และต้องการซื้อให้เป็นของขวัญแก่หลาน ๑๐,๐๐๐ บาท (ต้องใช้ซื้อลูกชายก่อนเพราะ
หลานยังไม่คลอด)

รวมเป็นเงินทั้งหมด ๑๑๐,๐๐๐ บาท
“เทอร์โบ” ต้องการได้ตัวเลขเรียงกัน เพราะมีโอกาสถูกมากขึ้น
เพราะใครจะถูกรางวัลนั้นไม่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็ “เทอร์โบ” แม่บ้าน หรือว่าหลาน
ดีทั้งนั้น
แต่เจ้าหน้าที่ชี้แจงว่าทำอย่างนั้นไม่ได้
เพราะที่นี้เขามีระบบที่ทันสมัยค้ะ เป็นหวยออนไลน์ (On-line) ไปแล้ว
ทันทีที่ลงทะเบียนคนหนึ่ง ก็ให้หมายเลขของสลากออมสินพิเศษในทันที ในระหว่างนั้น
หากมีสาขาอื่นซื้อ ก็จะได้เลขต่อไป

ครับ ก็ต้องยอม เมื่อไม่ได้ ก็ยอมรับว่าไม่ได้

ยังครับ ยังไม่หมด เพราะการซื้อโดยใช้ชื่อทั้งสามคนนั้น ต้องกรอกแบบฟอร์ม ๓ ใบ
ของตัวเอง ของแม่บ้านและของลูก

ในแบบฟอร์มนั้น ต้องกรอกวัน เดือน ปีเกิด ด้วย
ซึ่งก็ไม่มีปัญหา เพราะ “เทอร์โบ” ทราบดีอยู่แล้ว
แต่การที่ต้องกรอกหมายเลขประจำตัวประชาชน
ด้วยนี่สิ ทำให้ต้องเดือดร้อน

ก็ต้องสอบถามเจ้าหน้าที่ว่าทำไมต้องกรอก
หมายเลขประจำตัวประชาชน

เจ้าหน้าที่ก็ชี้แจงว่า ต้องกรอก เพราะระบบเขาออกแบบไว้อย่างนั้น
“เทอร์โบ” เห็นว่า ระบบนั้น มนุษย์เราเป็นคนสร้าง
ประกอบกับการซื้อสลากให้ผู้อื่นแบบนี้ ผู้ซื้อก็ต้องการให้ผู้รับตื่นเต้นและประหลาดใจ
(Surprise)

ประกอบกับเมื่อได้รับสลากออมสินพิเศษแล้ว
เจ้าตัวก็ต้องมาลงลายมือชื่อรับด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่งที่ธนาคาร
หากวางระบบให้ต้องกรอกเลขประจำตัว
ประชาชนในตอนนั้นก็ไม่ใช่

โธ่เถียงต๊นั๊ก เจ้าหน้าที่ธนาคารก็แจ้งว่า ไม่
เป็นไรค่ะ ดูจากเว็บไซต์ของสำนักบริหารการทะเบียน
กรมการปกครอง ก็ได้

ซึ่ง “เทอร์โบ” ก็ไม่ขัดข้อง

แต่ปรากฏว่า วันนั้นเข้าไปในระบบของสำนักบริหารการทะเบียนไม่ได้ เพราะอินเทอร์เน็ตล่ม
เดือดร้อนถึง “เทอร์โบ” ที่ต้องโทรศัพท์สอบถามแม่บ้านและลูก
ยังครับ ยังไม่ถึงโคลแม็กซ์ของเรื่อง
ระหว่างที่นั่งรอนั่งนั้น “เทอร์โบ” ก็นั่งอ่านระเบียบการต่าง ๆ ของการซื้อสลากออมสินพิเศษ
ทราบว่ เมื่อเราซื้อสลากออมสินพิเศษไปแล้ว เราสามารถโอนสลากออมสินนั้นไม่ว่าจะ
เป็นทั้งหมดหรือบางส่วน ให้แก่ผู้อื่นในภายหลังได้

ก็เลยต้องขอพบผู้ช่วยผู้จัดการ (ผู้จัดการไม่อยู่)

สอบถามว่าข้อความที่ได้อ่านนั้นถูกต้องหรือไม่ ซึ่งก็ได้รับคำตอบว่าเข้าใจถูกต้องแล้ว

ก็เลยถามต่อว่า เหตุใดเจ้าหน้าที่จึงไม่แนะนำให้ “เทอร์โบ” ซื้อสลากออมสินพิเศษในวงเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งก็จะได้ตัวเลขเรียงกันตามที่ต้องการ

แล้วโอนให้แม่บ้านกับลูกในภายหลัง

ผู้ช่วยผู้จัดการก็ดีนะครับ ยอมรับว่าเจ้าหน้าที่ไม่ได้แนะนำ พร้อมทั้งขอโทษขอโพยที่เจ้าหน้าที่ไม่ได้แนะนำเช่นนั้นให้ตั้งแต่ต้น

แต่การขอโทษไม่ได้ทำอะไรดีขึ้น

แม้ว่าจะได้รับคำชี้แจงจากผู้ช่วยผู้จัดการผู้มีอัธยาศัยดีว่า ยกเลิกการซื้อแล้วทำให้ใหม่ ตามที่ “เทอร์โบ” ต้องการ

แต่การดำเนินการใหม่ ก็ต้องเสียเวลารอพอสมควร

แม้ว่าจะเกษียณอายุแล้ว แต่ก็ยังมีอะไรที่ทำอีกเยอะ “เทอร์โบ” ก็ต้องปล่อยให้เลยตามเลย

แต่ก็อยากจะฝากท่านผู้อำนวยการธนาคารออมสินให้ช่วยแก้ไขปัญหาเหล่านี้ให้ด้วย

ทุกอย่างที่ “เทอร์โบ” ประสบนั้นแหละครับ

ทั้งนี้ เพื่อให้ลูกค้าของธนาคารออมสิน จะได้เดินออกมาจากธนาคารด้วยความสบายใจ

มาดูเรื่องที่กรมการปกครองดูบ้างนะครับ

ตามปกติเมื่อมีกฎหมายหรือระเบียบใหม่

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

ชอบกฎหมายหรือระเบียบใหม่นั้น

จะต้องจัดการชี้แจงหรือฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายหรือระเบียบใหม่

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กฎหมายหรือระเบียบใหม่ที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ยิ่งจะต้องชี้แจงอย่างหนัก เพื่อไม่ให้มีปัญหาเกิดขึ้น

แต่กรณีที่เกิดขึ้นนี้ ได้มีการประกาศใช้กฎหมายใหม่

ไม่ทราบว่าได้มีการชี้แจงหรือฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือไม่

เพราะปรากฏว่าเจ้าหน้าที่บางคนไม่รู้เรื่อง

ประชาชนต้องติดตามหาข้อมูลจากผู้รู้เอง แล้วยังต้องชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติทราบ

เสียอีก

แต่เจ้าหน้าที่ก็ยังไม่เชื่อ ต้องให้พูดคุยกับผู้รู้โดยตรง

ฟังเรื่องจริงก็แล้วกันครับ

ข้าราชการหญิงรายหนึ่ง จดทะเบียนสมรสกับสามี ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๔๘

ได้เปลี่ยนแปลงชื่อสกุลตามสามี และในเอกสาร

ของทางราชการที่ต้นสังกัด ก็เป็น “นาง” ไปเรียบร้อย

เว้นแต่ในทะเบียนบ้าน ไม่ได้ไปแจ้งเปลี่ยนนามสกุล
ยังเป็น “นางสาว” และยังใช้นามสกุลเดิมอยู่

ต่อมาเมื่อทราบว่า พระราชบัญญัติชื่อบุคคล
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้บัญญัติให้ใช้นามสกุลของ
ตนเองได้ ตามมาตรา ๙

ซึ่งบัญญัติว่า “หญิงมีสามีซึ่งใช้ชื่อสกุลของสามีก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
ให้มีสิทธิใช้ชื่อสกุลของสามีได้ต่อไป แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตนหรือมีข้อตกลง
ระหว่างสามีภรรยาเป็นประการอื่น”

จึงได้ไปที่อำเภอที่พำนักอยู่ ซึ่งไม่ห่างไกลจากกรุงเทพมหานครมากนักหรอก

เพื่อขอเปลี่ยนแปลงคำนำหน้าชื่อในทะเบียนบ้าน จาก “นางสาว” เป็น “นาง” เพราะ
ได้จดทะเบียนสมรสแล้ว แต่ไม่เปลี่ยนแปลงนามสกุล เพราะประสงค์จะใช้นามสกุลเดิม

เจ้าหน้าที่ได้ชี้แจงว่า ไม่อาจทำได้ เพราะจะต้องเปลี่ยนคำนำหน้านามจาก “นางสาว” มา
เป็น “นาง” และเปลี่ยนนามสกุลเป็นนามสกุลของสามีก่อน

หลังจากนั้น ก็ต้องทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ ซึ่งต้องใช้เวลาระยะหนึ่ง

เมื่อได้บัตรประจำตัวประชาชนแล้ว จึงกลับมาเปลี่ยนนามสกุลเป็นนามสกุลเดิมของตนเอง
อย่างไรก็ตาม การดำเนินการเช่นนี้ ต้องได้รับความยินยอมจากสามีก่อนด้วย
วกลงไปเวียนมาดีไหมท่าน

นอกจากวกลงแล้ว ยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วย

ข้าราชการผู้นั้น ได้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้นั้นว่า ตนเป็นข้าราชการ มีบัตรประจำตัวข้าราชการแล้ว
มีข้อยกเว้นไม่ต้องทำบัตรประจำตัวประชาชน

และไม่ต้องได้รับความยินยอมจากสามี เพราะมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ บัญญัติว่าให้กระทำได้

แน่นอนครับ เจ้าหน้าที่ไม่ยอมทำให้ เพราะข้าราชการผู้นั้นไม่ได้ปฏิบัติตามที่ตัวเองเห็น

ว่าถูกต้อง

วันนั้น ข้าราชการผู้นั้น ต้องเดินทางกลับบ้านด้วยความผิดหวัง

แต่ก็มีความพยายามครับ พยายามหาผู้รู้ โดยลงทุนโทรศัพท์ไปที่สำนักบริหารการทะเบียน

ในกรุงเทพมหานคร

ก็แปลก ที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดตอบได้ แม้แต่เจ้าหน้าที่ในงานชื่อสกุล ส่วนทะเบียนทั่วไป
อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ของงานชื่อสกุล ก็แก้ไขปัญหาคือ เพราะเมื่อไม่ทราบก็ต้อง

ถามหัวหน้า

หัวหน้างานชื่อสกุลท่านนี้ แม้ว่าท่านจะย้ายมาอยู่ใหม่ แต่ก็ตอบคำถามนี้ได้

ท่านชี้แจงว่าทำได้ โดยไม่ต้องทำตามที่เจ้าหน้าที่ที่อำเภอชี้แจง

สามารถเปลี่ยนคำนำหน้านามจาก “นางสาว” เป็น “นาง” ได้ โดยไม่ต้องเปลี่ยนนามสกุล
เพราะมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ บัญญัติว่าให้กระทำได้

คราวนี้ ข้าราชการผู้นั้น ก็ได้ไปพบเจ้าหน้าที่คนเดิมที่ว่าการอำเภอเดิมอีกครั้งหนึ่ง

คำตอบของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น ก็เหมือนเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง

ข้าราชการผู้นั้น จึงใช้โทรศัพท์ถึงท่านหัวหน้างานชื่อสกุล ซึ่งเมตตาให้หมายเลขโทรศัพท์

มือถือไว้

แล้วให้ท่านหัวหน้างานชื่อสกุลอธิบายให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ไม่ยอมรับฟังใคร

ครับ ตำแหน่งหัวหน้างานชื่อสกุล ก็ไม่มีความหมายกับเจ้าหน้าที่ที่อำเภอท่านนั้น

เพราะจะอธิบายอย่างไรก็ไม่เชื่อและไม่ฟัง

บังเอิญครับ บังเอิญ เจ้าหน้าที่ผู้นั้นถามข้าราชการผู้นั้นว่าอยู่ในเขตเทศบาลใช่ไหม

เมื่อได้รับคำตอบว่าใช่ ก็เลยแจ้งให้ไปดำเนินการที่เทศบาลแทน

เมื่อถึงที่เทศบาล ก็ต้องเริ่มต้นอธิบายกันใหม่ เพราะเจ้าหน้าที่เทศบาลก็แจ้งว่าทำไม่ได้

เช่นกัน

แต่เมื่อได้รับฟังคำอธิบายจากหัวหน้างานชื่อสกุลทางโทรศัพท์ (ซึ่งข้าราชการผู้ขอ
เปลี่ยนแปลงคำนำหน้าชื่อเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย)

ตำแหน่งหัวหน้างานชื่อสกุล ทำให้เจ้าหน้าที่เทศบาลผู้นั้นเชื่อ

ก็รีบดำเนินการให้ทันที โดยการแก้ คำนำหน้านามจาก “นางสาว” เป็น “นาง” ให้
ข้าราชการผู้นั้น จึงได้ตัดสำเนาทะเบียนบ้านใหม่ ไปรายงานต่อเจ้าสังกัดเพื่อเปลี่ยนแปลง
นามสกุลเป็นนามสกุลเดิมในบัตรประจำตัวข้าราชการ

ขณะนี้ ก็ได้บัตรประจำตัวข้าราชการใหม่ ที่มีนามสกุลเดิมแล้ว
ต้องขอบคุณหัวหน้างานชื่อสกุลไว้ ณ ที่นี้ด้วย

จะขอเรียงเสียงไต ท่านอธิบดีกรมการปกครอง หรือผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน
คงทราบเป็นอย่างดี เพราะเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘

หาชื่อผู้ดำรงตำแหน่งนี้คงไม่ยาก

จะบ่นถึงความดีความชอบกันอย่างไร ก็โปรดดำเนินการตามแต่จะเห็นสมควรหรือครับ

แต่ก็อย่าลืมแจ้งเวียนให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วย

ประชาชนจะได้ไม่ต้องเดือดร้อนเช่นเดียวกับข้าราชการผู้นี้

และก็คงเป็นอุทาหรณ์สำหรับทุกส่วนราชการ

เมื่อมีกฎและระเบียบใหม่ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับประชาชน

อย่าลืม ชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติให้เข้าใจเสียด้วย

จะได้ไม่เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นอีก

แล้วก็อย่าลืมคำขวัญที่ท่านปัญญานันทภิกขุ ได้ให้ไว้ด้วยนะครับ

“ข้าราชการคือบุคคลที่ทำงานให้ประชาชนชื่นใจ”

การจัดการฝึกอบรมให้
ความรู้แก่เจ้าหน้าที่

รู้ศัพท์รู้แสง

ไกรวิทย์

แสง

ศัพท์รู้แสงคราวนี้ นำเอากลุ่มคำหรือสำนวนที่บ่งบอกถึงความสำคัญในเชิงเน้นย้ำของเรื่องหรือหัวข้อที่กำลังพูดถึง.....

☞ *The prime concern of the Government is for the weakest members of society.*

ความห่วงใยอันดับแรกของรัฐบาลคือ(ความห่วงใยที่มีต่อ)สมาชิกที่อ่อนแอที่สุดของสังคม

☞ *Our ultimate goal is to develop our human resource at our best.*

เป้าหมายสูงสุดของเราคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเราเท่าที่เราจะทำได้

☞ *The top priority of our office is to make profit the whole year.*

ความสำคัญสูงสุดของบริษัทของเราคือต้องทำกำไรตลอดทั้งปี

☞ *One of the prime objectives of sustainable development policy is to safeguard*

prosperity and the quality of life for today's and tomorrow's generations.

หนึ่งในเป้าหมายลำดับแรก ๆ ของนโยบายการพัฒนาอันยั่งยืนคือการรักษาความรุ่งเรืองและคุณภาพชีวิตสำหรับคนรุ่นปัจจุบันและอนาคต

☞ *A key aim of Einstein Year 2005 is to enhance public awareness of the value*

of innovations for our society.

จุดมุ่งหมายหลักประการหนึ่งของการจัดงานไอน์สไตน์ปี 2005 คือการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักในคุณค่าของนวัตกรรมสำหรับสังคมของเรา

☞ *Prevention is a focal point of the Government's health policy.*

การป้องกันเป็นจุดรวมศูนย์ของนโยบายด้านสาธารณสุขของรัฐบาล

☞ *The biennial International Anti-Corruption Conference plays an important role*

in deeping awareness of corruption.

การสัมมนาระหว่างประเทศทุก ๆ สองปีเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตได้มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังความตระหนักในเรื่องการทุจริต

☞ *History was one of my favourite subjects.*

ประวัติศาสตร์เคยเป็นหนึ่งในเรื่อง(วิชา)ที่ฉันชอบมาก

☞ *One of the most common diseases at the camp is malaria.*

หนึ่งในโรคที่เกิดขึ้นเป็นธรรมดาที่สุดในค่ายของเราคือโรคมาเลเรีย

☞ *One of my dreams is that every town should have access to a library.*

หนึ่งในฝันของฉันคือทุกเมืองมีห้องสมุดให้ประชาชน

ค่าเปลี่ยนเลขประจำตัวประชาชน

๒

นายสนุกเคยไปขุดทองขายแรงงานที่ประเทศไต้หวัน ครั้นครบสัญญาจ้างก็ได้เดินทางกลับเมืองไทย แต่ต้องการเดินทางไปทำงานที่เดิมอีกเกรงว่าจะไม่ได้รับอนุญาต เพราะว่าเคยเดินทางไปแล้ว จึงไปเจรจากับนายสนอง ปลัดอำเภอซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตรให้ช่วยเหลือเปลี่ยนชื่อและเปลี่ยนเลขประจำตัวประชาชนให้นายสนองยินดีช่วยเหลือโดยเรียกค่าเหนื่อย จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท เจ้าหน้าที่ฝ่ายออกหนังสือเดินทางตรวจสอบพบว่าเป็นบุคคลเดียวกัน จึงแจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ที่สุด คณะกรรมการ ป.ป.ช.ชี้มูลว่านายสนอง กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสามและมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนราชการได้ลงโทษไล่ออก นายสนุกอุทธรณ์ ซึ่ง ก.พ. พิจารณาแล้วมีมติยกอุทธรณ์ ...อุทสรณ์เสียเงินเปลี่ยนเลข ๑๓ หลักแล้ว เปลี่ยนชื่อแล้ว ยังตรวจพบอีก...สมควรต้องเปลี่ยนหน้าด้วยนะ...

เบี่ยงประกันชีวิตและอุบัติเหตุ

๓

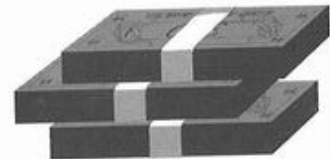
ราชการและลูกจ้างที่สมัครเข้าโครงการประกันชีวิตและอุบัติเหตุได้ส่งเบี้ยประกันให้กับนางยาย่ารวมกันเป็นเงินเกือบ ๖,๐๐๐ บาท แล้วมิได้นำส่งบริษัทประกัน กลับนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ส่วนนายยาย่า ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ทำงานร่วมกันแต่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงินเบี้ยประกัน ก็ได้รับเงินเบี้ยประกันไว้แทนนางยาย่าเป็นจำนวน ๕,๐๐๐ บาท แล้วนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว โดยมีได้นำไปมอบให้นางยาย่าทางราชการจึงสั่งลงโทษปลดออกทั้งสองราย ผู้ถูกลงโทษทั้งสองรายอุทธรณ์ ที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่ารายนายยาย่าข้อเท็จจริงไม่พอฟังว่ามีเจตนาจ่ายเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตนเพราะว่าเก็บไว้ไม่นาน จึงให้ลดโทษจากปลดออกจากราชการเป็นภาคทัณฑ์ ส่วนรายนางยาย่า อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น ให้ยกอุทธรณ์ ...เงินเบี้ยประกันชีวิตและอุบัติเหตุของคนอื่น มิใช่เงินค่าเลี้ยงชีพของตนนะจำไว้ให้ดี... ที่หลังอย่าทำแบบนี้อีกนะครับ

ออกโฉนดมิชอบ

การเดินทางพร้อมออกโฉนดที่ดินของจังหวัดแห่งหนึ่ง นายจบสิ้นในฐานะผู้กำกับ การเดินทางได้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่รายตำบลนางแดง ผู้นำเดินทาง จำนวน ๔ แปลงโดยออกโฉนดในนามของนายดำเพียงคนเดียวไปโดยมิชอบด้วย กฎหมาย ส่วนนางนาคได้ลงลายมือชื่อในฐานะผู้ช่วยผู้กำกับการเดินทางพร้อม โฉนดที่ดินเสนอนายจบสิ้นลงนามทั้งที่ตนไม่มีอำนาจ เพราะว่าขณะนั้น ยังมีผู้รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่อยู่ ทำให้มีการออกโฉนดที่ดินไปโดยมิชอบจำนวน ๔ แปลง ดังกล่าว ข้างต้น ส่วนราชการจึงลงโทษปลดออกจากราชการทั้งสองรายฐานปฏิบัติหน้าที่ ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ถูกลงโทษทั้งสองรายอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ที่สุด ก.พ.พิจารณาแล้ว เห็นว่าพยาน หลักฐานไม่พอฟังว่านางนาคได้ลงลายมือชื่อไปโดยไม่มีอำนาจและไม่มีพยาน หลักฐานยืนยันว่าเป็นการลงชื่อย้อนหลัง อันมีผลทำให้เป็นการออกโฉนดโดยมิชอบ จึงให้ยกโทษนางนาคและสั่งให้กลับเข้ารับราชการพร้อมทั้งให้ว่ากล่าวตักเตือน ส่วน นายจบสิ้นขออุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น ให้ยกอุทธรณ์ ...กรณีนี้ควรเป็นความผิดฐาน ทุจริตต่อหน้าที่ราชการด้วย มิใช่จงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบเพียง มาตราเดียวเท่านั้น ก็ตั้งข้อสงสัยไว้ด้วยเพราะผลที่ตามมาั้นแตกต่างกันครับ

ไม่มีคนแต่จ้างเงิน

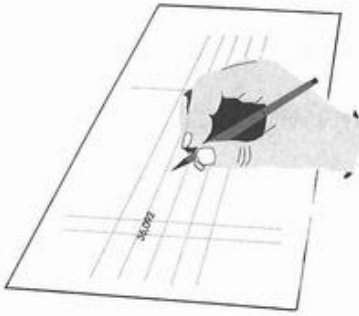
ส่วนราชการแห่งหนึ่งมีสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนไม่มาปฏิบัติงาน นายเหลี่ยม และนายกลม ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในส่วนราชการดังกล่าวทราบเรื่อง กลับมิได้ ดำเนินการจำหน่ายออกตามข้อบังคับของทางราชการ แต่ร่วมกันทำหลักฐานเบิกเงิน ค่าตอบแทนของสมาชิกทั้งสองรายมาโดยตลอดรวมเป็นเงินเกือบ ๑๕๐,๐๐๐ บาท อันเป็นเท็จ แล้วรับเงินดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ทางราชการจึงสั่งลงโทษ ไล่ออกจากราชการทั้งสองรายฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และประพฤติชั่วอย่าง ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ถูกลงโทษทั้งสองรายอุทธรณ์คำสั่ง ลงโทษ ที่สุด ก.พ.พิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้ออุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น ให้ยกอุทธรณ์... คิดหา ทางทำเงินรายได้เพิ่มโดยไม่ชอบก็จะเจอแบบนี้... ก็ขอเตือนกันนะครับ เงินของหลวง ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้... บอกกันมาหลายครั้ง หลายหน แต่ก็ยังมีผู้ไม่สนใจ...

เพิ่มชื่อ่างจ้ง

u

างสาวเมตตา ครั้งปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเกี่ยวกับประกันสังคมได้เพิ่มชื่อนางสบาย ซึ่งมีได้เป็นลูกจ้างของสถานประกอบการเข้าไปเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการแห่งหนึ่ง เพื่อให้นางสบายมีฐานะเป็นผู้ประกันตนและมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมโดยไม่มีสิทธิ ทางราชการจึงสั่งปลดออกจาก

ราชการฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ถูกลงโทษอุทธรณ์ ซึ่ง ก.พ.พิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้ออุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น ให้อยกอุทธรณ์... ..จะสร้างบุญ สร้างคุณกับผู้ใด ก็ให้ทำตามหลักเกณฑ์ของทางราชการ มิใช่ทำตามใจชอบเช่นกรณีนี้ครับ

เงินค่าคุมงานก่อสร้าง

n

างราชการได้จ้างบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง ก่อสร้างสะพานโดยทำสัญญากันตามระเบียบ มีนายส่งส่วยเป็นนายช่างโครงการ ในการก่อสร้างโครงการนี้ ปรากฏว่านายส่งส่วย ได้เจรจากับนายส่วยส่ง กรรมการผู้จัดการของบริษัทว่า ขอเงินเป็นค่าใช้จ่าย ในการเลี้ยงรับรองแขกผู้ใหญ่ รวมทั้งทำบุญปีใหม่ด้วยเป็นเงินจำนวน ๘,๐๐๐ บาท เศษ ต่อเดือน ซึ่งบริษัทจ่ายอมต้องจ่ายให้ ทางราชการได้สั่งลงโทษไล่นายส่งส่วยออกจากราชการฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ถูกลงโทษอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ซึ่ง ก.พ.พิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้ออุทธรณ์ ฟังไม่ขึ้นให้อยกอุทธรณ์... ราชการมีเงินเดือน ให้แล้ว แต่ไม่พอใช้จึงไปขอเงินเดือนเพิ่ม จากผู้รับเหมาซึ่งมากกว่าเงินเดือนเสียอีก... อะไรกันนักหนา... ใครยังทำอยู่ก็รีบ ๆ เลิกนะครับ... เตียวจะว่าไม่บอกกัน...

จ้างบ้านเพื่อเลือกตั้ง

๔

นายไก่อประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน แต่ปรากฏว่า ย้ายเข้ามาอยู่ในหมู่บ้านนี้ ยังไม่ครบ ๒ ปี จึงไปเจรจากับนายเป็ด ซึ่งเป็นปลัดอำเภอของอำเภอนั้น ให้ช่วยเหลือ นายเป็ดตกลงและดำเนินการย้ายนายไก่อ จากบ้านเลขที่ ๑๒๓ หมู่ ๘ เข้ามาอยู่ในบ้านเลขที่ ๒๓๔ หมู่ ๖ ของตำบลและหมู่บ้านที่จะสมัครโดยไม่มีใบแจ้งย้ายที่อยู่ และไม่ได้จำหน่ายชื่อออกจากบ้านเดิม ขณะเดียวกันก็ลงวันที่ย้อนหลัง เพื่อให้ครบ ๒ ปี และระบุนายไก่อว่าย้ายมาจากบ้านเลขที่ ๓๔๕ หมู่ที่ ๔ ของอีกจังหวัดหนึ่ง ทางราชการจึงสั่งไล่นายเป็ดออกจากราชการฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ นายเป็ดอุทธรณ์ ซึ่ง ก.พ.พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้ออุทธรณ์ฟังไม่ขึ้นให้ยกอุทธรณ์ ...จะเล่นการเมืองทั้งที่ต้องเตรียมทุกอย่างให้พร้อม ...หากเป็นเช่นนี้ คงต้องร้องเพลง ถอยดีกว่าครับ

สื่อสารเรื่องการสอบ

เหมวดี บรรเทา*

สื่อสารเรื่องการสอบหลาย ๆ ฉบับที่ผ่านมาเคยนำเรื่องทุนประเภทต่าง ๆ มานำเสนอบ้างแล้ว โดยประเภททุนที่เคยนำเสนอจะเป็นทุนสำหรับบุคคลทั่วไป แต่ยังไม่เคยนำเสนอเรื่องทุนสำหรับผู้ที่เป็นข้าราชการโดยเฉพาะ หรือที่เรียกกันว่าทุนพัฒนาข้าราชการ ทุนประเภทนี้น่าจะเป็นทุนที่ผู้อ่านหลาย ๆ คนให้ความสนใจในฐานะที่เป็นผู้ที่อยู่ในแวดวงข้าราชการพลเรือน จึงได้นำเรื่องนี้มาเสนอในฉบับนี้ และเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ได้นำเรื่องนี้มาเสนอก็คือเพราะในปัจจุบันการรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการเพื่อรับทุนได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการและขั้นตอนให้มีความกระชับและให้โอกาสส่วนราชการเจ้าของทุนเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้รับทุนมากขึ้น ซึ่งแม้จะได้มีการเปลี่ยนแปลงมาระยะหนึ่งแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีผู้ที่อาจจะไม่ทราบและไม่เข้าใจสอบถามเข้ามาอยู่บ่อยครั้ง

เดิมสำนักงาน ก.พ. จะเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกผู้มีสิทธิได้รับทุนให้แก่ส่วนราชการ โดยผู้สมัครซึ่งเป็นข้าราชการในส่วนราชการต่าง ๆ

หากสนใจสมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อรับทุนจะต้องติดต่อและยื่นใบสมัครมาที่สำนักงาน ก.พ. เมื่อสำนักงาน ก.พ. ตรวจสอบสมบัติจากใบสมัครและหลักฐานต่าง ๆ แล้วจะประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบข้อเขียน ซึ่งผู้สมัครคัดเลือกต้องเข้ารับการทดสอบข้อเขียนวิชาภาษาอังกฤษ TOFEL ITP ยกเว้นผู้ที่มีผลคะแนนภาษาอังกฤษ TOFEL ไม่ต่ำกว่า ๕๕๐ (Paper-based) หรือไม่ต่ำกว่า ๒๑๓ (Computer-based) สามารถใช้ผลคะแนนภาษาอังกฤษดังกล่าวสมัครเพื่อรับการคัดเลือกได้ ผู้ที่ผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกกำหนด จะมีสิทธิเข้ารับการประเมินความเหมาะสมเพื่อคัดเลือกให้เป็นผู้รับทุนต่อไป

ในปัจจุบันการคัดเลือกข้าราชการเพื่อรับทุนพัฒนาข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ส่วนราชการเจ้าของทุนจะเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกเอง ทำให้เกิดความคล่องตัว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการทดสอบ TOFEL ITP ของผู้เข้ารับการคัดเลือก ผู้สมัคร

* นักวิชาการสอบ ๔ ศูนย์สรรหาและเลือกสรร สำนักงาน ก.พ.

สามารถติดต่อและสมัครโดยตรงกับส่วนราชการ
เจ้าของทุน โดยการคัดเลือกข้าราชการเพื่อรับทุน
มีขั้นตอนในการดำเนินการคือ เมื่อผู้สมัครส่งใบ
สมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อรับทุนต่อส่วนราชการ
เจ้าของทุน ส่วนราชการจะแต่งตั้งกรรมการคัดเลือก
เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกผู้สมัคร โดยอาจพิจารณา
คุณสมบัติของผู้สมัคร รวมทั้งอาจพิจารณาทดสอบ
ความรู้ ความสามารถและ/หรือประเมินความ
เหมาะสมของผู้สมัครตามที่เห็นเหมาะสม แล้ว
จึงประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือก

ผู้ผ่านการคัดเลือกจากส่วนราชการจะต้อง
ทดสอบภาษาอังกฤษ TOFEL ให้ได้คะแนนตาม
ที่กำหนด คือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๕๐
(Paper-based) หรือไม่ต่ำกว่า ๒๑๓ (Computer-

based) หรือทดสอบภาษาอังกฤษอื่น ๆ ที่ใช้
สำหรับการสมัครเข้าศึกษาในสถานศึกษาของ
ประเทศต่าง ๆ ตามที่กำหนด โดยผู้ที่มีรายชื่อ
เป็นผู้ผ่านการคัดเลือกที่มีคุณสมบัติถูกต้องครบ
ถ้วนและมีผลการทดสอบภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์
ที่กำหนด ซึ่งส่วนราชการได้เสนอชื่อให้เป็นผู้มี
สิทธิได้รับทุนต่อ ก.พ. เพื่อให้ก.พ. เห็นชอบแล้ว
เท่านั้นจึงจะถือว่าเป็นผู้มีสิทธิได้รับทุน

การรับสมัครคัดเลือกข้าราชการเพื่อรับทุน
พัฒนาข้าราชการนี้ จะเปิดรับสมัครปีละ ๑ ครั้ง
หากข้าราชการท่านใดสนใจจะสมัครเข้ารับการ
คัดเลือกก็คอยติดตามข่าวได้จากกระทรวงต้น
สังกัดของท่าน หรือทาง Website ของสำนักงาน
ก.พ. ที่ www.ocsc.go.th

ด้วยความปรารถนาดีจาก.....

ผู้แทนจำหน่าย

- พองจัดครบพร้อมฤทธิ์ฆ่าเชื้อ Mediklen Powder
- เครื่องไตเทียมรุ่น Surdial, Diamax
- ตัวกรองไตเทียม Cellulose Triacetate Dialyzer NIPRO-Japan
- Blood Line & AV-Fistula set NIPRO-Thailand
- เครื่องท่อนยาสำหรับผู้ป่วยหอบหืด Medix, U.K.
- ตู้เตรียมยาเคมีบำบัดของ Envair, U.K.

บริษัท โสภกิจวัฒน์ จำกัด

62/305-306 หมู่ 8 ก.รัตนาริเบศร์ ก.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

โทร. 0-2950-5240-6 โทรสาร 0-2950-5247

กฎระเบียบ และเรื่องที่น่ารู้

ธงชัย เจษฎาชีวิน*

พุทธศาสนสุภาษิตว่า อธิมาทน์ ทุกข์ โลก “ความเป็นหนี้ เป็นทุกข์ในโลก” ท่านข้าราชการที่ชอบกู้เงินเขาแล้วไม่ชำระหนี้ ภายในกำหนดเวลา เจ้าหนี้จึงได้ร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชาขอให้ดำเนินการในลักษณะต่างๆ เพื่อให้มีการชำระหนี้ และในบางรายผู้บังคับบัญชาได้ใช้ดุลพินิจลงโทษทางวินัยข้าราชการด้วย ซึ่งเป็นที่กังขาและคับข้องใจแก่ข้าราชการเป็นอย่างมาก เพราะเห็นว่าการเป็นหนี้เงินกู้เป็นเรื่องส่วนตัว มิได้เกี่ยวข้องกับทางราชการแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้บังคับบัญชาดำเนินการช่วยเหลือเจ้าหนี้เพื่อให้มีการชำระหนี้ก็น่าจะไม่ถูกต้อง อีกทั้งการลงโทษทางวินัยข้าราชการในกรณีดังกล่าว น่าจะไม่เป็นธรรมและไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วย

จึงขอเรียนให้ทราบว่า ท่านเข้าใจผิดแล้ว เพราะการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการ

กรณีเป็นหนี้เงินกู้และไม่ชำระหนี้ นั้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๙๙ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติว่า “ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย” และวรรคเจ็ด ยังได้บัญญัติอีกว่า “ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ และตามหมวด ๕ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย” จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา เมื่อทราบกรณีกระทำผิดและพิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลตามที่มีการกล่าวหา หากผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเว้นไม่

* นิตกร ๘ สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.พ.

ดำเนินการทางวินัย หรือดำเนินการทางวินัยโดยไม่
สุจริต กรณีก็ถือได้ว่าผู้บังคับบัญชานั้นกระทำ
ผิดวินัยด้วย ซึ่งการที่ข้าราชการมีพฤติการณ์
เป็นหนี้เงินกู้และไม่ชำระหนี้ นั้น เป็นพฤติการณ์
ที่อาจมีผลกระทบต่อภาพพจน์ชื่อเสียงของ
ทางราชการอันอาจพิจารณาว่าเป็นความผิด
วินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐานประพฤตชั่วได้ ตาม
มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “ข้าราชการ
พลเรือนสามัญต้องรักษาชื่อเสียงของตน และ
รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
ของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ
อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่ว” ดังนั้น การที่
ผู้บังคับบัญชาจะพิจารณาดำเนินการทางวินัย
แก่ข้าราชการที่มีพฤติการณ์ไม่ชำระหนี้เงินกู้
หรือไม่ จึงต้องพิจารณาจากรายละเอียดและข้อ
เท็จจริงของพฤติการณ์เป็นแต่ละกรณีไปว่า
พฤติการณ์นั้นมีลักษณะเป็นการกระทำผิดวินัย
ฐานประพฤตชั่วอย่างไร หรือไม่ด้วย

อนึ่ง การที่ข้าราชการมีพฤติการณ์ไม่
ชำระหนี้เงินกู้ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพพจน์ชื่อ
เสียงของทางราชการนั้น เป็นพฤติการณ์ที่ทาง
ราชการไม่พึงประสงค์ และเป็นพฤติการณ์ที่
ไม่ชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรม ดังนั้น การ
ที่ผู้บังคับบัญชาดำเนินการเพื่อให้มีการชำระหนี้
จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาใน
การดูแลระมัดระวังให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
ปฏิบัติตามวินัยตามบทบัญญัติของมาตรา ๙๙
แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าวข้างต้นด้วย

ก.พ. ได้กำหนดแนวทางการพิจารณา
ความผิดวินัยฐานประพฤตชั่วไว้ ๓ ประการ คือ

๑. เกียรติของข้าราชการ ซึ่งพิจารณา
จากแนวความคิดที่ว่าข้าราชการสมควรปฏิบัติ
ตนให้เป็นที่ยกย่อง นับถือ ศรัทธาแก่ประชาชน
ทั่วไป เนื่องจากข้าราชการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ในการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายของรัฐบาล
ข้าราชการจึงต้องปฏิบัติตนให้อยู่ในความดีงาม
และเหมาะสมกับเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่

๒. ความรู้สึกของสังคม ซึ่งพิจารณาจาก
พฤติการณ์แห่งการกระทำในกรณีไม่ชำระหนี้
ว่า พฤติการณ์อย่างใดที่ประชาชนหรือผู้บังคับ
บัญชาได้ทราบแล้วรู้สึกว่าเป็นการประพฤตชั่ว
เพียงใด หรือไม่

๓. เจตนาในการกระทำ ซึ่งพิจารณาโดย
คำนึงถึงพฤติการณ์ที่ไม่ชำระหนี้ดังกล่าวเป็น
การกระทำหรือละเว้นกระทำ และประสงค์ต่อ
ผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผลของการกระทำหรือ
ละเว้นกระทำนั้นหรือไม่

ดังนั้น การที่ผู้บังคับบัญชาจะพิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการที่มีพฤติการณ์
ไม่ชำระหนี้ นั้น จึงต้องพิจารณาจากแนวทาง
ดังกล่าวข้างต้น เช่นพิจารณาว่าข้าราชการผู้กระทำ
ผิดวินัยนั้น ดำรงตำแหน่งใด รายละเอียดและ
ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการเป็นหนี้ นั้นเป็นอย่างไร
มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างไรที่ไม่ชำระหนี้
และผลของการไม่ชำระหนี้ดังกล่าวกระทบต่อ
ภาพพจน์ชื่อเสียงของทางราชการเพียงใด หรือไม่

ทั้งนี้ การพิจารณาดังกล่าวจะต้องพิจารณาจากรายละเอียดและข้อเท็จจริงเป็นแต่ละกรณีไป

สำหรับคอลัมน์ กฎ ระเบียบ และเรื่องที่น่ารู้
ในวารสารข้าราชการฉบับนี้ ขอเสนอเรื่องดังนี้

ข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินรายได้จากการจัดฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘

ด้วยปัจจุบันส่วนราชการมีภารกิจหน้าที่ในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนในประเทศให้เพิ่มพูนความรู้และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต และการปฏิบัติงาน แต่การดำเนินการดังกล่าวมีข้อจำกัดด้านงบประมาณทำให้ส่วนราชการต้องมีการจัดเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมไว้ใช้จ่ายในการดำเนินงาน

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว จึงเห็นสมควรกำหนดข้อบังคับกระทรวงการคลัง เพื่อให้ส่วนราชการสามารถเก็บเงินรายได้จากการจัดฝึกอบรมไว้ใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมได้ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่รีบดำเนินการและไม่มีการตั้งงบประมาณไว้ หรือตั้งงบประมาณไว้ แต่ไม่เพียงพอ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคสอง(๒) แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๔๙๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงกำหนดข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินรายได้จากการจัดฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป (ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘)

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“การจัดฝึกอบรม” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ หรือ

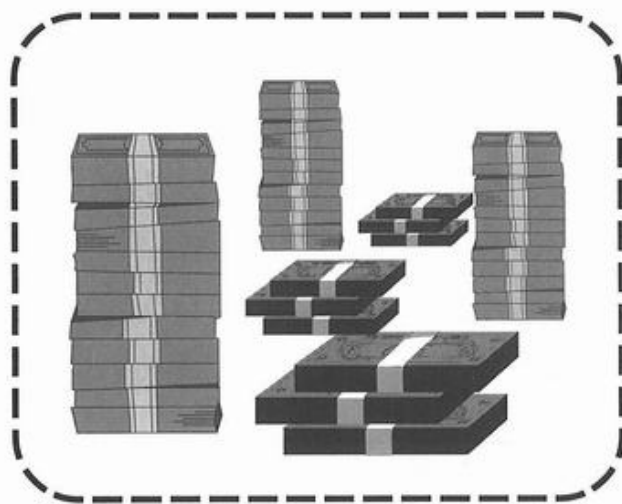
ประสบการณ์ด้วยการอบรมสัมมนา โดยมี วัตถุประสงค์โครงการและหลักสูตรเพื่อพัฒนา บุคคล และหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

“งานรายได้จากการฝึกอบรม” หมายความว่า เงินค่าลงทะเบียน หรือค่าธรรมเนียมที่ส่วนราชการเรียกเก็บจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม

“ผู้เข้ารับการฝึกอบรม” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างของทางราชการ หรือบุคคลอื่นซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่จัดฝึกอบรมนั้น

ข้อ ๕ ให้หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายหักเงินรายได้จากการจัดฝึกอบรมในแต่ละครั้ง ไว้ใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมในกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องรีบดำเนินการ และไม่มีงบประมาณไว้หรือ ใช้งบประมาณไว้แต่ไม่เพียงพอ ได้เท่าที่จ่ายจริง

ข้อ ๖ เงินที่เก็บไว้ตามข้อ ๕ ให้นำฝากธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ชื่อบัญชี “เงินค่า

ใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมของ (ชื่อส่วนราชการ)”

ข้อ ๗ การจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมให้ใช้จ่ายโดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ

ข้อ ๘ เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการจัดฝึกอบรมแต่ละครั้งให้นำเงินค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมที่เหลืออยู่ส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินภายใน ๓๐ วัน

ข้อ ๙ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำเงินส่งคลัง การพัสดุ การบัญชี และวิธีปฏิบัติอื่นใดที่ยังไม่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ กรณีที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๑ ให้รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน เป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๒ กรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้อนุญาตให้ส่วนราชการใดเก็บเงินรายได้จากการจัดฝึกอบรมไว้ใช้จ่ายก่อนบังคับใช้ข้อบังคับนี้ ให้ส่วนราชการนั้นยังคงถือปฏิบัติตามที่ได้รับอนุญาตนั้นต่อไป เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หลักเกณฑ์และขั้นตอนการใช้บัตรเครดิต สำหรับหน่วยงานราชการ

ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๕.๒/ว๙๙ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๗ ได้อนุมัติให้ส่วนราชการจัดทำบัตรเครดิตและเบิกจ่ายเงินงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิตตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป นั้น

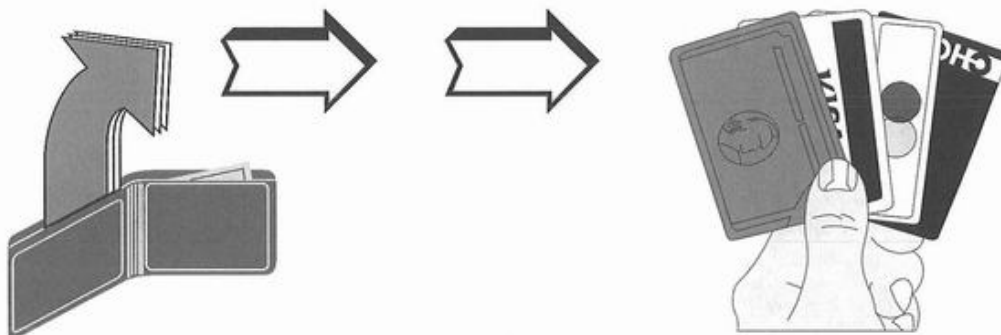
กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้ส่วนราชการและข้าราชการมีความสะดวกคล่องตัวในการใช้บัตรเครดิตให้ครอบคลุมประเภทค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมในต่างประเทศ จึงให้ยกเลิกหลักเกณฑ์และขั้นตอนการใช้บัตรเครดิตสำหรับหน่วยงานราชการตามนัยข้อ ๓ ของหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค. ๐๔๐๕.๒/ว๙๙ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓ ให้เบิกค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิตจากเงินงบประมาณได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๓.๑ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยกเว้น ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางที่เบิกในลักษณะเหมาจ่าย

๓.๒ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ยกเว้น ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางที่เบิกในลักษณะเหมาจ่าย และค่าสมนาคุณวิทยากร

ทั้งนี้ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป โดยแจ้งเวียนให้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๕.๒/ว๙๓ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๘

ประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง การกำหนดสถาบันการเงินเพื่อสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้าน

ตามที่พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้มีผลใช้บังคับแล้ว และ
มาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ ได้กำหนดให้
กระทรวงการคลังกำหนดสถาบันการเงินเพื่อ
สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านนั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔
แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
จึงกำหนดสถาบันการเงินเพื่อสิทธิในการเบิก
ค่าเช่าบ้าน ดังนี้

๑. ธนาคารพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วย
ธนาคารพาณิชย์

๒. รัฐวิสาหกิจที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับ
การเคหะหรือดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการให้กู้ยืม
เงินเพื่อเช่าซื้อบ้านหรือผ่อนชำระราคาบ้าน

๓. สหกรณ์ที่จดทะเบียนตามกฎหมาย
ว่าด้วยสหกรณ์ และมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนิน
กิจการเกี่ยวกับการเคหะ

๔. บริษัทบริหารสินทรัพย์ตามพระราช
กำหนดบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งดำเนิน
กิจการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ
ของสถาบันการเงินตามข้อ ๑

๕. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ

๖. ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย
ตามพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่ง
ประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ (ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่
๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ ประกาศ ณ วันที่ ๒๓
มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๘)

ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้ กระทรวงการคลังตรวจสอบ

ตามที่กระทรวงการคลังอาศัยข้อกำหนดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๗ วรรคสอง ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ฉบับลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๑๑๑ ง วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานของรัฐตามความหมายของพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๓๐.๖/ว๑๓๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๔ นั้น

บัดนี้ กระทรวงการคลังได้ยกเลิกประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าว และได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๔๑ ง วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ พร้อมทั้งกำหนดแบบให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดที่ไม่ต้องส่งให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ เพื่อรายงานให้กระทรวงการคลังทราบต่อไป

สำหรับการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน กระทรวง

การคลังขอเรียนชักชวนความเข้าใจ ดังนี้

๑. กรณีความเสียหายเกิดขึ้นแก่หน่วยงานของรัฐ อันมีสาเหตุและค่าเสียหายเป็นไปตามนัยประกาศกระทรวงการคลัง ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดหรือการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเสร็จสิ้นแล้ว แต่ยังมีได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบนับตั้งแต่วันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ หน่วยงานของรัฐไม่ต้องส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ

๒. สำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องส่งให้กระทรวงการคลังตรวจสอบตามข้อ ๑ ให้

หน่วยงานของรัฐรวบรวมรายงานให้กระทรวงการคลังทราบทุกระยะ ๓ เดือน ตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด

๓. ในกรณีที่เกิดความสงสัยและเห็นสมควรกระทรวงการคลังอาจเรียกสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องส่งให้กระทรวงการคลังดังกล่าว เพื่อตรวจสอบได้ตามความเหมาะสม

ประกาศกระทรวงการคลังและแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด ตลอดจนเหตุผลในการออกประกาศหน่วยงานของรัฐ สามารถค้นหาและตรวจสอบได้ที่ www.cgd.go.th โดยได้เวียนให้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค. ๐๕๐๖.๒/ว๙๘ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

ตรวจสอบที่
www.cgd.go.th

การขอหนังสือเดินทางทูตและราชการ

ตาที่กระทรวงการต่างประเทศได้เปิดบริการรับคำร้องขอหนังสือเดินทางทูตและราชการอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-passport ตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ที่อาคารกรมการกงสุล ถนนแจ้งวัฒนะเพียงแห่งเดียว ภายใต้โครงการนำร่องนั้น

กระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งเวียนให้ทราบตามหนังสือที่ กต ๐๓๐๕/ว๘๙๖๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ ว่า ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป กระทรวงการต่างประเทศจะเปิดบริการรับคำร้องหนังสือเดินทางทูตและราชการอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติมที่ สำนักงานสาขาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สำนักงานในต่างจังหวัด รวมทั้งสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลไทยในต่างประเทศทุกแห่ง ดังนี้

- เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ สำนักงานสาขางานาและสำนักงานสาขาปิ่นเกล้า
- ต่างจังหวัด ได้แก่ สำนักงานสาขา เชียงใหม่ ขอนแก่น และหาดใหญ่
- สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุล ใหญ่ในต่างประเทศ ๘๖ แห่ง

ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศ ได้แจ้งรายละเอียดและขั้นตอนการยื่นคำร้องขอหนังสือ

เดินทางทูตและราชการ ดังนี้

๑. การขอหนังสือเดินทางทูตและราชการ

๑.๑ ผู้ยื่นคำร้องต้องมาดำเนินการด้วยตนเอง เพื่อเก็บข้อมูลชีวภาพบันทึกลงใน Microchip ได้แก่ ภาพใบหน้า และลายนิ้วมือ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- ตรวจสอบเอกสารและรับบัตรคิว
- พบเจ้าหน้าที่เพื่อวัดส่วนสูง เก็บข้อมูลชีวภาพ เก็บลายพิมพ์นิ้วมือด้วยเครื่องสแกนเนอร์ ด้วยนิ้วชี้ขวาและซ้ายข้างละ ๒ ครั้ง และถ่ายรูป ๒ ครั้ง

- แจ้งความประสงค์ที่จะขอรับเล่มทางไปรษณีย์

- ลงชื่อในคำร้อง
- ชำระเงินค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทางและค่าส่งไปรษณีย์ (๓๕ บาท)

- รับใบเสร็จรับเงินและใบนัดรับเล่ม

๑.๒ เอกสารที่ต้องนำมายื่น

- หนังสือมาจากต้นสังกัดระดับปลัดกระทรวง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายถึงปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ขอให้ออกหนังสือเดินทางโดยแจ้งการอนุมัติให้ผู้ร้องเดินทางไปราชการ ณ ต่างประเทศ ประเทศใดพร้อมกำหนดการเดินทาง

- สำเนาบันทึกอนุมัติตัวบุคคลให้เดินทางไปราชการต่างประเทศ

- บัตรประจำตัวข้าราชการที่มีเลข ๑๓ หลัก หรือบัตรประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก หากบัตรประจำตัวข้าราชการไม่มีเลข ๑๓ หลัก ให้นำสำเนาทะเบียนบ้านมาแสดง

๑.๓ ค่าธรรมเนียม ๑,๐๐๐ บาท (สามารถนำใบเสร็จรับเงินเป็นหลักฐานเบิกคืนจากหน่วยงานต้นสังกัด) สำหรับหนังสือเดินทางชุดได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม

๑.๔ หนังสือเดินทางราชการมีอายุไม่เกิน ๕ ปี หรือเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้หนังสือเดินทางราชการ หรือผู้ถือขาดคุณสมบัติที่จะถือหนังสือเดินทางราชการ ทั้งนี้หนังสือเดินทางชุดและราชการไม่สามารถต่ออายุและจะนำไปใช้ในการเดินทางส่วนตัวไม่ได้

๑.๕ การรับเล่มหนังสือเดินทางจะใช้เวลา ๒ วันทำการไม่นับวันยื่น ในกรณีที่ไม่สามารถมารับได้ด้วยตนเอง สามารถมอบอำนาจ

ให้ผู้อื่นมารับแทนได้

๑.๖ กรณีที่ยื่นคำร้องขอหนังสือเดินทางชุดและราชการพร้อมหนังสือนำวีซ่า เพื่อนำไปยื่นต่อสถานทูตสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และกัมพูชา ต้องยื่นสำเนาหนังสือที่มีถึงปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ๑ ชุด

๒. การยื่นคำร้องขอหนังสือนำวีซ่า

๒.๑ หนังสือนำจากต้นสังกัดระดับปลัดกระทรวงหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายถึงปลัดกระทรวงการต่างประเทศ แจงอนุมัติให้ผู้ร้องเดินทางไปราชการ ณ ประเทศใด และกำหนดการเดินทาง พร้อมขอให้ออกหนังสือนำขอวีซ่าจากสถานทูตที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ สำเนาบันทึกอนุมัติตัวบุคคลให้เดินทางไปราชการต่างประเทศ

๒.๓ สำเนาหนังสือเดินทาง (หนังสือเดินทางต้องมีอายุไม่น้อยกว่า ๖ เดือน)

๒.๔ กำหนดวันการรับหนังสือนำวีซ่า ๒ วันทำการ ไม่นับวันยื่น

การเบิกค่าพาหนะรับจ้างกรณีการเดินทางข้ามเขตจังหวัด

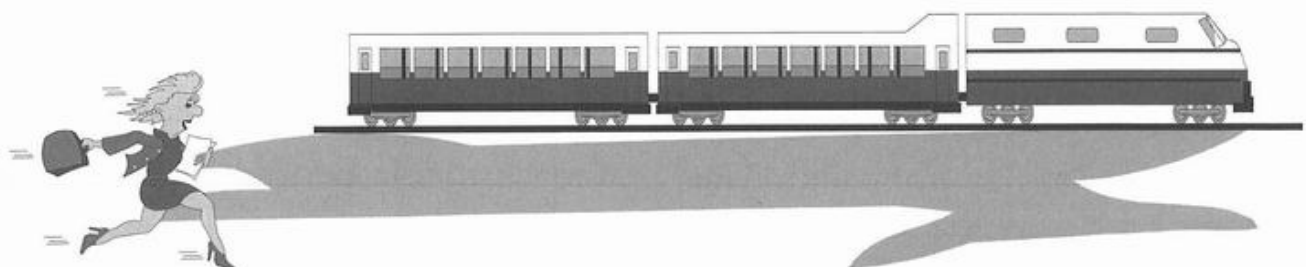
ตาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๒/ว๓๗ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๓๖ กระทรวงการคลังอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดหลักเกณฑ์การเบิกค่าพาหนะรับจ้างกรณีการเดินทางข้ามเขตจังหวัด ระหว่างสถานที่อยู่ ที่พัก หรือสถานที่ปฏิบัติราชการ กับสถานียานพาหนะประจำทาง หรือกับสถานที่จัดพาหนะที่ต้องใช้ในการเดินทางไปยังสถานที่ปฏิบัติราชการนั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขอัตราการเบิกจ่ายให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยให้ยกเลิกหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าว และให้ใช้หลักเกณฑ์การเบิกค่าพาหนะรับจ้างกรณีผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๖ ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ข้าราชการตุลาการ ซึ่งรับเงินเดือนชั้น ๑ ขึ้นไป ข้าราชการอัยการซึ่งรับเงินเดือนชั้น ๒ ขึ้นไป หรือข้าราชการทหารซึ่งมียศพันโท

นาวาโท นาวาอากาศโทขึ้นไป หรือข้าราชการตำรวจซึ่งมียศพันตำรวจโทขึ้นไป เดินทางข้ามเขตจังหวัดระหว่าง สถานที่อยู่ ที่พัก หรือที่ปฏิบัติราชการกับสถานียานพาหนะประจำทางหรือกับสถานที่จัดยานพาหนะที่ต้องใช้ในการเดินทางไปยังสถานที่ปฏิบัติราชการ และในเส้นทางนั้น ไม่มียานพาหนะประจำทางระหว่างจังหวัดให้บริการ ดังนี้

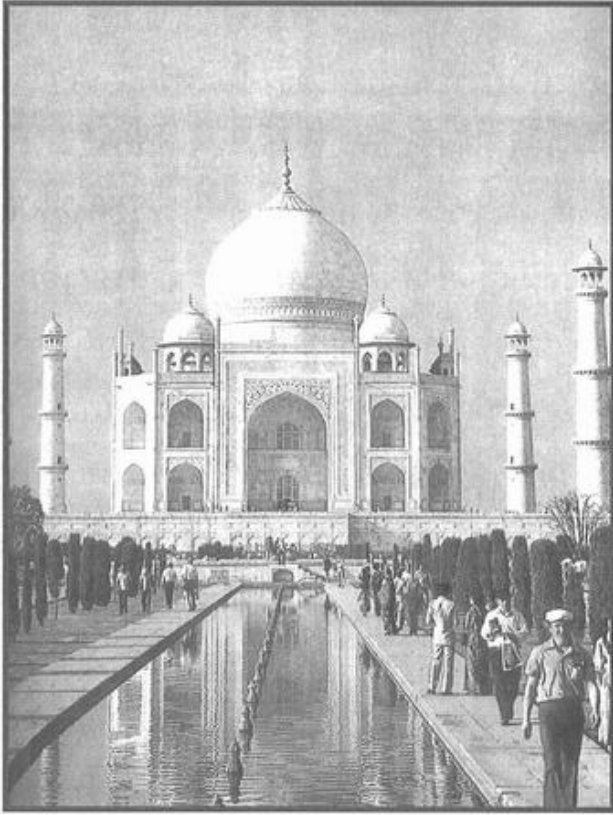
๑. การเดินทางข้ามเขตจังหวัดระหว่าง กรุงเทพฯ กับจังหวัดที่มีเขตติดต่อกองทัพฯ ให้ผู้เดินทางไปราชการเบิกค่าพาหนะรับจ้างได้เท่าที่จ่ายจริง ภายในวงเงินเที่ยวละไม่เกิน ๔๐๐ บาท

๒. การเดินทางข้ามเขตจังหวัดอื่นๆ นอกเหนือจากข้อ ๑ ให้ผู้เดินทางไปราชการเบิกค่าพาหนะรับจ้างได้เท่าที่จ่ายจริง ภายในวงเงินเที่ยวละไม่เกิน ๓๐๐ บาท (โดยแจ้งเวียนให้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๐๙.๖/ว ๑๒๗ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๘)

แนะแนวการศึกษาต่อต่างประเทศ

ทิพย์ภรณ์ กุ๊กไชยยิ่ง*

สืบเนื่องมาจากการที่รัฐบาลไทยได้เปิดการค้าเสรีกับประเทศอินเดียและประกอบกับประเทศอินเดียในปัจจุบันนี้เป็นที่น่าสนใจในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาด้าน IT (Information Technology) และ Computer Science แม้ว่าอินเดียเป็นประเทศที่ไม่เจริญในด้านต่างๆ เท่าสหรัฐอเมริกาและยุโรป แต่ด้านการศึกษาของอินเดียนั้นสามารถเทียบเท่าประเทศเหล่านี้ได้ ซึ่งสิ่งที่ดึงดูดใจนักศึกษาต่างชาติให้ไปศึกษาต่อในอินเดียนั้นก็คือค่าใช้จ่ายในการศึกษาซึ่งถูก

กว่ามาก เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาและยุโรป ด้วยเหตุนี้ประเทศอินเดียจึงเป็นประเทศที่น่าสนใจและน่าจับตามองอยู่ในขณะนี้

ในตอนต้นนี้ ใคร่ขอเสนอข้อมูลการศึกษาโดยทั่วๆ ไปของประเทศอินเดียพอเป็นสังเขป ดังนี้ :-

การศึกษาในอินเดียเป็นแบบ ๑๐+๒+๓ (หรือ ๔) ได้แก่

Grade 1-10

+ Pre University อีก ๒ ปี

+ ปริญญาตรี ๓ หรือ ๔ ปี หากเรียนสาขาวิชา Tourism ใช้เวลา ๔ ปี (เนื่องจากต้องฝึกงานอีก ๑ ปี จึงเป็น ๔ ปี) สาขาวิศวกรรมศาสตร์ใช้เวลาเรียน ๔ ปี เช่นเดียวกัน

สำหรับนักเรียนไทยหากจะไปเรียนต่อในระดับมัธยมต้น ควรเริ่มเรียนที่ Grade 7 (เทียบเท่า ม. ๑ ของไทย) เนื่องจากนักเรียนไทยต้องใช้เวลาในการเรียนภาษาฝรั่งเศสด้วย อินเดียจะไม่รับนักเรียนเข้าเรียนใน Grade 10 ส่วน Grade 9 นักเรียนไทยต้องมีผลการเรียนดีมากจึงจะเข้าเรียนได้ สำหรับ Grade 10 การเข้าเรียนจะยากมาก เพราะต้องสอบข้อสอบของ

* ฝ่ายติดต่อลูกค้าต่างประเทศ บริษัท Piemonte

คณะกรรมการ (Board) ในอินเดียจะเริ่มเรียน
วิชาคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ ตั้งแต่
Grade 8 โดยการแยกวิชาเรียนเน้นแต่ละวิชา
ตั้งแต่แรก

ในประเทศอินเดีย เรียกการศึกษาในระดับ
ต่าง ๆ แตกต่างกันไป เช่น

Grade 1-4 เรียกว่า Primary School

Grade 5-7 เรียกว่า Middle School

Grade 8-10 เรียกว่า High School

โดยใน Grade 7 ต้องเริ่มเรียนภาษาฝรั่งเศส
ในระดับนี้ หากนักเรียนไทยไปเริ่มเรียนตั้งแต่
Grade 9 เป็นต้นไป จะทำให้ขาดการเรียนภาษา
ฝรั่งเศส ซึ่งในประเทศอินเดียจะบังคับให้นักเรียน
เรียนภาษาฝรั่งเศสกับภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาที่สาม
(เช่น ภาษาฮินดี ภาษาทมิฬ ฯลฯ) เป็นวิชาบังคับ
ให้เรียนด้วย

ส่วนในระดับ Pre-University ใช้เวลาเรียน
๒ ปี จำเป็นต้องเรียนต่อภาษาฝรั่งเศส และภาษา
อังกฤษ อีก ๑ วิชา (บังคับ) และจะมีวิชาให้เลือก
อีก ๓-๔ วิชา สรุปว่า ในระดับ Pre-University
จะเรียนวิชาหลัก (บังคับ) ๔ วิชา ส่วนระดับ
ปริญญาตรี เรียนวิชาหลัก (บังคับ) ๓ วิชา

๓ หรือ ๔ วิชานี้เรียกว่าเป็น Major เนื่องจาก
ใช้เรียนต่อในชั้นสูงต่อไปได้ และเมื่อจบ High
School หรือระดับปริญญาตรีที่ประเทศอินเดียแล้ว
ก็สามารถไปศึกษาต่อในทุก ๆ ประเทศได้

สาขาวิชาที่น่าสนใจไปศึกษาในประเทศ
อินเดีย ได้แก่ Computer Science, Ayurvedic,

Medicine, Nursing, Pharmacy, Aeronautical
Engineering

สายศิลป์ เช่น History, Economics,
Sociology, Philosophy, Political Science

สายวิทย์ เช่น Chemistry, Zoology, Botany,
Physics Statistic, Computer, Bio Technology

สาย Commerce เช่น Economics,
Commerce, Accountancy, Statistics

การสมัครเข้าเรียน

สามารถซื้อใบสมัครได้เมื่อทางโรงเรียนเปิด
ขาย โดยตรวจสอบว่านักเรียนจะต้องไปสอบวันใด
วิชาที่ต้องสอบเข้า คือ คณิตศาสตร์และภาษา
อังกฤษ ส่วนข้อสอบจะเป็นแบบอัตนัย ไม่มี
แบบปรนัย นักเรียนต้องเขียนเรียงความภาษา
อังกฤษตามหัวข้อเรื่องที่กำหนด เมื่อสอบผ่าน
แล้วจึงจะชำระค่าเล่าเรียน ค่าหอพัก ค่าเสื้อผ้า

ค่านั่งเรือ ฯลฯ โดยชำระเงินผ่านธนาคารภายใน
ระยะเวลาที่กำหนด

การศึกษาในระดับ Pre-University (PU)
(หรือ ม. ๕ , ม. ๖ ของไทย) คือหลังจากจบ Grade
10 แล้ว ในชั้นนี้นักเรียนต้องเลือกว่าจะเรียน Arts,
Science หรือ commerce และภาษาที่ ๒ นักเรียน
ต้องเลือกอาจจะเป็น Additional English, French,
German หรือภาษาท้องถิ่น (เช่น ภาษาฮินดี) ต้อง
เรียนทุกคน การจะได้รับตอบรับเข้าเรียนระดับ PU
จะขึ้นอยู่กับทางโรงเรียน สำหรับการสมัครเข้าเรียน
ระดับ PNC นักเรียนไม่ต้องสอบข้อเขียน แต่ต้อง
สอบสัมภาษณ์

กำหนดเวลาสมัครเข้าศึกษา

ระดับปริญญาตรี สมัครเข้าเรียนประมาณ
เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน

ระดับปริญญาโท สมัครเข้าเรียนเดือน
กรกฎาคม เริ่มเรียนเดือนสิงหาคม

ระดับปริญญาตรี วิชาวิศวกรรมศาสตร์
เรียนเดือนกันยายน

เอกสารที่ใช้ในการสมัครเข้าเรียน

1. Marks Card
2. Transfer Certificate
3. Migration Certificate
4. รูป
5. ใบรับรองว่าจบเทียบเท่า Grade 12
(สำหรับผู้ที่เรียนต่อปริญญาตรี)

เอกสารทุกฉบับต้องประทับตรารับรอง

จากสถานกงสุลและสถานทูตอินเดียและต้องใช้
เอกสารตัวจริงทั้งหมด เมื่อทำตามขั้นตอนจน
โรงเรียนรับและได้ใบตอบรับแล้วจึงนำใบตอบ
รับจากสถาบันมาขอ Visa

ในการสมัครเข้าศึกษา หากไม่สามารถ
ติดต่อเองได้ควรจะติดต่อกับ agency ที่ไว้ใจได้

คุณสมบัติผู้เรียน

ระดับปริญญาตรีจบ Grade 12 ให้กระทรวง
ศึกษาธิการออกหนังสือรับรอง ม.๖ = G12 (ระบุ)

ระดับปริญญาโท

๑. สำเร็จปริญญาตรี คะแนน ๖๐% ขึ้นไป
๒. TOEFL/GMAT อาจมีการสอบอื่นๆ

ให้เลือกว่า

ปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตร์ จะสมัครผ่าน
ผู้ประกอบการกับนักเรียนต่างประเทศ (ที่ทราบ
คุณสมบัติที่จะตัดสินใจรับเข้าเรียนได้)

หลักสูตรการศึกษา

ปริญญาตรีใช้เวลาเรียน ๓ ปี จะรับนักเรียน
ที่จบ Grade 12 หรือ PNC แล้วนักเรียนจะ
ต้องเลือกว่าจะสมัครเรียน Arts, Science หรือ

Commerce ไม่
ต้องสอบข้อ
เขียน ถ้าทาง
University
ตรวจสอบแล้ว
ว่านักเรียนไม่
ได้จบการศึกษา
เทียบเท่า
Grade 12 ของ
เขา เขาก็จะไม่

รับเข้าเรียน

Tourism เรียน ๔ ปี เพราะปีสุดท้ายจะ
ฝึกงานด้วย

Engineering เรียน ๔ ปี ต้องสอบ CET
(Common Entrance Test)

ค่าใช้จ่าย

Non Indian Residence ต้องจ่ายค่า
Establishment

และอาจต้องจ่ายค่า Donation สำหรับสถาน
ศึกษาแต่ละแห่งด้วย

นักเรียนทุน ๓,๕๐๐-๔,๐๐๐ รูปี ที่พัก
ข้างนอก + ค่าอาหารต่างหาก

ค่าเช่าอพาร์ทเมนต์ต้องชำระล่วงหน้า
๑ ปี ติดต่อเองค่อนข้างยาก

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาขึ้นอยู่กับสาขาวิชา
สถาบัน ค่าที่พักขึ้นอยู่กับสถาบัน

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาวิชาคอมพิวเตอร์สูง
กว่าวิชาอื่น

ความเป็นอยู่

☞ ควรคบเพื่อนชาวอินเดีย จะช่วยเรื่อง
การเรียนของเรา

☞ อาหาร มี ถั่ว ผัก โรตี่

☞ ไม่มั่งสะวิรัต ทานเนื้อได้ทุกชนิด (เน้น
เนื้อแกะ วัว ไก่)

☞ เสื้อผ้าที่จะนำไปต้องเรียบร้อย ไม่ใช่
สายเดี่ยว กางเกงขาสั้น อากาศเย็นใส่สูท และ
Jacket ทนาๆ

☞ การศึกษา ให้เลือกทางได้มากกว่าทาง
เหนือ จะใช้ภาษาอังกฤษมากกว่า

☞ ทางเหนือ Conversation (สั้น)

☞ ทางใต้ มาจากหลายที่ มาจากทั่ว
ประเทศ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ไม่ใช่
ฮินดี เป็นภาษาราชการ

โรงเรียนและ College จะมีทั้งมีหอพัก
และไม่มี ถ้าเป็นแบบสหศึกษาหอพักชาย-หญิง
จะแยกกัน นักเรียนอยู่หอจะไม่ต้องกังวลเรื่อง
อาหาร เพราะที่ห้อมีอาหารให้ด้วย โรงเรียนที่ไม่มี
หอพักนักเรียนอาจจะเข้าบ้านอยู่เองหรืออยู่แบบ
PG (Paying Guest) และทำอาหารเอง ถ้าโรงเรียน
เป็นฮินดู อาหารจะเป็นมังสะวิรัตหอพักในโรงเรียน
จะมีจำกัด

ภูมิอากาศ

อินเดียเป็นประเทศที่กว้างใหญ่ ประชากร
มาก มีสภาพอากาศแตกต่างกัน คือ มีที่ที่มีหิมะตก
อากาศร้อนจัด เย็นจัด และอากาศดี ขึ้นอยู่กับ
แต่ละเมือง

ข่าว กบข

ตอน การยื่นเรื่องขอรับเงินคืนจากกบข.

ในเดือนตุลาคมนี้ มีสมาชิก กบข. ที่เกษียณอายุราชการเป็นจำนวนถึง ๔,๕๐๐ คน ซึ่ง กบข. ได้จัดเตรียมงบประมาณที่ต้องจ่ายคืนไว้เรียบร้อยแล้ว ๒,๒๐๐ ล้านบาท ดังนั้นเพื่อความรวดเร็วในการรับเงินคืน ของสมาชิก กบข. ขอชี้แจงขั้นตอนและเอกสารการยื่นเรื่องขอรับเงินคืน ดังนี้

๑. สมาชิกติดต่อขอยื่นเรื่องรับเงินคืนที่หน่วยงานต้นสังกัด โดยมีเอกสารประกอบการยื่นเรื่อง คือ

กรณีเลือกรับบำเหน็จจากกระทรวงการคลัง

แบบฟอร์ม กบข. ๐๐๘/๑/๒๕๔๓

สำเนาหนังสือคำสั่งออก เจ้าหน้าที่หน่วยงานรับรองสำเนาถูกต้อง

สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากหน้าแรกของ

สมาชิก กรณีเลือกโอนเงินเข้าบัญชี พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

กรณีเลือกรับบำนาญจากกระทรวงการคลัง

แบบฟอร์ม กบข. ๐๐๘/๑/๒๕๔๓

สำเนาหนังสือส่งจ่ายบำนาญ เจ้าหน้าที่หน่วยงานรับรองสำเนาถูกต้อง

สำเนาหนังสือสั่งออก เจ้าหน้าที่หน่วยงานรับรองสำเนาถูกต้อง

สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากหน้าแรกของสมาชิก กรณีเลือกโอนเงินเข้าบัญชี พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

๒. หน่วยงานตรวจสอบสิทธิการรับเงินและความถูกต้องของเอกสาร พร้อมนำส่ง กบข.

๓. กบข. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและยอดเงินที่สมาชิกจะได้รับ

๔. จ่ายเงินคืนแก่สมาชิกตามวิธีเลือกรับเงิน
ทั้งนี้ สมาชิกจะได้รับเงินคืนภายใน ๗ วัน
ทำการ หลังจากที่ได้ กบข. ได้รับเอกสารถูกต้อง
ครบถ้วน พร้อมกันนี้ กบข. ขอแจ้งให้ทราบอีก
ครั้งว่าสมาชิกจะมีสิทธิยื่นเรื่องขอรับเงินคืนได้
ต่อเมื่อผลของคำสั่งของท่านมีผลบังคับใช้แล้ว
เท่านั้น ดังนั้นสำหรับท่านที่เกษียณอายุราชการ
ในปีนี้จะสามารถยื่นเรื่องได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม
เป็นต้นไป

สำหรับผู้ที่กำลังจะเกษียณอายุราชการ
และต้องการใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ก็ควรเริ่มที่
จะคิดวางแผนการเงินกันบ้างได้แล้ว ดังนั้น กบข.
จึงขอแนะนำเทคนิคการเตรียมตัวจัดสรรแผน
การเงินเมื่อเข้าสู่วัยเกษียณให้ทราบเป็นแนวทาง
นั่นก็คือ ก่อนอื่นท่านต้องสำรวจตรวจตราดูว่า
หลังจากที่เราเกษียณอายุราชการแล้ว ท่านมี
ทรัพย์สิน หรือจะได้รับเงินอะไรบ้าง อาทิ เงินสด
อยู่ในธนาคาร จะได้รับเงินบำเหน็จบำนาญจาก

กระทรวงการคลัง ได้รับเงินจากกองทุนสำรอง
เลี้ยงชีพ กองทุนประกันสังคม หรือได้รับเงิน
คืนจาก กบข. รวมไปถึงมีทรัพย์สินสมบัติส่วนตัว
อื่น ๆ เมื่อรวบรวมได้แล้วก็พิจารณาว่า เพียงพอ
กับค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ไปตลอดชีพหรือไม่ และ
อยู่มีความสุขตามความเหมาะสมด้วย จากนั้น
ท่านก็ควรเริ่มศึกษาวิธีการบริหารเงินออมของ
ตนเองให้ถ่องแท้เพื่อความมั่นคงในชีวิตภายหลัง
เกษียณ โดยบางท่านอาจจะเริ่มต้นด้วยการนำ
เงินไปฝากธนาคารเพื่อรับดอกเบี้ยจากการฝาก
เงินธนาคาร การซื้อพันธบัตรรัฐบาล หรือแม้แต่
การลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน ซึ่งหาก
ท่านสนใจก็ควรศึกษาข้อมูลก่อนการลงทุน และ
รู้จักกระจายความเสี่ยงเพื่อลดความสูญเสียที่
อาจจะเกิดขึ้นกับเงินออมด้วย

นอกจากการลงทุนในตราสารหนี้ และ
ตราสารทุนแล้ว ยังมีการลงทุนด้วยวิธีการอื่น ๆ
อีกเช่น การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตประเภท
ที่จ่ายเงินเดือนให้ทุก ๆ เดือนไปตลอดชีวิต
หรือการออมเงินไว้ในกองทุนที่เปิดให้มีการ
ทยอยขอรับเงินคืนเป็นงวด ๆ ได้ เป็นต้น ซึ่ง
วิธีการต่าง ๆ ที่ได้บอกเล่าให้ท่านนั้นก็เพื่อเป็น
แนวทางในการเตรียมตัวสำหรับการเข้าสู่วัย
เกษียณอายุราชการอย่างมีความสุขและมั่นคง
นั่นเอง

หากสมาชิกมีข้อสอบถามเพิ่มเติมสามารถ
ติดต่อได้ที่ศูนย์บริการข้อมูล สมาชิก กบข.
๑๑๗๙ กต ๖ หรือ member@gpf.or.th

หนังสือที่สวัสดิการสำนักงาน ก.พ. พิมพ์จำหน่าย

๑.	คู่มือสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการ	ราคา	๗๐	บาท
๒.	การนำเสนองานที่มีประสิทธิผล	ราคา	๕๐	บาท
๓.	การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ	ราคา	๖๐	บาท
๔.	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ราคา	๙๐	บาท
๕.	พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ๒๕๓๘	ราคา	๙๐	บาท
๖.	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ ๒๕๔๗	ราคา	๙๐	บาท
๗.	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ ๒๕๒๖ และภาคผนวก	ราคา	๖๐	บาท
๘.	การประเมินผลการปฏิบัติงาน	ราคา	๘๐	บาท
๙.	ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ๒๕๑๗	ราคา	๗๕	บาท
๑๐.	พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๕๓๙	ราคา	๕๕	บาท
๑๑.	สูตรสำเร็จ...การเป็นวิทยากร	ราคา	๖๐	บาท
๑๒.	ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการลาศึกษาต่อในประเทศ	ราคา	๘๕	บาท
๑๓.	คู่มือการพัฒนาระบบการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์	ราคา	๖๐	บาท
๑๔.	คู่มือการประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม	ราคา	๑๒๐	บาท
๑๕.	ครรลองครองใจระหว่างหัวหน้ากับลูกน้อง	ราคา	๗๐	บาท
๑๖.	คำอธิบายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ ๒๕๒๖ พร้อมแก้ไข	ราคา	๑๒๐	บาท
๑๗.	การเขียนหนังสือติดต่อราชการและธุรกิจ	ราคา	๑๐๐	บาท
๑๘.	การทำบันทึกเสนอ การจดรายงานการประชุม การเขียนคำกล่าวในพิธี	ราคา	๘๐	บาท
๑๙.	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลา ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม	ราคา	๗๐	บาท
๒๐.	เทคนิคการนำเสนอเรื่องด้วยวาจา	ราคา	๙๐	บาท
๒๑.	คู่มือนักฝึกอบรมมืออาชีพ	ราคา	๑๕๐	บาท
๒๒.	พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	ราคา	๒๖๐	บาท
๒๓.	คู่มือการพัสดุ	ราคา	๑๐๐	บาท
๒๔.	เทคนิคการร่างกฎหมาย	ราคา	๑๕๐	บาท
๒๕.	รวมกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการ	ราคา	๑๕๐	บาท
๒๖.	ตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน	ราคา	๒๐๐	บาท
๒๗.	รวมกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ	ราคา	๑๕๐	บาท
๒๘.	รวมกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ	ราคา	๑๕๐	บาท
๒๙.	รวมกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน	ราคา	๑๕๐	บาท
๓๐.	รวมมติ ครม. มติ ก.พ. และระเบียบเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน	ราคา	๒๙๐	บาท
๓๑.	กฎ ก.พ. พร้อมด้วยหนังสือเวียน ก.พ.	ราคา	๓๕๐	บาท
๓๒.	คู่มือปริญญาและประกาศนียบัตรวิชาชีพ	ราคา	๒๘๐	บาท

มีจำหน่ายตามศูนย์หนังสือจุฬาฯ/ธรรมศาสตร์/เกษตรฯ ในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด
หรือสั่งซื้อโดยตรงหรือสนใจติดตามทางเว็บไซต์สำนักงาน ก.พ. <http://www.OCSC.go.th>

พร้อมส่งขนาดดีสั่งจ่ายในนาม “ผู้จัดการสวัสดิการ สำนักงาน ก.พ. ”

ปณ.คูสิต ๑๐๓๐๐ หรือ ปณ.ฝ.สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี กท. ๑๐๓๐๒ โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๕๕๕๕, ๐ ๒๒๘๑ ๓๓๓๓ ต่อ ๒๑๓๔

ที่อยู่.....สวัสดิการสำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โปรดบวกค่าจัดส่งหนังสือรายการที่ ๑-๑๓ ราคาเล่มละ ๑๒ บาท รายการที่ ๑๔-๒๑ ราคาเล่มละ ๑๕ บาท

รายการที่ ๒๒-๒๕ ราคาเล่มละ ๒๕ บาท รายการที่ ๓๐-๓๒ ราคาเล่มละ ๓๕ บาท

สนใจสมัครสมาชิกวารสารข้าราชการตามที่อยู่ข้างบน
ค่าบำรุงปีละ ๑๕๐ บาท
(ราคาหนังสือและค่าบำรุงวารสารข้าราชการอาจเปลี่ยนแปลงได้)

สร้างฝัน....

รายได้จากการจำหน่ายสลาก ร่วมสร้างฝันของเด็กๆ ให้เป็นจริง
ด้วยการมอบทุนการศึกษา และบำรุงสถานศึกษาไทย

ไม่ใช่แค่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล... แต่เป็นผู้ซื้อ
สลากอย่างถูกกฎหมายทุกคนที่ร่วมช่วยเหลือสังคม